

কণ্ঠেঘোলা

ডি. হু. সু. কান্নে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী
৬২ তম প্ৰকাশ, ২০১০-২০১১ বৰ্ষ

সম্পাদিকা
অংশুমালী চেতিয়া

কানৈয়ান

ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুৰজমল কানৈ

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী

৬২তম্ প্ৰকাশ - ২০১০-১১

প্ৰতি,

.....
.....

কানৈয়ান

KANOIAN : The 62th Annual Journal of D. H. S. K. College of the session 2010- 11, edited by **Anshumali Chetia** : Published by D. H. S. K. College Students' Union Society and Printed at **Swadhinata Offset**, K. C. Gogoi Path, Near Kanoi Boy's hostel, Dibrugarh - 01

সম্পাদনা সমিতি

তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক :

ড° মধুমিতা পুৰকায়স্থ

সম্পাদক :

শ্ৰীমতী অশুংমালী চেতিয়া

উপদেষ্টা :

ৰূপালীম ঠাকুৰ

অদিতি কোঁৱৰ

সদস্য-সদস্যা :

পপী বুঢ়াগোঁহাই

দিপালী বৰুৱা

বেটুপাত :

বিভূতি ভূষণ বৰুৱা

অলংকৰণ :

বিভূতি ভূষণ বৰুৱা

অংগসজ্জা :

পৰাগ বৰুৱা

দিপালী বৰুৱা

অশুংমালী চেতিয়া

ডি. টি. পি.

পৰাগ বৰুৱা

চিত্ৰ সোনোৱাল

মুদ্ৰণ :

স্বাধীনতা অফছেট্

কে. চি. গগৈ পথ, কানৈ কলেজ সমীপত

গাভৰুপথাৰ, ডিব্ৰুগড়- ০১

দূৰভাষ : ৯৯৫৭৩৩৩৬০৭, ৯৯৫৭৮৯৭৯৫১

কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই :-

- ❖ মাননীয় অধ্যক্ষা ড° ৰাজী কোঁৱৰ বাইদেউলৈ
- ❖ মাননীয় প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ ড° জয়কৃষ্ণ মহন্ত দেৱলৈ
- ❖ বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ, নাট্যকাৰ মুনীন শৰ্মা দেৱলৈ
- ❖ এই সংখ্যাৰ কানৈয়ানৰ তত্ত্বাবধায়িকা ড° মধুমিতা পুৰকায়স্থ বাইদেউলৈ।
- ❖ আলোচনীৰ বিভাগীয় উপদেষ্টা ৰূপালীম ঠাকুৰ আৰু অদিতি কোঁৱৰ বাইদেউলৈ।
- ❖ কানৈয়ানক হৃদয়ৰ নিৰ্যাসেৰে সিক্ত কৰা প্ৰতিজন লেখক-লেখিকালৈ।
- ❖ বেটুপাতৰ শিল্পী বিভূতি ভূষণ বৰুৱা আৰু সদস্যা পপী বুঢ়াগোঁহাইলৈ।
- ❖ স্বাধীনতা অফছেটৰ সমূহ কৰ্মকৰ্তালৈ।
- ❖ সদৌ শেষত, শত-সহস্ৰ 'কানৈয়ান'ৰ শুভাকাঙ্ক্ষীলৈ।

সম্পাদিকা

কাৰ্বনিকৰ প্ৰাৰম্ভ

আহ্বান

‘হে নতুন প্ৰজন্ম জাঁহা আমি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হুঁও,
এই বিবেক শূণ্য সমাজখনৰ পৰা হত্যা,
হিংসা, ধৰ্মগ জাদি বিবেকহীনতাৰ
লোভেৰাবোৰ এজাক নিৰ্মল মানৱীয়
প্ৰশূল্যবোধৰ বৃষ্টিৰ জৰিয়তে ধুৱাই নি মানৱীয়
অস্তিত্ব ৰক্ষা কৰো।

সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা ALL ASSAM STUDENTS' UNION

মুখ্য কাৰ্য্যালয় : গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

H. O. - GAUHATI UNIVERSITY, GUWAHATI - 781014

প্ৰসংগ.....

দিনাংক :.....

শুভেচ্ছা বাণী

ডিব্ৰুগড় হনুমানবজ্ৰ কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক পত্ৰিকাৰ চলিত সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ বাবে ব্যৱস্থা লোৱা বুলি জানিব পাৰি আনন্দিত হ'লোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ শৈক্ষিক, আৰ্থ-সামাজিক, বৌদ্ধিক, সাংস্কৃতিক লগতে বিভিন্ন জ্ঞান, অভিজ্ঞতা, অনুভৱ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ প্ৰকাশৰ অন্য এক মাধ্যম হৈছে মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনি। সেয়েহে আলোচনীখনৰ প্ৰতিটো দিশেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ সকলোৰে বাবে মনোগ্ৰাহী আৰু এক বাস্তৱ প্ৰতিচ্ছবিৰ এই আলোচনীৰ জৰিয়তে মূল্যাঙ্কন হ'ব বুলি আশা কৰিলোঁ। আলোচনীখনিৰ লগত জড়িত সকলোলৈকে শুভেচ্ছা জনালোঁ।

বিনীত -

(শংকৰপ্ৰসাদ ৰায়)

সভাপতি

(তপন কুমাৰ গগৈ)

সাধাৰণ সম্পাদক

সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থা

OFFICE OF THE PRINCIPAL
DIBRUGARH H. S. KANOI COLLEGE
P. O. DIBRUGARH - 786 001

MESSAGE

Kanoian, Vol. 62 is ready for publication. I extend my sincere good wishes towards the creative endeavours of the students of Dibrugarh Hanumabbux Surajmal Kanoi College encapsulated in the volume. This institution has been esteemed as a premiere seat of learning and has turned out scholars, writers and litterateurs of repute. Literature or the written word represents life from the multidimensional perspective of creative writers. The youth of a nation need to respond various contemporary issues and articulate the same through intellectual platforms. The students' magazine provides one such platform for articulation of contemporary concerns while offering an opportunity for the blossoming of creative potential of the Kanoians. I sincerely believe that the students of Kanoi College have put in their best efforts to ensure the qualitative excellence of the magazine. I hope that Kanoian shall be able to capture the essence of the kaleidoscopic vibrancy of students' educative journey and their experience in college that acts as a formative influence in shaping their future.

R. Konwarh

(Dr. Rajee Konwarh)

Principal

D.H.S.K. College

Dibrugarh

যাৰ নেতৃত্বত আমি খোজ দিছো আগলৈ...

কৰ্মৰত অৱস্থাত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষা ড° বাজী কোঁৱৰ

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা একাংশ

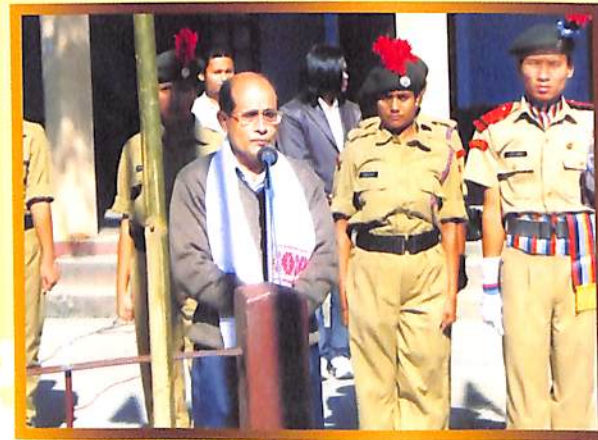

অধ্যক্ষা মহোদয়াসহ মহাবিদ্যালয়ৰ সহায়ক
আৰু অন্যান্য কৰ্মচাৰী সকল

কানৈয়ানৰ এই সংখ্যাৰ সম্পাদনা সমিতি

২০১০-১১ বৰ্ষত আয়োজিত বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ একাংশ দৃশ্য

২০১০-১১ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া সকল

সন্দিপন গগৈ
সাধাৰণ সম্পাদক

ডেভিদ ৰাজখোৱা
সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক

কুশনোৰায়ন বৰুৱা
উপ-সভাপতি

শান্তনুকৌশিক গগৈ
মুখ্য খেল বিভাগৰ সম্পাদক

অংশুমালী চেতীয়া
আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদিকা

পংকজ কোঁৱৰ
শৰীৰচৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক

দিপালী বৰুৱা
ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা

দিপাংকৰ দত্ত
ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক

জোনমণি শেনচোৱা
সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদিকা

চিত্ৰৰঞ্জন সোনোৱাল
সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক

ভৰেন দাস
সাধাৰণ খেল বিভাগৰ সম্পাদক

সময় বালিত এখোজ...

সাজপাৰ প্ৰতিযোগিতাৰ শ্ৰেষ্ঠ আৰু শ্ৰেষ্ঠা
প্ৰতিযোগীৰ সৈতে কেইগবাকীমান প্ৰবন্ধ

মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ বিহুৱা দল

মহাবিদ্যালয়ৰ এন. চি. চি. ৰ দল

মহাবিদ্যালয়ৰ এন. চি. চি. ৰ প্ৰশিক্ষনৰত অৱস্থাত

আন্তঃ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিযোগিতাত শ্ৰেষ্ঠ গীতাৰ বাদক
কৃষ্ণনাৰায়ন বৰুৱা

সুচীপত্ৰ

‘ছবি, শিক্ষক আৰু সমাজ’ — কৰ্তব্য আৰু ভূমিকা	১	ড° জয়কৃষ্ণ মহন্ত
মাধৱদেৱৰ নাটক	৪	ড° উৰাবাণী বৰুৱা
সংস্কাৰোত্তৰ কালৰ ভাৰতীয় অৰ্থনীতি : এক চমু পৰ্যালোচনা	১০	ড° আতিকুদ্দিন আহমেদ
Depletion of Stratospheric Ozone, its grim	১২	Dr. Bharati Dutta
consequences and global response		
Assamese struggle for Swaraj	১৫	Tintus Bhugra
THE ENGULFING TENTACLES OF	১৮	Runjun Borah
THE MONSTER IN INDIA		
GEO - WARNING	২২	Himangshu Bailung
My experience in NCC	২৫	Suo Pappu Thakur
To have a successful life	২৬	Tulbul Gogoi
Dadabhai naoroji -The Grand old Man of India	২৭	Sukalyan Chetia
Work at Progress	২৮	Jibon
The Poor Little Rag Pickr Girl	২৯
Sankhya 20 "Making a puppet threatre"	৩১
গদ্যলেখক হিচাপে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা	৩২	পংকজ শইকীয়া
বৰ্তমানৰ শিক্ষা : এক চমু আৰু কেতবোৰ প্ৰশ্ন	৩৩	খিলনজ্যোতি ধাদুমীয়া
কোন বাটোদি অসমীয়া যুৱ শক্তি গমন	৩৫	চম্পল সোনোৱাল
অসমীয়া গাঁৱলীয়া সমাজ আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাত মদৰ কু-প্ৰভাৱ	৩৭	বমনদীপ গগৈ
ছবি অঁকা বিজ্ঞানী-লিওনাৰ্দো দা-ভিঞ্চি	৩৮	মিচ্ মনালিচা গগৈ
সংক্ষেপতে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড	৪০	ইন্দুকল্প দিহিঙীয়া
মোৰ কাঁনে হোষ্টেল	৪২	পপী বুঢ়াগোহাঁই
নাম-খুন্ (দিচাং) এক নষ্টালজিক অনুভৱ	৪৫	বেদান্ত বিকাশ গগৈ
দুধাৰি অশ্ৰুৰ লগতে স্মৃতিসহ অনুভূতিৰ .. এক বিশাল টোপোলা	৪৭	বিশ্বতা কুমাৰ
আত্মকথন-বৰ্বাসুখৰ এটি উদাৰ কবিতা	৪৮	সৌৰভ গাৰ্গ
প্ৰেম-ভালপোৱা আৰু ঠগ-প্ৰবঞ্চনা	৫০	বমনদীপ গগৈ
জাম্বুৰ গছজোপা	৫১	কৃষ্ণকান্ত বৰদলৈ
স্বপ্নভংগ	৫৫	ভূৱন জ্যোতি বৰুৱা
অপেক্ষাটো মৃত্যুৰ নাছিল	৬১	জয়ন্ত গগৈ
মানুহ আৰু অমানুহ	৬৫	ঋতুপৰ্ণ ভূঞা
‘বিলাপ’ আৰু ‘বিধাতা’	৬৬	সুকল্যাণ চেতিয়া

মৃত্যুৰে সৃষ্টি কৰা এটি জীৱন	৬৭
প্রতিষ্কাৰ অন্তত	৭০
ভাড়াঘৰ	৭২
মৃত্যু এটি ক্ষণিকৰ ধুমুহাহে	৭৪
গ্রন্থ, গ্রন্থাগাৰ আৰু পঢ়ুৱৈ	৭৬
সপ্তাচৰ্য - মাছু - পিছু	৭৯
মুনীন শৰ্মা ছাৰৰ সৈতে অন্তৰংগ আলাপ	৮০
ড° জয়কৃষ্ণ মহন্ত ছাৰৰ সৈতে অন্তৰংগ আলাপ	৮২
ড° উষাৰাণী বৰুৱা বাহিৰেউৰ সৈতে অন্তৰংগ আলাপ	৮৪

কবিতা সত্তাৰ

“নষ্টালজিয়াৰ কানৈ কলেজ”	৮৮
বৰষুণ	৮৯
দুখবোৰ	৯০
কলেজীয়া আড্ডা নষ্ট গদ্য	৯০
দিচাং নষ্টালজিয়া মোৰ	৯১
সোৱণশিৰিৰ পাৰৰ মোৰ ঘৰখন	৯২
বিড়িকীৰ মাজেৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ	৯২
ভালপোৱাত বিশেষদৰ অনুভৱ	৯৩
এটি কবিতাৰ জন্ম কাহিনী	৯৩
অ’ অচিনাকী বাটৰুৱা	৯৪
সময়	৯৪
তোমাৰ বাবে	৯৫
তোমাৰ স্মৃতিয়ে	৯৫
হৃদয়ত এক অসহ্য যন্ত্ৰনা	৯৬
আঘোনতে আহিব	৯৬
মই	৯৭
স্বাধীনতা	৯৭
Memories with you	৯৮
FAITH	৯৮
অভিমান্য (নাটক)	৯৯

কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয় ববীয়া সকলৰ প্ৰতিবেদন

৬৭	পল্লৱী গোহাঁই
৭০	বস্তী সোনোৱাল
৭২	সুদৰ্শন গগৈ
৭৪	পবাগমণি বুঢ়াগোহাঁই
৭৬	নিৰদা দত্ত
৭৯	মনোবঞ্জন হাজৰিকা
৮০	অংশুমালী চেতিয়া
৮২	অংশুমালী চেতিয়া
৮৪	অংশুমালী চেতিয়া
৮৮	সৌৰভ গাৰ্গ
৮৯	দিপাঙ্কৰ কৌশিক শইকীয়া
৯০	অংশুমালী চেতিয়া
৯০	প্ৰাঞ্জল প্ৰতীম শৰ্মা
৯১	সুমনা দুৱৰি
৯২	বেদান্ত বিকাশ গগৈ
৯২	সঞ্জয় গগৈ
৯৩	বীথিকা কাশ্যপ
৯৩	পৰশা গগৈ
৯৪	দীক্ষামণি কুলি
৯৪	স্মৃতিৰেখা গগৈ
৯৫	ইন্দু কল্প দিহিঙীয়া
৯৫	চম্পল সোনোৱাল
৯৬	পৰশমণি বুঢ়াগোহাঁই
৯৬	তিলক ডেকা
৯৭	ফটিক নেওঁগ
৯৭	প্ৰিয়ংকা দেউৰী
৯৮	Phoni Chakma
৯৮	HIMANGSHREE BAILUNG
৯৯	প্ৰদীপ বড়া
১০৪	

স ক্ষমা দ কী য়

‘সৃষ্টিৰ দিনাৰে পৰা নিয়তিৰ স’তে হেৰা

মানুহৰ সংগ্ৰাম অক্ষয়,

আমি তাৰ স্তম্ভ সোঁৱৰবাই মানুহৰ

বীৰ্য আৰু নিয়তিৰ জয়”

বিধাতাৰ সৃষ্টি সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ জীৱ মানৱৰ মন কল্পনাৰে ভৰা। জীয়াই থকাৰ দুৰ্বাৰ আকাঙ্ক্ষাৰ মাজত আছে সৌন্দৰ্যৰ প্ৰতি মোহ। এই মোহতাক ম্লান কৰিবৰ বাবে চেষ্টা কৰে বোগ, ব্যাধি আৰু প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগকে ধৰি বিভিন্ন বাধা বিঘিনিয়ে। এই বিলাকৰ বিৰুদ্ধে মানৱে অপাৰ সংগ্ৰাম কৰিব লগা হয়। প্ৰকৃতিৰ সৈতে সৃষ্টিৰ আদিৰে পৰা মানৱ সংগ্ৰামৰ যি অসীম বীৰ্য, তাৰ স্মৃতিস্তম্ভ যুগ যুগ ধৰি পৃথিৱীৰ বুকুত অক্ষয় কীৰ্তি হৈ ৰৈ গৈছে। মানুহৰ কৰ্মশক্তিৰে জীৱন সংগ্ৰামত বীৰদৰ্পে যুঁজি মানৱ পৰিচয় দিব পৰাটোৱেই জীৱনৰ সাৰ্থকতা। কিন্তু ক্ষুদ্ৰ ব্যক্তিস্বার্থ আৰু বিচ্ছিন্নতাবাদী মনোভাৱে, আমাৰ সমাজক কিমান তললৈ নমাই নিছে তাৰ বিষয়ে সমীক্ষা চলোৱাৰ আৱশ্যক নাই। প্ৰত্যেক চুবুৰিৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা এই ভয়াৱহ আদৰ্শই, অসমৰ সমাজ জীৱনৰ গাঁঠনি থৰক-বৰক কৰি পেলাইছে। শিক্ষিত মানুহৰ সমাজবোৰ বিবেকশূণ্য হৈ পৰিছে। অৱশ্যে সমস্ত বিশ্ব প্ৰকৃতিৰ এটা অদৃশ্য নিয়ম-শৃংখলাৰ অধীন। মানুহৰ জীৱন সুন্দৰকৈ গঢ়িবলৈ, মধুময় কৰিবলৈ সৰ্বাঙ্গে প্ৰয়োজন শৃংখলাবোধ। সেয়েহে মানৱ সভ্যতাৰ অৱস্থান, লক্ষ্য বা উদ্দেশ্য কি বুলিলে, ‘আমি জীৱ শ্ৰেষ্ঠ’ বুলি গগন-ফলা গৰ্বিত মানৱৰ পৰা নিশ্চয় সমাধান আহিব, আমাৰ অৱস্থান, ধন, জন, ক্ষমতা তথা উচ্চ বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰে পুষ্ট একবিংশ শতিকাৰ এক উজ্জ্বল পুৰাত। আমাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য হ’ল এই বিশাল বিশ্বৰ প্ৰতিটো প্ৰান্তত মানৱ বিজয়ৰ ধ্বজা উৰুওৱা। প্ৰকৃতি তথা যিকোনো অজান শত্ৰুৰ পৰা অহা প্ৰত্যাহ্বান ভৰিৰে মোহাৰি, মানৱ জাতিক অমৰত্ব প্ৰদান কৰা। কিন্তু নিজা সৃষ্টি শক্তিত অটল বিশ্বাসী প্ৰতিজন সভ্যই জনা উচিত, আমি ক’লৈ গৈ আছো? এই বিশ্বৰ কোন প্ৰান্তত আমি থিয় দি আছো? সেইটো জনাটো বেছি গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা নহয়। আমি কোন দিশে গৈ আছো সেইটো জনাটোহে বেছি গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা।

অতীজৰে পৰা প্ৰচলিত হৈ অহা অতি প্ৰাচীন বিৱৰণ বোৰত আমি যথেষ্ট নিদৰ্শন দেখিবলৈ পোও যে নীতিশাস্ত্ৰৰ সাধাৰণ জ্ঞান বিচাৰ তথা ধাৰণা মানৱতাৰ মহানুভৱ; নৈতিকতাৰ স্বীকৃত মান আৰু সেইবোৰৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা আচৰণ, বৰ্তমান প্ৰচলিত আচৰণতকৈ বহুগুণে উৎকৃষ্ট আছিল। পৃথিৱীৰ সকলোতে বিৰাজ কৰিছিল দয়া, ক্ষমা, প্ৰেম, ভক্তি, সংযম, সত্যবাদিতা, নিস্বার্থতা, মানৱতাবোধ আদি সনাতন সৌন্দৰ্য। যিয়েনেকি পৃথিৱীখনক ৰঙীণ আভাৰে আলোকিত কৰিছিল। কিন্তু এই ৰঙীণ পৃথিৱীত আজি দয়া, ক্ষমা, নিস্বার্থতা, মানৱতাবোধ লোপ পাইছে। ইয়াৰ ঠাইত

স ম্পা

দ

কী

য়

খোপনি পুতিছে হত্যা, সন্তাস, ধৰ্ষণ, বিস্ফোৰণ আদি অনৈতিক কাৰ্যই।

অতীতক বাদ দি যিদৰে বৰ্তমান হব নোৱাৰে, তেনেদৰে পুৰণিক বাদ দি কেৱল নতুনেৰেই একো কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু আওপুৰণি চিন্তা, অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ আদিৰ প্ৰভাৱৰ পৰা আমি মুক্ত হ'বই লাগিব। নতুন প্ৰজন্মৰ এচাম যুৱক-যুৱতীৰ দুই নাওত দুই ভৰিৰ দৰে অৱস্থা। এনে দুদোল্যমান অৱস্থাই নতুন প্ৰজন্মক এটা নতুন বোঁৱতী-সুঁতিত পৰিণত কৰিছে, যাৰ এটা পাৰত হৈছে নৈতিক অৱক্ষয় আৰু আনটো পাৰত তৰপে তৰপে জমা হৈছে মানৱীয় মূল্যবোধ, অধ্যৱসায়, পুৰণিৰ অৱলম্বনত নতুন চিন্তা। নতুন প্ৰজন্মৰ এটা ক্ষুদ্ৰ ভাগে আধুনিক চিন্তাৰে অগ্ৰসৰ হৈছে আৰু তাত সফলো হৈছে। ইয়াৰ বৃহৎ অংশটোত মূলতঃ আছে চিন্তাৰ দৈন্য, অপৰাধ প্ৰৱনতা, কৰ্ম বিমুখতা আৰু ৰাগিয়াল দৰ্যব প্ৰতি আসক্তি।

এইবোৰৰ পৰা দেখা যায় যে পৃথিৱীখন ভৰি পৰিছে বিবেকহীনতাৰ লেতেৰা আৱৰ্জনাৰে। এই আৱৰ্জনাবোৰ ধোঁৱাই নিবলৈ প্ৰয়োজন হৈছে, এজাক বৃষ্টিৰ, মানৱীয় প্ৰমূল্যবোধৰ। নহলে মানুহৰ পৃথিৱীত এদিন মানুহৰ অস্তিত্ব নোহোৱা হ'ব।

গতিকে নৱপ্ৰজন্মৰ সচেতনতাৰ জৰিয়তে এখন দেশৰ আৰু সমাজৰ বৃহৎ পৰিবৰ্তন আনিব পাৰে। যাৰদ্বাৰা নৱপ্ৰজন্ম হৈ উঠিব লাগিব সৃষ্টিকামী। সমাজ আৰু দেশে ইয়াকেহে কামনা কৰিব পাৰে। □□

‘ছবি, শিক্ষক আৰু সমাজ’ — কৰ্তব্য আৰু ভূমিকা

ড° জয়কৃষ্ণ মহন্ত
প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ

"There is no royal road to learning; no short cut to the acquisition of any valuable art"

— Anthony Trollope

শিক্ষা লাভ কৰিলেই জ্ঞানো লাভ কৰিব পাৰি বুলি কোৱা হয় যদিও প্ৰকৃত অৰ্থত ‘শিক্ষা’ আৰু ‘জ্ঞান’ শব্দ দুটাৰ অভিপ্ৰেত অৰ্থৰ মাজত আকাশ পাতাল প্ৰভেদ আছে। সাম্প্ৰতিক সময়ত শিক্ষা আৰু জ্ঞানৰ অৰ্থ একাকাৰ কৰা হৈছে। প্ৰকৃত শিক্ষাই মানুহক বৃত্তিগত অৰ্থতা লাভত সহায়ক হৈ সমাজ জীৱন সুন্দৰ কৰি তুলিব পৰা মানৱ সম্পদৰ সৃষ্টি কৰে। ই মানুহক শৃংখলিত জীৱন যাপন কৰাৰ সুযোগ দিব পৰা সম্পদ ৰূপেও প্ৰতীয়মান হ’ব পাৰে। Diogenes Laertius নামৰ গ্ৰীক সমাজ বিজ্ঞানীজনৰ এষাৰ কথা প্ৰাসঙ্গিক ভাৱে উদ্ধৃত কৰা হ’ল :

Education is a controlling grace to the young, consolation to the old, Wealth to the poor and ornament to the rich."

আনহাতে জ্ঞান লাভৰ বাবে মানুহক সাধনাৰ প্ৰয়োজন হয়। জ্ঞান আহৰণৰ কোনো সেন্দূৰীয়া আলি নাই। কোনো চমু পন্থা নাই। আছে কঠোৰ শ্ৰম, একাগ্ৰতা, ঐকান্তিকতা আৰু কৃষ্ণসাধনাৰ কণ্টকাবৃত পথ। সেই পথত খোজ পেলাই প্ৰতিমুহূৰ্ততে থমকি ৰ’ব লগা হয়। এনে পথ কণ্টক ভীত জ্ঞান পিপাসু ছাত্ৰৰ উদ্দেশ্যে হয়তো বলদেৱ মহন্তই তাহানিতে লিখিছিল :

“বহু দূৰ বাট দেখি ৰ’লা কিয় ল’ৰা

মূৰ কপালত হাত থৈ।

কাঁইট দেখি উলটিব খোজা কিয় ল’ৰা

নিছিঙি গোলাপ আছা ৰৈ।।”

কবিতাফাঁকি নিচেই সাধাৰণ যেন লাগিলেও কিন্তু ইয়াৰ তাৎপৰ্য অপৰিসীম। কাঁইটে বিক্ষিপ্ত বুলি গোলাপ ফুল নিছিঙিলে তাৰ সৌৰভ গ্ৰহণ যেনেদৰে কবিতা নোৱাৰে, একেদৰে জ্ঞান সমুদ্ৰত অৱগাহন কৰিবলৈ যাওঁতাজনে আপদ বিপদৰ কথা চিন্তা কৰিলে তেওঁৰ আৰু জ্ঞান সাগৰত ডুব দিয়াৰ স্বপ্ন বৃথা বুলিহে পৰিগণিত হ’ব।

প্ৰাক্সিসে বেকনে কৈছিল, "Knowledge is power"

অৰ্থাৎ জ্ঞানেই শক্তি। এই জ্ঞান এনে এবিধ শক্তি যি সকলোপ্ৰতিকূল পৰিবেশ অথবা প্ৰতিকূল পৰিস্থিতিক অনুকূল্য প্ৰদান কৰি মানুহক জীৱন সংগ্ৰামত জয়ী কৰি তুলিব পাৰে। সেয়ে হয়তো শঙ্কৰাচাৰ্যই কৈছিল :

“স্বাৰ্থে জ্ঞানাৎ ন মুক্তিঃ”

অৰ্থাৎ জ্ঞানৰ অবিহনে মানুহৰ মুক্তি অসম্ভৱ। এই ‘মুক্তি’ক আমি বিভিন্ন প্ৰকাৰে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰো। একে আধাৰতে ইয়াক বন্ধন বিমোচন বুলিব পাৰি। অৰ্থাৎ জ্ঞানে আমাক সকলো বন্ধন বিমুক্ত কৰে। বন্ধন মনৰ হ’ব পাৰে, দেহৰ হ’ব পাৰে, বুদ্ধিৰ হ’ব পাৰে, হৃদয়ৰ হ’ব পাৰে, দাবিদ্বাৰ হ’ব পাৰে, শঙ্কাৰ হ’ব পাৰে, ভয়ৰ হ’ব পাৰে অথবা সমস্যাৰো হ’ব পাৰে। এতেকে মানুহক সংকটৰ অপাৰ সমুদ্ৰ পাৰ হ’ব পৰা শক্তি প্ৰদায়িনী জ্ঞানক ব্যাখ্যা কৰি ভগৱৎ গীতাত এইবুলি ক’লে —

“ন হি জ্ঞানেন সদৃশং পবিত্ৰমহ ৰিদ্ধ্যত।।”

অৰ্থাৎ এই পৃথিৱীত মানুহৰ বাবে জ্ঞানত কৈ পবিত্ৰ আৰু আন একো নাই। জ্ঞানক শক্তি বুলি আগতে উল্লেখ কৰি অহা প্ৰাসিচ বেকনে সম্ভৱতঃ এই কথাকে বুজাইছে যে জ্ঞানী লোকে একেলৈকে ভয় নকৰে। অৰ্থাৎ প্ৰত্যেকটো ঘটনা পৰিঘটনাৰ আঁতিগুৰি জনাজনে ভয় কৰিব কাক? তেওঁ প্ৰৱল আন্তৰিক শক্তিয়ে শক্তিমান আৰু সেইবাবে তেওঁ কাকো ভয় কৰিব লগতে নাথাকে।

‘পষ্ট মডাৰ্নিজম’ বা উত্তৰ আধুনিক চিন্তাধাৰাৰ দুৰাৰদলিত খপজপাই থকা আমাৰ সাম্প্ৰতিক নতুন পুৰুষে এতিয়া নিৰ্ণয় কৰিব পৰা নাই তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যৎ কৰ্মপন্থা। নৈতিকতাৰ নিৰ্মূল কৰি ক্ৰমাগতভাৱে গা কৰি উঠা ভোগবাদ আৰু বস্তুবাদী চেতনা অধ্যুষিত চাৰিআলিত ঠিয় দি বৰ্তমানৰ নতুন পুৰুষে জানো আওঁৰাব পাৰিব উপনিষদৰ সেই অমৰ অথচ সৰ্বকালৰ শ্ৰেষ্ঠ উপদেশ —

“তেন ত্যক্ৰেন্ন ভূঞ্জীথা মা গৃধ কস্যশিচদ্ ধনম্”

[তোমাক ত্যাগৰ মাজেৰে ভোগ কৰাৰ দে অধিকাৰ দিয়া হৈছে, এতেকে আনৰ সম্পদ বা স্ত্ৰী দেখি কাতৰ নহবা]

অতি সাপ্ৰতিক কালত শিক্ষা পন্থালৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে। বিশ্বৰ বিভিন্ন নামী-দামী শিক্ষানুষ্ঠানবোৰ আগবাঢ়ি আহিছে পৃথিৱীৰ চুকে কোণে তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ পোহাৰ মেলিবলৈ। ছাত্ৰসকলক প্ৰলোভিত কৰিছে মনোহাৰী ‘পেকেজ’ৰ পয়োভৰেৰে। এনে ধামখুমীয়াত শিক্ষাৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য বহু দূৰতে এৰি আজিৰ ছাত্ৰ সমাজে চপলিয়াইছে অৰ্থকৰী বৃত্তিৰ সন্ধানত।

অৱশ্যে এটা কথা ক’ব লাগিব যে অৰ্থকৰী বৃত্তিৰ উন্মাদ অন্বেষণৰ বাবে ছাত্ৰ সমাজক আমি জগৰীয়া কৰিব নোৱাৰো। এয়া হয়তো সময়ৰ দাবী অথবা সমাজৰ প্ৰয়োজন। কিন্তু আমি এটা দিশৰ প্ৰতি চকু দিয়া প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। সেই দিশটো হ’ল নতুন পুৰুষৰ মূল্যবোধ শিক্ষা আৰু নৈতিকতাক সবল কৰি গঢ়ি তুলিব পৰা প্ৰচেষ্টা।

শিক্ষাৰ লগত জ্ঞানৰ সংমিশ্ৰণ ঘটাই পৰীক্ষাত ভাল নম্বৰ পাই উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ উপৰিও মূল্যবোধ শিক্ষাৰ পাঠেৰে যদি প্ৰত্যেকটি ছাত্ৰকে মানসিকভাৱে বলীয়ান কৰি তুলিব পৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰি তেতিয়া আমি এটা সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ জাতি লাভ কৰিব পাৰিম। আমাৰ দেশৰ সমাজৰ প্ৰতি কোঁহে কোঁহে গা কৰি উঠা দুৰ্নীতি আৰু অসাধু মনোভাৱৰ অমঙ্গলীয়া ছাঁয়া দূৰ কৰাৰ একেটা মাত্ৰ উপায় আমাৰ হাতত আছে। আৰু সেইটো হ’ল আমি গঢ়ি তুলিব লাগিব এনে এক প্ৰজন্ম যি কোনোধৰণৰ অন্যায় অবিচাৰ অথবা অসাধুমনোভাৱৰ লগত আপোচ নকৰে। আৰু তাৰ বাবে আমাৰ উঠি অহা পুৰুষটোক বলীষ্ঠ আৰু সং মনোভাৱৰ একো একোজন সু-নাগৰিক ৰূপে গঢ় দিয়াৰ দায়িত্ব সমাজৰ। সেই দায়িত্ব শিক্ষকৰ। সেই দায়িত্বৰ পৰা অভিভাৱকেও অব্যাহতি পাব নোৱাৰে।

সমাজ, অভিভাৱক আৰু শিক্ষক সকলোৱে মিলি আমাৰ নতুন পুৰুষক সততাৰ জ্যোতিৰে জ্যোতিমান কৰি গঢ়ি তোলাৰ প্ৰচেষ্টা যদি হাতত লোৱা নহয় তেনেহ’লে হয়তো আৰু এশ বছৰৰ পিছৰ সমাজখনে এটি ছিন্নমূল জাতিসত্তাৰ ফোপোলা অহঙ্কাৰ আৰু অৰ্থহীন দস্তাবে প্ৰত্যক্ষ কৰিব। চৰিত্ৰৰ আদিপাঠ হ’ল সততা। এই সততাই মানুহক অনাৱশ্যক ভীতিৰ পৰা মুক্ত কৰে। সংযত আৰু সুৰুচি সম্পন্ন হৃদয়ৰ জন্ম দিয়ে। শ্যেইকচ্‌পীয়েৰে ‘জুলিয়াচ চীজাৰ’ নাটকত কথাষাৰ এনেদৰে কৈছে :

"There is no terror, cassius, in your threats,
For I an arm'd so strong in honesty
That they pass by me as the idle wind,
Which I respect not."

এতেকে এই সততা, সংযম, সজব্যৱহাৰ আৰু শ্ৰদ্ধা অৰ্জন কৰিব পৰাকৈ আমাৰ উঠি অহা চামটোক শিক্ষা দান কৰিলেহে সমাজ আৰু সময়ৰ দায়িত্ব যথাযথভাৱে পালন কৰা হৈছে বুলি আমি বুকুত হাত দি ক’ব পাৰিম।

আজিকালি স্কুল কলেজত কেৱল পাঠ্যপুথিৰ নিয়মমাফিক কেৰিকুলাম আৰু চিলেবাচ শেষ কৰিয়েই সকলোৱে নিজৰ দায়িত্ব শেষ হোৱা বুলি সন্তুষ্টি লাভ কৰে। কিন্তু পৰিৱৰ্তিত পৰিস্থিতি আৰু গোলকীকৰণৰ আওতাত ঠিয় দি আমি কেৱল তেনেদৰে চিন্তা কৰিলে আমাৰ লোকচান হোৱাৰেই সম্ভাৱনা সৰহ। কেৱল পাঠ্যপুথিৰ জ্ঞান যে আমাৰ জীৱনৰ বৃহত্তৰ স্কুলখনত পৰ্যাপ্ত নহয় সেইকথা জৰ্জ বাৰ্ণাৰ্ড শ্বই তেওঁৰ গ্লোৰিফ্‌ এণ্ড লাৰ্নিং নামৰ ৰচনাখনত তন্নতন্নকৈ আলোচনা কৰিছে। পৃথিৱীখন বৰ্তমান ‘গ্লবেল ভিলেজ’লৈ ৰূপান্তৰিত কৰা ইলেক্ট্ৰনিক

মাধ্যম, ইণ্টাৰনেটৰ সহায়ত উন্মুক্ত কৰা হৈছে অপাৰ জ্ঞান সমুদ্ৰৰ বিস্তীৰ্ণতা। এই পাৰাপাৰহীন সমুদ্ৰৰ পাৰত আমাৰ নতুন পুৰুষক ঠিয় কৰোৱাৰ দায়িত্ব সমাজৰ। সেই দায়িত্বৰ গুৰি ধৰিব লাগিব শিক্ষকসকলে। সেই সমুদ্ৰ মছন কৰিবৰ বাবে অনুপ্ৰেৰণা দি 'কালকূট'ৰ সলনি উলিয়াই আনিব লাগিব অমৃত। বিশাল জ্ঞান সমুদ্ৰত অৱগাহন কৰি অমৃত ফলৰ সন্ধান কৰা অমৃতৰ সন্তান জন্ম দিয়াৰ প্ৰচেষ্টা আৰু দায়িত্ব আমাৰ অভিভাৱকসকলৰ। আমাৰ নতুন পুৰুষৰ শ্ৰমবিমুখ মনোভাৱ আঁতৰাই তেওঁলোকক কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিবলৈ শিকাব লাগিব। কাৰণ কঠোৰ শ্ৰমৰ বিকল্প নাই। পৰিশ্ৰমৰ লগতে আনটো প্ৰয়োজনীয় বস্তু হ'ল শ্ৰদ্ধা। প্ৰত্যেক কাম কৰোতে মনযোগ আৰু শ্ৰদ্ধাৰে কৰিলেহে কামৰ বাঞ্ছিত ফল পাব পাৰি। ভাৰতীয় সাহিত্যৰ শ্ৰেষ্ঠ গ্ৰন্থ ভগৱদ্গীতাত সেই কথাও কোৱা হৈছে যে :

“শ্ৰদ্ধাৱান্ লভতে জ্ঞানম্”

অৰ্থাৎ শ্ৰদ্ধা (Devotion) নাথাকিলে কৰ্মত সফলতা লাভ কৰিব নোৱাৰি। পাঠ্যপুথিৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু আদৰ নাথাকিলে শিক্ষা আৰু তাৰে ফলশ্ৰুতি জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰি বুলি মনে নধৰে। বৰ্তমানৰ নতুন পুৰুষৰ সৰহভাগৰে যে পাঠ্যপুথিৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা নাই তাৰ প্ৰমাণ স্কুল কলেজৰ 'ইউবিনেল' বিলাকত চকু দিলেই বুজিব পাৰি। ছাত্ৰসকলে এনে মনোভাৱ সলনি কৰিবৰ হ'ল। শিক্ষক আৰু সমাজেও তেওঁলোকক ভালদৰে পতিয়ন নিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে যে পঢ়া কিতাপ বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতীৰ নিবাস। সেয়ে তাক অনাদৰ কৰিব নালাগে।

এনেদৰেই সুসংস্কৃত মন এটাৰ অধিকাৰী হ'লেহে জীৱনত সাফল্য লাভ কৰি নিৰুদ্বেগ আৰু নিৰুপদ্ৰ জীৱন এটা যাপন কৰিব পাৰি। আৰু এইদৰে যাপন কৰিব পৰা সুন্দৰ জীৱনটোৰ চাৰিকাঠি জীৱনৰ আৰম্ভণীতে তৈয়াৰ কৰি ল'বৰ বাবে মূল্যবোধ শিক্ষা আৰু জ্ঞানৰ সমাহাৰ ঘটাব পৰা শিক্ষাৰে আমি শিক্ষিত হ'ব লাগিব। Lord Chesterfield এ কৈছে : "Knowledge is a comfortable and necessary retreat and shelter for us in an advanced age; and if we do not plant it while young, it will give us no shade when we grow old."

উপনিষদত কৈছে : “চৰন্ ৰৈ মধু ৰিন্দতি” — অৰ্থাৎ তুমি গৈ থাকা, তেহে জীৱনৰ মধু ভাণ্ড উদঘাটন কৰিব পাৰিবা। ইয়াত 'মধু' শব্দটি প্ৰতীকি অৰ্থত ব্যৱহৃত হৈছে। 'মধু' মানে জীৱনৰ সাফল্য আৰু প্ৰতিষ্ঠা। অৰ্থাৎ যিজনে কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ মাজেৰে প্ৰকৃত জ্ঞান আৰু শিক্ষা অৰ্জন কৰিবলৈ যত্নশীল হয় তেওঁৰ হাতত সাফল্য প্ৰতিষ্ঠা আৰু সম্পদ উভৈনদী হৈ পৰে আৰু তেওঁ আনৰ তুলনাত কাৰিক মানসিক আৰু বৌদ্ধিক ভাৱে উৰ্দ্ধগামী হয়। Joseph Addison এ সেই কথাকে এনেদৰে কৈছে :

"Knowledge is, indeed, that which, next to virtue
Truely and essentially raises one man above another." □□

☞	সং উপদেশতকৈ কোনো উপহাৰেই বেছি মূল্যবান হ'ব নোৱাৰে।
- ইৰাছমাছ
☞	মই কেৱল এটা কথাকে জানো, সেয়া হ'ল মই একো নাজানো।
- চক্ৰেটিছ
☞	ভুলকৈ জনাতকৈ একো নজনাই ভাল।
- শ্বেক্সপীয়াৰ

মাধৱদেৱৰ নাটক

ড° উষাবাণী বৰুৱা

প্ৰাক্তন অসমীয়া বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপিকা

মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱে অক্ষীয়া নাটৰ যোগেদি অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ পাতনি মেলি থৈ গ'ল। তেখেতে চিহ্নযাত্ৰাৰ যোগেদি অসমীয়া নাটৰ শুভান্ধাভ কৰি পৰৱৰ্তীসময়ত পত্নীপ্ৰসাদ, কেলিগোপাল, কালিয়দমন, ৰুক্মিণীহৰণ, পাৰ্বিজাত হৰণ, বাম বিজয় এই ছখন অক্ষীয়া নাট ৰচনাৰে অসমীয়া নাটকৰ বিকাশৰ বাট মুকলি কৰি থৈ যায়। গুৰুজনাৰ পৰম্পৰাকে অনুসৰণ কৰি মাধৱদেৱেও নাটক ৰচনা কৰিলে। প্ৰতিভাই সদায় নতুন বাট মুকলি কৰি লয়। মাধৱদেৱৰ সৃষ্টিশীল প্ৰতিভাই শতাব্দীৰে নাটকক নতুন ৰূপত সজাই তুলিলে। মাধৱদেৱৰ নাটকসমূহৰ ঝুমুৰা বুলিহে কোৱা হয়।

শঙ্কৰদেৱৰ ধৰ্মীয় আদৰ্শ গ্ৰহণ কৰি মাধৱদেৱ নৱ-বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ একনিষ্ঠ সেৱক হৈ পৰিছিল। তেওঁৰ পাণ্ডিত্য প্ৰতিভা আৰু যোগ্যতাত স্বয়ং শঙ্কৰদেৱ মুগ্ধ হৈ নিজৰ পুত্ৰ থকা সত্ত্বেও বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ গুৰুদায়িত্ব মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱে মাধৱদেৱৰ হাততহে সমৰ্পণ কৰি থৈ গৈছিল। আৰু মাধৱদেৱেও গুৰুজনাৰ আত্মিক সম্পূৰ্ণ মৰ্যাদা সহকাৰে সফলৰূপত কাৰ্যকৰী কৰি তুলিছিল। শঙ্কৰদেৱে মাধৱদেৱৰ ওপৰত ইমানেই আস্থা কৰিছিল যে পূৰ্বকবি মাধৱ কন্দলিৰ ৰামায়ণখন সম্পূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে আদি আৰু উত্তৰাকাণ্ড অনুবাদ কৰিবৰ সময়ত নিজে উত্তৰাকাণ্ড অনুবাদ কৰিবলৈ লৈ মাধৱদেৱক আদিকাণ্ড কৰিবলৈ দিছিল। তদুপৰি বিষ্ণুপুৰী সন্ন্যাসীৰ ভক্তিবত্নাৱলী পুথিখনো নিজে অনুবাদ নকৰি মাধৱদেৱকহে সেই কামৰ দায়িত্ব দিছিল। শঙ্কৰদেৱে এনেদৰে মাধৱদেৱৰ যোগ্যতাক স্বীকৃতি দিছিল। মাধৱদেৱেও নিজৰ যোগ্যতাৰ পৰিচয় দি শঙ্কৰদেৱৰ পদানুসৰণ কৰি গীত নাট কাব্য আৰু অন্যান্য ভক্তিমূলক পুথি ৰচনা কৰি অসমীয়া সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰি তুলিছিল। মাধৱদেৱৰ ৰচনাৰাজীৰ ভিতৰত ৰাসজুয় কাব্য, বৰগীত, গুৰু ভটিমা, ৰামায়ণৰ আদিকাণ্ডৰ ভাঙনি, ভক্তিবত্নাৱলী, জন্ম বহুস্যা, নাম মালিকা, নামঘোষা আৰু নাট বা ঝুমুৰাসমূহ। বৈষ্ণৱ সমাজত শঙ্কৰদেৱৰ কীৰ্তন দশমৰ দৰে নামঘোষা আৰু বত্নাৱলীৰ সমাদৰ সকলোতকৈ বেছি। আনহাতে সাহিত্য কৃতি হিচাপে নামঘোষাৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব সৰ্বজন স্বীকৃত। সেইদৰে মাধৱদেৱৰ নাট্যকৃতি সমূহৰো এক সুকীয়া মৰ্যাদা আছে অসমীয়া সাহিত্যৰ ইতিহাসত।

মাধৱদেৱৰ নাটসমূহৰ ভিতৰত একমাত্ৰ অৰ্জুন ভঞ্জনৰ বাহিৰে বাকীবোৰক ঝুমুৰা বুলি কোৱা হয়। মাধৱদেৱৰ নাটবিলাকত শঙ্কৰদেৱৰ নাটসমূহৰ দৰে এটা পূৰ্ণাঙ্গ কাহিনী পোৱা নাযায়। একমাত্ৰ অৰ্জুন ভঞ্জনতহে কাহিনী বুলি ক'ব পৰাকৈ ঘটনাৰ কিছু বিস্তৃতি আছে। তাৰ বাহিৰে বাকী আটাইকেইখন নাটতে মাত্ৰ এটা সৰু পৰিস্থিতিকে নাট্যৰূপত দাঙি ধৰিছে। এটা ক্ষুদ্ৰ আকৃতিৰ ঘটনাৰ নাট্যৰূপৰ বাবেই সম্ভৱত এইবোৰক নাট বা যাত্ৰা নুবুলি ঝুমুৰা বোলা হ'ল। পুৰণি অসমীয়াত ঝুমুৰা বুলি এটি ক্ষুদ্ৰ ছন্দসজ্জা আছে। এই ছন্দসজ্জাত এটা চৰণত মাত্ৰ দুটা সৰু সৰু পৰ্ব থাকে। পৰ্বৰ মাত্ৰা সংখ্যা ৪, ৪। সম্ভৱতঃ ঝুমুৰা ছন্দৰ ক্ষুদ্ৰপাকৃতিৰ সাদৃশ্যতে মাধৱদেৱৰ চমু কলেৱৰৰ নাটবোৰক ঝুমুৰা আখ্যা দিয়া হ'ল।

মাধৱদেৱে শঙ্কৰদেৱৰ পদাঙ্ক অনুসৰণ কৰি ছখন নাটক লিখিছিল বুলি প্ৰবাদ আছে। আনহাতে মাধৱদেৱৰ ভগিনী থকা নখন নাট পোৱা যায়। সেইসমূহ হ'ল — অৰ্জুন ভঞ্জন (দধি মখন), চোৰধৰা, ভূমি লুটিয়া, পিন্ধৰা গুচুৱা, ভোজনবিহাৰ, ব্ৰহ্মামোহন, কোটোৰা খেলা, ৰাস ঝুমুৰা আৰু ভূষণ হৰণ। এই নাটসমূহৰ প্ৰথম পাঁচখন অৰ্থাৎ অৰ্জুন ভঞ্জন, চোৰধৰা, ভূমি লুটিয়া, পিন্ধৰা গুচুৱা আৰু ভোজন বিহাৰ নাট মাধৱদেৱৰ ৰচনা বুলি সন্দেহাতীতভাৱে সকলোৱে একেমুখে মানি লৈছে। পাছৰ চাৰিখন অৰ্থাৎ ব্ৰহ্মামোহন, কোটোৰাখেলা, ৰাস ঝুমুৰা আৰু ভূষণ হৰণ নাটত মাধৱগেৱৰ ভগিনী থাকিলেও এইকেইখন মাধৱদেৱৰ ৰচনা নহয় বুলি পণ্ডিত সমালোচকসকলে সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছে। এই কেইখন নাট মাধৱদেৱৰ নহয় বুলি কোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল ৰাস ঝুমুৰা, টোকোৰা খেলা ভূষণ হৰণত ৰাধা চৰিত্ৰক গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। অসমৰ বৈষ্ণৱ ধৰ্মত ৰাধা চৰিত্ৰৰ প্ৰাধান্য নাই। তেনেস্থলত একনিষ্ঠ বৈষ্ণৱসেৱক মাধৱদেৱে এই চৰিত্ৰক প্ৰাধান্য দি নাটক ৰচনা কৰা

কথাটো সন্দেহজনক। তদুপৰি মাধৱদেৱৰ আন কেইখন নাটকত ক'তো বাধা নামৰ উল্লেখ নাই।

দ্বিতীয়তে কোটোৰা খেলা নাটক এনে কিছুমান নিস্কৰ্চৰ কথা সন্নিৱিষ্ট হৈছে যিবোৰ মাধৱদেৱৰ ৰচনা বুলি ভাবিব নোৱাৰি। উদাহৰণ হিচাপে,

কৃষ্ণ বোল।। তুহু গোৱালি হামু গোৱাল।

পৰ্বত বনত খপহেঁ কাল।।

এনুৱা কত কত খাই আছে দই।

সি সোধ তোৰ মায়ের পৈ।।

.....

বাধা বোল।। কি বোল গোৱা জাতি।

একো ঠাইত নবধেগ ৰাতি।।

দধি দুন্ধ বিকি ঘৰে জাঞ।

কি সোধ তোৰ মায়ের নাউ।।”

(কোটোৰা খেলা ঝুমুৰা)

তৃতীয়তে সন্দেহযুক্ত ঝুমুৰা কেইখনত নান্দী খেলাকৰ প্ৰয়োগ নাই। নাটকৰ মাজতো কোনো শ্লোকৰ প্ৰয়োগ নাই। নাটকৰ মাজতো কোনো শ্লোকৰ ব্যৱহাৰ দেখা নাযায়। অথচ মাধৱদেৱৰ সন্দেহযুক্ত আটাইকেইখন নাটতে হিন্দী শ্লোক আৰু নাটৰ মাজতো শ্লোকৰ প্ৰয়োগ সংখ্যাত কমকৈ হ'লেও ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। সংস্কৃতত বিদগ্ধ পণ্ডিত মাধৱদেৱে নান্দী শ্লোক প্ৰয়োগ নকৰা কথা ভাবিব নোৱাৰি।

ব্ৰহ্মামোহন নামৰ ঝুমুৰাখনত বাধা চৰিত্ৰৰ উল্লেখ নাই যদিও ইয়াৰ আৰম্ভণিতে নান্দী শ্লোকৰ ব্যৱহাৰ নাই। ইয়াত ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰথম ভটিমাটি ভোজন বিহাৰ নাটৰ প্ৰথম ভটিমাটিকেই হুহু একে ৰূপত গ্ৰহণ কৰিছে। তদুপৰি ভোজন বিহাৰ নাটকৰ গীত আৰু কথাকে ধৰি আধিকাংশই ব্ৰহ্মামোহনতো ব্যৱহৃত হৈছে। মাধৱদেৱৰ দৰে প্ৰতিভাসম্পন্ন ব্যক্তিয়ে একেখিনি কথাকে হুহু দুখন নাটকত ব্যৱহাৰ কৰা কথাটো মানি ল'বলৈ টান। এনেবোৰ কাৰণতে মাধৱদেৱৰ সন্দেহযুক্ত নাটকেইখন কোনো অখ্যাতলোকে ৰচনা কৰি মাধৱদেৱৰ নামত ভণিতা পেলাইছিল বুলি ভাবিব পাৰি।

মাধৱদেৱে ৰাম যাত্ৰা আৰু গোবৰ্দ্ধন যাত্ৰা নামৰ দুখন নাট ৰচনা কৰাৰ কথাও চৰিত পুথিৰ পৰা জানিব পৰা যায়। এই দুয়োখন নাট ৰচনা কৰাৰ উপৰিও দুয়োখনতে মাধৱদেৱে অভিনয় কৰাৰ কথাও জনা যায়। চৰিত পুথিৰ পৰা জানিব পৰা যায় যে ৰাম চাত্ৰাখন অতি দীঘল হোৱাৰ বাবে এইখন নষ্ট কৰা হয়। আনহাতে গোবৰ্দ্ধন যাত্ৰা নাটখন পিছত কি হ'ল তাৰ কোনো সন্ধান পোৱা নাযায়।

অৰ্জুন ভঞ্জন নাটৰ বিষয়বস্তু ভাগৱত পুৰাণ, হৰিবংশ পুৰাণ আৰু বিলবমঙ্গলৰ কৃষ্ণস্তোত্ৰৰ পৰা লোৱা হৈছে। ভাগৱত পুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ নৱম অধ্যায়ত অৰ্জুন ভঞ্জনৰ কাহিনী বৰ্ণিত হৈছে। সেইদৰে হৰিবংশ পুৰাণৰ বিষুপৰ্ব ৬৩ তম অধ্যায়ত যমলাৰ্জুন ভঞ্জনৰ কথা পোৱা যায়। আনহাতে অৰ্জুন ভঞ্জন নাটত ব্যৱহৃত নান্দী শ্লোককে ধৰি অধিকাংশ শ্লোকেই বিলবমঙ্গল স্তোত্ৰৰ পৰা সংগৃহীত, কেৱল শেষৰ শ্লোকটো হৰিবংশ পুৰাণৰ। ইয়াৰ পৰাই বুজিব পাৰি যে মাধৱদেৱে উক্ত তিনিটা মূলৰ পৰা নাটৰ কথাবস্তু সংগ্ৰহ কৰিছে।

অৰ্জুন ভঞ্জনৰ কাহিনী ভাগ এনেধৰণৰ — এদিন যশোদাই গোপীসকলক অন্য কাম কৰিবলৈ দি নিজে সাজিকাচি দধি-মধন কৰিবলৈ ল'লে। এনে সময়ত বালক কৃষ্ণ আহি মাকৰ মথনি মাৰিত ধৰি কামত বাধা দিলেহি। মাকে মথনি মাৰি এৰি দিবলৈ ক'লত কৃষ্ণই মাকৰ পিয়াহ খাবলৈ বিচাৰিলে। যশোদায়ো পুত্ৰস্নেহত কৃষ্ণক কোলাত তুলি লৈ পিয়াহ খুৱাবলৈ ধৰিলে। তেনেতে জুইৰ ওপৰত দি থোৱা গাখীৰ উতলি পৰিবলৈ ধৰাত যশোদাই কৃষ্ণক পিয়াহ খাবলৈ এৰি দিবলৈ ক'লে। কিন্তু কৃষ্ণই মাকৰ কথালৈ কাণ নকৰাত যশোদাই জোৰ কৰি কৃষ্ণক কোলাৰ পৰা নমাই গাখীৰৰ পাত্ৰৰ ওচৰলৈ গ'ল। তাতে কৃষ্ণৰ খং উঠিল। তেওঁ মাকৰ ওপৰত পোতক তুলিবলৈ পটাগুটি এটা আমি মাকৰ মথনি মাৰিও ভাঙিলে, গাখীৰৰ পাত্ৰও ভাঙিলে আৰু ফীৰ লৰণু দি যি য'ত পালে নিজেও খালে, বান্দৰ আদিকো খুৱালে আৰু

বাকীবোৰ পেলাই মেলি নষ্ট কৰিলে। ইফালে যশোদাই গাখীৰ নমাই থৈ আহি কৃষ্ণক কাণু দেখি হাতত এচাৰি লৈ কৃষ্ণক খেদি গ'ল। কৃষ্ণয়ো মাকৰ ভয়ত পলাবলৈ ধৰিলে। কৃষ্ণক খেদি খেদি যশোদা ভাগৰি পৰিল। মাকৰ দুখ দেখি কৃষ্ণই মাকৰ হাতত ধৰা দিলে। পুতেকক ধৰিবলৈ খেদি খেদি ভাগৰি পৰা যশোদাই কৃষ্ণক এসেকা দিবৰ মনেৰে বচী এডাল আনি কৃষ্ণক বান্ধি থৰলৈ ল'লে। কৃষ্ণক বান্ধিবলৈ লৈ যশোদাই দেখিলে বচীডাল দুই আঙুল চুটি হ'ল। তেওঁ আৰু এডাল বচী আনি আগৰডালৰ লগত জোঁটি ল'লে। তথাপিতো কৃষ্ণক বান্ধিবলৈ নুজুৰিলে। এইদৰে তেওঁ বচী জোৰা দিয়েহে দিয়ে তথাপিতো দুআঙুলৰ নাটনি হয়। তেওঁ ভাগৰি পৰিল। মাকৰ কষ্ট দেখি কৃষ্ণই শেষত আপুনি বন্ধন ল'লে। কৃষ্ণক বান্ধিব পাৰি যশোদাই সন্তুষ্ট হ'ল আৰু কৃষ্ণক নি বচীডালেৰে সৈতে উড়লৰ লগত বান্ধি থ'লে। তাৰ পিছত তেওঁ নিজৰ কামত লাগিলগৈ। মাক যোৱাৰ পিছতে কৃষ্ণই উড়লৰ সৈতে চুঁচৰি চুঁচৰি গৈ চোতাল পালেগৈ। চোতালতে দুজোপা যঁজা অৰ্জুন গছ আছিল। দুয়োজোপা গছৰ মাজৰ ফাকেদি কৃষ্ণ সবকি পাৰ হৈ গ'ল। পিছে উড়লটো পথালি হৈ লাগি ধৰিল। কৃষ্ণই গাৰ জোৰেৰে উড়লটো টান মাৰি দিয়াত অৰ্জুন দুজোপা উফাল খাই পৰিল। গছ দুজোপাৰ পৰা দুজন দেৱতা নলকুব্ৰৰ আৰু মণিগ্ৰীৱ ওলাই আহিল। এওঁলোক নাৰদৰ শাপত এইদৰে অৰ্জুন গছ হৈ আছিল। কৃষ্ণৰ কৃপাত মুকতি পাই তেওঁলোকে কৃষ্ণক প্ৰণাম কৰি নিজৰ ঠাইলৈ গুচি গ'ল। ইফালে অৰ্জুন গছ ওঘালি পৰাৰ শব্দ শুনি গোৱালসকল দৌৰি আহিল। কৃষ্ণৰ পিতৃ নন্দই কৃষ্ণক ওঘালি থকা গছ দুজোপাৰ মাজত দেখি লবালৰিকৈ আহি কৃষ্ণৰ বান্ধোন খুলি দি কোঁচত তুলি ল'লে। তাৰ পিছত কৃষ্ণক এনেকৈ বান্ধি থোৱাৰ বাবে নন্দই যশোদাক ভালকৈ এজাউৰি গালি শোধালে। যশোদাও কম নহয়। তেৱোঁ মুখে মুখে এনেকৈ উত্তৰ দিলে যে নন্দই সেইফালেই তাপ মাৰিলে। অৰ্জুন ভঞ্জনৰ কাহিনী ইমানতে সামৰণি পৰিছে।

অৰ্জুন ভঞ্জনত বালক কৃষ্ণ আৰু যশোদা, নন্দ আৰু গোপ-গোপীসকলৰ চৰিত্ৰ সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে। নাটখনত বিশেষভাৱে শিশুকৃষ্ণ আৰু মাতৃ যশোদাৰ চৰিত্ৰ দুটি অতি সুন্দৰকৈ ৰূপায়ণ কৰা হৈছে। সাধাৰণ মানৱ শিশুৰ দৰেই কৃষ্ণৰ মান অভিমান দুষ্টালি আদি ফুটাই তোলা হৈছে। আনহাতে সাধাৰণ বালকৰ দৰে দুষ্টালি কৰিলেই তেৱেঁই যে জগতৰ অধিপতি এই ধাৰণাটোও নাটখনত স্পষ্ট হৈ পৰিছে। শিশু কৃষ্ণৰ এই দ্বৈতৰূপ নাটকখনত প্ৰকাশ পাইছে। আনহাতে মাতৃৰূপত যশোদাৰ পুত্ৰস্নেহ যিদৰে ফুটাই তুলিছে সেইদৰে পুত্ৰৰ অতপালিত অতীৰ্থ মাতৃৰ কঠোৰ ৰূপটোও প্ৰতিফলিত কৰা হৈছে। তদুপৰি স্বামী আৰু গোপীসকলক শাসন কৰিব পৰা মুখৰা যশোদাৰ দন্দুৰী স্বভাৱটোও ফুটি উঠিছে। এই দুয়োটা চৰিত্ৰৰ কাৰ্যকলাপে সকলো শ্ৰেণীৰ দৰ্শক পাঠককে আকৃষ্ট কৰিবলৈ সক্ষম হৈ পৰিছে। গোপ-গোপীসকলৰ চৰিত্ৰৰ বিশেষ ভূমিকা নাটখনত দেখা নাযায়। নন্দ ৰজাক এজন পুত্ৰ বৎসল পত্নী আৰু পত্নীৰ ওচৰত সেও হৈ পৰা পুৰুষ হিচাপে নাটকখনত দেখা যায়।

অৰ্জুন ভঞ্জনত সংঘাত আৰম্ভ হৈছে কৃষ্ণৰ গাখীৰ খোৱাত বাধা পোৱাৰ পৰা। এই সংঘাতৰ পৰাই কাহিনীৰ বিকাশ হৈ নন্দ-যশোদাৰ কাজিয়াৰ মাছেৰে নাট্য কাহিনীৰ সামৰণি মৰা হৈছে। অক্ষীয়া নাটত সংঘাতত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া নহয়। ইয়াৰ মূল লক্ষ্য হৈছে কৃষ্ণৰ মাহাত্ম্য প্ৰকাশ। অৰ্জুন ভঞ্জনত এই উদ্দেশ্য সফল ৰূপত প্ৰকাশ পাইছে।

চোৰ ধৰা বুমুৰাৰ কাহিনী বিলব মঙ্গল স্তোত্ৰৰ পৰা সংগৃহীত কৰা হৈছে। এইখন বুমুৰাত দুটা ক্ষুদ্ৰ পৰিস্থিতিক একত্ৰ কৰি নাট্যৰূপত দিয়া হৈছে। শিশু কৃষ্ণই এগৰাকী গোনাবিনীৰ ঘৰত কোনো মানুহ নথকাৰ সুযোগ লৈ লৰণু চোৰ কৰিবলৈ সোমাল। পিছে তেওঁ গৃহিণীৰ চিঞৰি মাতি আনিলে। লগৰীয়াসকল আহিলত কৃষ্ণইহে ওভোটাই গোৱালিনীকহে ভীতি প্ৰদৰ্শন কৰিলে। তেওঁ ক'বলৈ ধৰিলে যে কৃষ্ণই লগৰীয়াসকলৰ সৈতে ৰাজপথত খেলি আছিল। গোৱালিনীয়ে মিছাকৈয়ে তেওঁক চোৰ ধৰিছে। তেওঁ মাক যশোদাক লগাই গোৱালিনীক লৰণু খাবলৈ দিলেহে ঘৰলৈ যাব বুলি ওভতি ধৰিলে। গোৱালিনীয়েও উপায় নাপাই কৃষ্ণক লৰণু দিম বুলি কথা দিলে। পিছে তাৰ বিনিময়ত কৃষ্ণই তেওঁলোকক নৃত্য কৰি দেখুৱাব লাগিব। সেইমতে কৃষ্ণই নৃত্য কৰি গোৱালিনীৰ মনোৰঞ্জন কৰি লৰণু আদায় কৰি ল'লে।

ইফালে কৃষ্ণ ঘৰলৈ নহা দেখি যশোদাই পোৱালি হেৰুৱা গৰুৰ দৰে কৃষ্ণক বিপচাৰি হাবাথুৰি খাই হাটৰুৱা বাটৰুৱাক কৃষ্ণৰ কথা সুধি

ফুৰিছে। এগৰাকী গোৱালিনীয়ে কৃষ্ণক দেখি অহাৰ কথা ক'লত তেওঁক লৈ যশোদা কৃষ্ণই নৃত্য কৰা ঠাইত উপস্থিত হ'লগৈ। মাকক দেখাৰ লগে লগে কৃষ্ণই দৌৰি গৈ মাকৰ কোলাত উঠি পিয়াহ খাই কান্দি কান্দি মাকক গোচৰ দিলে গোৱালিনীৰ বিৰুদ্ধে। কৃষ্ণৰ কথা শুনি যশোদাই গোৱালিনীসকলক নানান তিৰস্কাৰ কৰি খেদি পঠালে। তাৰ পিছত কৃষ্ণক ঘৰলৈ আনি ধুৱাই পখলাই পঞ্চামৃত খাবলৈ দি সন্তুষ্ট হ'ল।

দুটা ক্ষুদ্ৰ পৰিস্থিতিৰ প্ৰকাশত নাট্য কাহিনীৰ সংঘাত বা বিকাশ চোৰ ধৰাত দেখা নাযায়। চৰিত্ৰ অঙ্কনত কৃষ্ণৰ চাতুৰী আৰু শিশুসুলভ দুষ্টালি সফলভাৱে ফুটি উঠিছে। সেইদৰে যশোদাৰ চৰিত্ৰত পুত্ৰ স্নেহত অন্ধ হৈ আনৰ কথালৈ কাণ নিদিয়া মতগৰ্বী ৰূপৰ প্ৰকাশ ঘটিছে।

তুমি লুটিয়া বুমুৰাত মাত্ৰ এটি ক্ষুদ্ৰ পৰিস্থিতি সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। ইয়াৰ কাহিনী বিলবমঙ্গল স্তোত্ৰৰ আধাৰত নিৰ্মাণ কৰিছে। এদিন কৃষ্ণই ঘৰতে লৰণ চুৰ কৰি খাওঁতে মাক যশোদা আহি তাত উপস্থিত হ'ল। মাকক দেখাৰ লগে লগে কৃষ্ণই নিজৰ হাতৰ বাঁহীটো লুকুৱাই থৈ মাটিত বাগৰি বাগৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। মাকে কৃষ্ণক কিয় কান্দিছে বুলি সুধিলত মাকক ফাকি দি কৃষ্ণই ক'বলৈ ধৰিলে মোৰ বাঁহীটো ইয়াতে থৈছিলো কোনোবা চুৰ কৰি নিলে। আৰু মোৰ ক্ষীৰ লৰণু এইবোৰো কোনোবাই খাই শেষ কৰিলে। কৃষ্ণই পুনৰ মাটিত বাগৰি কান্দিবলৈ ধৰাত যশোদাই কৃষ্ণৰ চাতুৰী বুজিব ৰোৱাৰি কৃষ্ণক ফুচুলাবলৈ ধৰিলে। তোমাৰ ক্ষীৰ লৰণু হয়তো ঘৰৰ পোহনীয়া বান্দৰে খালে। সেইবোৰ সিহঁতে খালেও মই তোমাক নতুন লৰণু, ক্ষীৰৰ লাডু তৈয়াৰ কৰি দিম, তুমি নাকান্দিবা। মাকৰ কথা শুনি কৃষ্ণই মাটিৰ পৰা উঠিল। মাকৰ কোলাত উঠি হেঁপাহ পলুৱাই পিয়াহ খালে। তাৰ পিছত মাকক আকৌ আমনি কৰিবলৈ ধৰিলে ক্ষীৰ আৰু লৰণু বিচাৰি। কৃষ্ণপ উৎপাতত তত নাপাই যশোদাই হৰি পূজালৈ বুলি বেলেগে থোৱা লৰণুখিনিকে আনি কৃষ্ণক দিহে তত পাইছে। এইদৰে মাকক ছলনা কৰি ক্ষীৰ, লৰণু খাই কৃষ্ণই আনন্দত নাচিবলৈ ধৰিলে।

এই এটা পৰিস্থিতিৰ মাজেৰেই মাধৱদেৱে চুৰ-চাতুৰীয়ে মাকক ছলনা কৰা দুষ্টৰ শিৰোমণি কৃষ্ণ আৰু পুত্ৰবৎসলা যশোদাৰ চৰিত্ৰ মন পৰশাকৈ ফুটাই তুলিছে।

পিম্পৰা গুচুৱা বুমুৰা কাহিনী চোৰধৰা বুমুৰাৰ সৈতে বহুখিনি মিল আছে। কৃষ্ণই গোৱালিনীৰ ঘৰত লৰণু চোৰ কৰিবলৈ গৈ ধৰা পৰিল। বাকচতুৰ কৃষ্ণই ওভতি গোৱালনীকহে কথাৰে বান্ধ খুৱালে। উপায়হীন হৈ গোৱালনীয়ে চুবুৰীয়া গোৱালনীসকলক মাতি আনি যশোদাৰ আগত কৃষ্ণৰ বিৰুদ্ধে গোচৰ দিলেগৈ। গোৱালিনীৰ গোচৰ পাই যশোদাই কৃষ্ণক তিৰস্কাৰ কৰিলে। মাকৰ গালি শপনি খাই কৃষ্ণয়ো মাকক ওভতি ধৰিলে। মাকক নিদাৰূপী কাঠচিঠীয়া আদি বুলি কৈ মথুৰালৈ গুচি যোৱাৰ ভাবুকি দিলে। কৃষ্ণই নিষ্ঠুৰ কথাৰে আঘাত দিয়া দেখি গোৱালিনীসকলৰ যশোদালৈ বেয়া লাগিল। তেওঁলোকে মাকক আৰু গালি-গালাজ নকৰিবলৈ কৃষ্ণক অনুৰোধ কৰিলে। এইখিনি কথাকে মাধৱদেৱে পিম্পৰা গুচুৱা বুমুৰাত সন্নিবিষ্ট কৰিছে।

পিম্পৰা গুচুৱা বুমুৰাত কৃষ্ণৰ বাক চতুৰালি আৰু থিতাতে বুদ্ধি উলিয়াই বাগি মাৰিব পৰা দুষ্টালি প্ৰকাশ পাইছে। গোৱালিনীৰ ঘৰত লৰণু কলহত হাত ভৰাই থাকোতেই ধৰা পৰিও কৃষ্ণই সৈ নাকাঢ়ি যিদৰে উত্তৰ দিছে তাতেই কৃষ্ণৰ ধূৰ্তালি ফুটি উঠিছে —

“গোপি বোলে এথা তুমি আইলা কি কাৰণে।

মোৰ ঘৰ বুলি আইলো বোলে নাৰায়ণে।।

.....

জদানিলো আসিলা তুমি ঘৰ নজানিয়া।

লৰণু কলষে কেনে আচ হাত দিয়া।।

.....

হৰি বোলে গোপি বড় দোষ পাইলি বাছি।

পিম্পৰা গুচাইতে লাগি হাত দিয়া আছি।।

গোপি বোলে উপকাৰ কৰি আচ ভাল।

কিনক জগাইলি মোৰ নিন্দেৰ চৰাল।।

.....
কানু বোলে বৎস মঞি খুজিয়া নপাইলোঁ।
তাৰে পুচিবাবে তোৰ চৰাল জগাইলোঁ।।
গোপি বোলে সুন অৰে টেণ্টন কানাই।
তোহোৰ মুখত দেখো লবনু গন্ধাই।।

.....
কানু বোলে সুন অৰে গোপিন নিদাৰুনি।
তোহোৰ মুখত গন্ধ তইসে চুৰুনি।।
সুনিয়া গোপিনী খুজি নপাইলা উত্তৰ।
মিছা মাতি গোপিৰে ভাঙিলা দামোদৰ।।”

(পিম্পৰা গুচুৰা বুমুৰা)

ধূৰ্ত কৃষ্ণই কাক কেনেকৈ জৰু কৰিব পাৰি সেইকথা ভালকৈয়ে জানে। মাকৰ গালি খাই কৃষ্ণই মাকক যিদৰে ওভতি ধৰিছে তাৰ পৰা মাকৰ আদৰ পাই আলসুৰা ল'ৰাই কালৈকো ভয় নকৰা স্বৰূপটো ওলাই পৰিছে। একমাত্ৰ আদৰুৰা ল'ৰা বাবেই মাকৰ দুৰ্বলতা কোনখিনিত সেয়া বুজি পাই মাকক ভয় খুৱাইছে ঘৰ এৰি মথুৰালৈ গুচি যাব বুলি। কৃষ্ণৰ এনেবোৰ কথাই চৰিত্ৰটোৰ শিশুসুলভ দুষ্টালি আৰু বেচি আদৰত নষ্ট হোৱা ল'ৰাৰ ৰূপটো ফুটাই তুলিছে। যশোদাৰ চৰিত্ৰত এহাতেদি গোৱালৰ বাণীৰ গৰ্বিতা ৰূপ আৰু অন্যহাতেদি পুত্ৰৰ দুষ্টামিত অতীৰ্থ হোৱা মাতৃৰূপ এই দুয়োটা দিশ প্ৰকাশ পাইছে।

ভোজন বিহাৰ বুমুৰাৰ বিষয়বস্তু ভাগৱতৰ দশমস্কন্ধৰ দ্বাদশ অধ্যায়ৰ পৰা গ্ৰহণ কৰিছে। এই বুমুৰা মাত্ৰ এটা পৰিস্থিতিৰ আধাৰতে নিৰ্মিত হৈছে। কৃষ্ণই লগৰ গোপবালকসকলৰ সৈতে বৃন্দাবনত গৰু চৰাবলৈ গৈ তাতেই লগৰীয়াসকলৰ লগত ধেমালি ধুমুলা কৰি যমুনাৰ পাৰৰ বালিত একেলগে ভোজন কৰিবলৈ ল'লে। খাই থাকোতে হঠাৎ এজনৰ চকুত পৰিল তেওঁলোকৰ গৰু গাইবোৰ দেখোন নাই। কথাটো তেওঁ বাকীসকলক জনালত কৃষ্ণই লগৰ লগৰীয়াসকলক খাই থাকিবলৈ কৈ নিজে গৰু বিচাৰি ওলাল। বহু বিচাৰ খোচাৰ কৰি তেওঁ গৰু গাইবোৰ নাপাই ভোজন কৰা ঠাইলৈ ওভতি আহিল। কিন্তু এইবাৰ আহি তেওঁ লগৰ লগৰীয়াসকলকো নাপালেহি। অকলশৰীয়া হৈ কৃষ্ণৰ চিন্তা হ'ল তেওঁ এতিয়া গোকুললৈ কেনেকৈ ওভতি যাব। নন্দ আৰু যশোদাই আজি তেওঁক নিশ্চয় ভালকৈ এজাউৰি দিব। বনভোজেই তেওঁৰ বাবে যোৰ শত্ৰুস্বৰূপ হ'ল। শেষত ধ্যান কৰি তেওঁ গম পালে যে ব্ৰহ্মাই তেওঁক পৰীক্ষা কৰিবৰ বাবেহে গৰু গাই সমন্বিতে তেওঁৰ লগৰীয়াসকলকো লুকুৱাই থৈছে। ভোজন বিহাৰৰ কাহিনী বুলিবলৈ মাত্ৰ এইখিনি কথাকেই সামৰা হৈছে।

এইখন বুমুৰাত কৃষ্ণক এজন সাধাৰণ গোপবালক ৰূপত অঙ্কন কৰিছে। লগৰ লগৰীয়াৰ লগত আনন্দ ফুৰ্তি কৰি ভালপোৱা সাধাৰণ মানৱ শিশুৰ দৰে কৃষ্ণই গৰু চৰাবলৈ গৈ বনভোজ খাই আনন্দ কৰিছে। সেয়ে হ'লেও কৃষ্ণ ভকত বৎসল অন্তৰ্যামী ভগৱান এই ৰূপটোও ভোজন বিহাৰত যশোদা চৰিত্ৰৰ প্ৰাধান্য নাই। এইখন বুমুৰাত যশোদাই বাতিপুৱাই কৃষ্ণক বিচনাৰ পৰা জগাই আনি খোৱা-বোৱাৰ যোগাৰ দি গৰু চৰাবৰ বাবে বৃন্দাবনলৈ উলিয়াই দিয়াতে চৰিত্ৰটিৰ ভূমিকা শেষ হৈছে।

মাধৱদেৱৰ আটাইকেইখন নাট শিশুকৃষ্ণৰ বাল্যলীলা আৰু এটি এটি ক্ষুদ্ৰ ঘটনাক লৈ ৰচনা কৰা হৈছে। সেইবাবে অৰ্জুন ভঞ্জনৰ বাহিৰে তেওঁৰ কোনো এখন নাটতে ঘটনাৰ বিস্তৃতি নাই। শঙ্কৰদেৱৰ নাটবিলাকত একোটা পূৰ্ণ পৰিসৰৰ কাহিনী থকা বাবে ঘটনাৰ বিস্তৃতি দেখা যায়। শঙ্কৰদেৱে নাটকৰ বিষয়বস্তু ভাগৱত পুৰাণ, হৰিবংশ পুৰাণ আৰু ৰামায়ণৰ পৰা গ্ৰহণ কৰাৰ বিপৰীতে মাধৱদেৱে ভাগৱত পুৰাণ আৰু বিলবমঙ্গল স্তোত্ৰৰ পৰাহে বিষয়বস্তু সংগ্ৰহ কৰিছে। অৱশ্যে অৰ্জুন ভঞ্জনত হৰিবংশ পুৰাণৰ আশ্ৰয় লৈছে। চৰিত্ৰ অঙ্কনৰ ক্ষেত্ৰত অক্ষীয়া নাটত বিশেষ গুৰুত্ব দেখা নাযায় যদিও শঙ্কৰদেৱৰ হাতত কৃষ্ণৰ বাহিৰেও অন্যান্য চৰিত্ৰই সীমিত ৰূপত হ'লেও আত্মপ্ৰকাশৰ সুবিধা

লাভ কৰিছে। মাধৱদেৱৰ নাটত শিশুকৃষ্ণ আৰু যশোদা চৰিত্ৰইহে বিশেষত্ব লাভ কৰিছে। শঙ্কৰদেৱে অধিক সংখ্যক নাটতে যুৱাকৃষ্ণৰ চৰিত্ৰ অঙ্কন কৰি কৃষ্ণৰ মাহাত্ম্য প্ৰকাশ কৰোতে তেওঁৰ ঐশ্বৰিক দিশটোত অধিক গুৰুত্ব দিছে। মাধৱদেৱে তেওঁৰ নাটত শিশুকৃষ্ণৰ চৰিত্ৰইহে অঙ্কন কৰিছে। মাধৱদেৱৰ কৃষ্ণ সৰ্বসাধাৰণৰ পৰিচিত মানৱ শিশু হ'লেও তেৱেঁই যে জগতৰ অধিপতি পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম এইবাৰ কথাও প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ পাহৰা নাই। লৱণুচোৰ, চতুৰ, ঠেহ-পেচ পতা, খং উঠিলে নকৰিবলগীয়া কাম কৰা, বিচৰা বস্তু পালে নাচি বাগি আনক আনন্দ দিয়া মাধৱদেৱৰ কৃষ্ণ সাধাৰণ শিশু হৈয়ো যে অসাধাৰণ তাক প্ৰতিখন নাটতে দৰ্শকক সোঁৱৰাই দিবলৈ পাহৰা নাই। অৰ্জুন ভঞ্জনৰ কৃষ্ণ মাকৰ ওচৰত আপুনি বন্ধন লোৱা, নলকুব্ৰেৰ আৰু মণিগ্ৰীৱৰ মজ্জিদাতা; চোৰধৰা, পিম্পৰা গুচুৱা আৰু ভূমি লুটিয়াত লৱণু চোৰ কৃষ্ণ জগতৰ অধিপতি, ভক্তৰ মনোৰঞ্জনৰ বাবে মানৱীলীলাৰে সকলোকে মুগ্ধ কৰোতা আৰু ভোজন বিহাৰৰ গো পালক কৃষ্ণ ভক্ত বৎসল অন্তৰ্যামী। মাধৱদেৱৰ কৃষ্ণৰ এই দ্বৈতৰূপ তেওঁৰ নাটসমূহৰ মাজেৰে ব্যক্ত কৰা হৈছে।

শঙ্কৰদেৱে বৈষ্ণৱ আদৰ্শ প্ৰচাৰ কৰিবৰ বাবেই সাহিত্যিক এক মাধ্যম হিচাপে লৈছিল। সেয়ে তেওঁৰ নাটসমূহৰ মূল বস হ'ল ভক্তি। মাধৱদেৱৰ নাটসমূহতো এই আদৰ্শ নিহিত হৈ আছে। মাধৱদেৱৰ ভক্তিবস বাৎসল্য প্ৰেমৰ মাজেৰে বিকশিত হৈছে। শঙ্কৰদেৱে তেওঁৰ নাটসমূহত ব্ৰজাৱলী ভাষাৰ প্ৰয়োগ কৰিছে। মাধৱদেৱে ব্ৰজাৱলী ভাষা প্ৰয়োগ কৰিলেও মাজে মাজে পুৰণি অসমীয়া ভাষাৰ ব্যৱহাৰ কৰি অসমীয়া নাট্যসাহিত্যিক জনগণৰ অধিক ওচৰ চপাই আনিলে। শঙ্কৰদেৱে নাটকত শ্লোক গীত আৰু কথাসূত্ৰ তিনিওটা দিশতে সমানে সমানে গুৰুত্ব দিছিল। তদুপৰি তেওঁৰ নাটত আৰম্ভণি ভটিমা আৰু মুক্তিমঙ্গল ভটিমা অপৰিহাৰ্য ৰূপত ব্যৱহাৰ কৰিছিল। মাধৱদেৱৰ নাটত শ্লোকৰ ব্যৱহাৰ কমি আহিল। মাধৱদেৱে আৰম্ভণি ভটিমা আৰু মুক্তিমঙ্গল ভটিমাৰ ব্যৱহাৰ অপৰিহাৰ্য বুলি ধৰা নাছিল। শঙ্কৰদেৱৰ নাটৰ আৰ্হিৰে নাট ৰচনা কৰিবলৈ লৈ মাধৱদেৱে স্বকীয় প্ৰতিভাৰে অক্ষীয়া নাট কিছু পৰিৱৰ্তন সাধি ঝুমুৰা সৃষ্টি কৰি মৌলিকতাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে।

মাধৱদেৱৰ নাটসমূহক বৰ্তমান যুগৰ শিশু নাটকৰ পূৰ্বসূৰী বুলিব পাৰি। ধৰ্মীয় আদৰ্শ আৰু ভক্তিবসৰ কথা পৰিহাৰ কৰি ঝুমুৰাবিলাক পৰ্যালোচনা কৰিলে শিশু মানসিকতাৰ সফল প্ৰতিফলনেৰ বৈষ্ণৱ যুগতে মাধৱদেৱে অসমীয়া শিশু নাটকৰ আৰম্ভণি কৰি থৈ গ'ল বুলি ক'ব পাৰি। তদুপৰি বিন্দুতে সিদ্ধুৰা ধাৰণা দিব পৰা মাধৱদেৱৰ এই ঝুমুৰাবোৰত আধুনিক সাহিত্যৰ চুটিগল্পৰ গুণ বিশিষ্টতাও নিহিত হৈ থকা দেখা যায়। সি যি কি নহওক মাধৱদেৱৰ ৰচিত নাটসমূহ অসমীয়া সাহিত্যৰ এক অনুপম সৃষ্টি হিচাপে স্বীকৃতি দিব পাৰি। □□

☺ তুমি যদি নিজৰ জীৱনটো ভালদৰে ৰচনা কৰিবলৈ শিকিছা, তেন্তে এখন ভাল কিতাপ ৰচনা কৰা মানুহজনতকৈ তোমাৰ কৃতিত্ব বহুগুণে বেছি। তুমি যদি জীৱনৰ শুদ্ধ পথটো বিচাৰি উলিয়াব পাৰিছা তেনেহলে তোমাৰ এই কৃতিত্ব সাম্ৰাজ্য আৰু মহানগৰ জয় কৰা মানুহজনতকৈ বহুগুণে বেছি।

— মিচেল দ্য ম'তাই

সংস্কাৰোত্তৰ কালৰ ভাৰতীয় অৰ্থনীতি : এক চমু পৰ্যালোচনা

ড° আতিকুদ্দিন আহমেদ

সহযোগী অধ্যাপক

অৰ্থনীতি বিভাগ

যোৱা নব্বৈ দশকৰ প্ৰাৰম্ভতে এক বাধ্য বাধকতাৰ মাজেৰে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ সংস্কাৰ প্ৰক্ৰিয়াটো আৰম্ভ কৰা হয়। সময়ৰ এক আহ্বান হিচাপে দল-মত নিৰ্বিশেষে প্ৰায় সকলোৱে ইয়াক মানি লয়। নতুন আৰ্থিক নীতিৰ অন্তৰ্গত যিবোৰ পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা কৰা হয়, তাৰেই ফলশ্ৰুতিত ভাৰতবৰ্ষত অৰ্থনৈতিক উদাৰীকৰণ, ব্যক্তিগতকৰণ আৰু বিশ্বায়নৰ দুৱাৰ মুকলি হয়।

পাৰ হৈ যোৱা দশকটোৰ আধাৰত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিলৈ অহা পৰিৱৰ্তনৰ এক খতিয়ান ল'ব পাৰি। প্ৰথমেই ক'ব পাৰি যে তথ্য প্ৰযুক্তিৰ বিস্তাৰণ আৰু বিকাশ যোৱাটো দশকৰ এক উল্লেখযোগ্য সফলতা। উদ্যোগ, পৰিবহনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি যোগাযোগ, চিকিৎসা, শিক্ষা, ব্যৱসায়-বাণিজ্য আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে উন্নত তথ্য প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে চমকপ্ৰদ প্ৰগতি আনি দিবলৈ সক্ষম হৈছে। এতিয়া তথ্য বিনিময় সহজ আৰু সুলভ হৈ পৰিছে যাৰ পৰাই শিক্ষা তথা জ্ঞান বৃদ্ধিৰ নিতে নতুন বাট মুকলি হৈছে।

যোৱাটো দশকত ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নক গতি দ্ৰুত হৈ পৰা দেখা গৈছে উদ্যোগীক ক্ষেত্ৰত। নতুন প্ৰযুক্তিৰ প্ৰয়োগ, বপজাৰ সম্প্ৰসাৰণ, মুক্ত প্ৰতিযোগিতা, দ্ৰব্যৰ উন্নত গুণাগুণ আৰু মান আদিয়েই এই কৃতকাৰ্যতাৰ মূল মন্ত্ৰ। সেয়েহে আমাৰ ৰপ্তানিজাত দ্ৰব্য সমূহেও অধিক বিদেশী বজাৰ দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। নিৰ্ধাৰিত ক্ষেত্ৰত বিদেশী বিনিয়োগৰ বাবেও আমাৰ দেশীয় বজাৰখন এতিয়া মুকলি কৰা হৈছে।

সেৱাখণ্ডৰ দ্ৰুত সম্প্ৰসাৰণ যোৱাটো দশকৰ এক অন্যতম সফলতা। এই খণ্ডই অভাৱনীয়ভাৱে নিয়োগৰ বাট মুকলি কৰিছে যিটো ভাৰতৰ দৰে বৰ্ধিত জনসংখ্যাৰ দেশ এখনৰ বাবে এক আশাব্যঞ্জক কথা। লগে লগে বংক, বীমা, পৰিবহন আৰু যোগাযোগ ক্ষেত্ৰলৈ এক নতুন গতি আহিছে। পূৰ্বতে সংৰক্ষণ নীতিৰ অন্তৰ্গত থকা এই আনুসঙ্গিক খণ্ডবোৰে এতিয়া যেন প্ৰাণ পাই উঠিছে।

শিক্ষা খণ্ডৰ দ্ৰুত বিকাশেও বিগত দশকত এক আশাৰ বতৰা কঢ়িয়াই আনে। বিশেষকৈ পৰম্পৰাগত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ঠাইত তথ্য প্ৰযুক্তি আৰু ব্যৱস্থাপনা — এই দুটা বিষয়ে সময়ৰ লগত সঙ্গতি ৰাখি অধিক গুৰুত্ব পাবলৈ ধৰে। বিভিন্ন ব্যক্তিগত খণ্ডৰ প্ৰসাৰ আৰু আন্তৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা কেন্দ্ৰ মুকলি হোৱাটোৱে আমাৰ দেশত শিক্ষাৰ বাণিজ্যিকৰণৰ সূচনা কৰে। যুগৰ চাহিদা অনুসৰি জনপ্ৰিয় হৈ পৰা অভিযান্ত্ৰিক, প্ৰযুক্তি আৰু ব্যৱস্থাপনা শিক্ষা আগবঢ়াবলৈ ব্যক্তিগত খণ্ডৰ অন্তৰ্গত বহুতো অনুষ্ঠান/প্ৰতিষ্ঠান আগবাঢ়ি আহে। অৱশ্যে এনেবোৰ শিক্ষা অধিক ব্যয়বহুল হোৱাটোৱে শিক্ষা ব্যয় এতিয়া বিনিয়োগৰ শাৰীলৈ যোৱাটোকে সূচাইছে। অৱশ্যে শিক্ষাৰ অধিক বাণিজ্যিকৰণে মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব একেবাৰে নোহোৱা কৰিব নেকি? এয়া এক বিচাৰ্য্য বিষয়।

ইফালে বিগত দশকটোত চৰকাৰী ব্যয় অভাৱনীয় হাৰত বাঢ়িবলৈ ধৰে। চৰকাৰৰ ভাৰত নিৰ্মাণ আঁচনিৰ অন্তৰ্গত বিনিয়াদ সৃষ্টিৰ বাবে যোগাযোগ, পৰিবহন, পথ নিৰ্মাণ, শক্তি খণ্ড আদিত অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হয়। একেদৰে প্ৰাম্য উন্নয়নৰ শিতানত মহাত্মা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় নিয়োগ নিশ্চিকৰণ আঁচনিৰ অধীনত পঞ্চায়তীৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহলৈ বৃহৎ মাত্ৰাত পুঁজি যোগানৰ দিহা কৰা হয়। সমগ্ৰ দেশজুৰি আঁচনিবোৰ ৰূপায়িত হৈছে যদিও আঁচনি ৰূপায়ণে সৃষ্টি কৰা অবাধ দুৰ্নীতিয়ে বিতৰ্কৰো সূচনা কৰিছে। আঁচনি ৰূপায়ণত থকা কেতবোৰ সুৰুঙাৰ বাবে পুঁজিৰ অপচয় হৈছে আৰু আঁচনিবোৰো বহু সময়ত পথভ্ৰষ্ট হৈছে বুলি ক'লে বঢ়াই কোৱা নহয়।

অতি সাম্প্ৰতিক কালত সূচনা কৰা অন্য এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হৈছে তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন প্ৰণয়ন। কিন্তু জনসাধাৰণৰ সজাগতাৰ অভাৱত আইনৰ সুবিধা এতিয়াও সহজ হৈ পৰা নাই। এতিয়া এই আইনৰ অধীনত মানুহে যি কোনো বিষয়ৰ তথ্য জানিবৰ বাবে আবেদন

কৰিব পাৰে। অৰ্থাৎ এই আইনখন জনসাধাৰণৰ বিভিন্ন ধৰণৰ সুৰক্ষাৰ বাবে এক অমোঘ অস্ত্ৰ স্বৰূপ। সদায় শোষণ বঞ্চনাৰ স্বীকাৰ হৈ অহা সৰ্বসাধাৰণৰ স্বার্থ এই আইনে সুৰক্ষিত কৰিব বুলি ভবাৰ থল আছে। অৱশ্যে এই আইনৰ সুবিধা লাভ কৰিবলৈ যিকোনো লোককে সাধাৰণ শিক্ষা তথা সজাগতাৰ প্ৰয়োজন হ'ব। ইয়াৰ বাবে তৃণমূল পৰ্য্যায়ত সজাগতা শিবিৰ পাতিলে সি অধিক ফলপ্ৰসূ হ'ব।

পৰিৱেশৰ দ্ৰুত অৱনতিয়ে কঢ়িয়াই অনা জলবায়ু পৰিৱৰ্তন, গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি আদি সমস্যাবোৰে বিগত দশকটোত অন্যান্য বহুতো দেশৰ লগতে আমাৰ দেশকো পৰিৱেশ সুৰক্ষা সম্পৰ্কে অধিক সজাগ কৰি তোলে। কিন্তু এই সজাগতা সম্পূৰ্ণকৈ এতিয়াও আহিবলৈ বহু বাকী। ইতিমধ্যে বহুতো আইন কানুন কৰা হৈছে যদিও সেইবোৰ বাস্তৱত সুফল প্ৰয়োগ হোৱা নাই। ফলস্বৰূপে পৰিৱেশৰ মূল আধাৰ যেনে বায়ু, পানী ইত্যাদি দূষিত হৈ মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ প্ৰতি এক ভাবুকি স্বৰূপ হৈ পৰিছে। বৰ্ধিত মাত্ৰাত বাঢ়ি অহা বিভিন্ন ৰোগ-ব্যাধিয়ে পৰিৱেশ দূষিত কৰণৰ সাক্ষকে বহন কৰিছে।

যোৱা দশকত এফালে বন্ধৰ অপসংস্কৃতি আৰু আনহাতে হত্যা-হিংসাৰ পয়োভৰেও আমাৰ ৰাজ্যখন জোকাৰি যায়। অসমৰ সমস্যা বহু। কিন্তু সেইবোৰৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে সমূহীয়া চিন্তা-চৰ্চাৰ অভাৱ বাককৈয়ে অনুভৱ কৰা যায়। কাৰণ বৰ্তমান সমাজত প্ৰায় মানুহেই সংকীৰ্ণ ধ্যান-ধাৰণাৰে পৰিচালিত। ফলত মানুহ মানুহৰ পৰা দূৰ হৈ গৈছে। ইয়েই সম্ভাৱ সন্ত্ৰীতি নাইকিয়া কৰি সামাজিক সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইফালে যান্ত্ৰিক সভ্যতা আৰু অৰ্থব্যৱস্থাৰ বাণিজ্যিকৰণে মানুহৰ মানসিক চাপ বৃদ্ধি কৰিছে। এনে একোটা পৰিৱেশেই মানুহক অসহিষ্ণু কৰিছে। ইয়াতেই আকৌ সৃষ্টি হৈছে নানান সামাজিক সমস্যাৰ।

পাৰ হোৱা দশকটোত মুদ্ৰাস্ফীতিৰ হাৰ দ্ৰুত গতিত বৃদ্ধি পোৱা পৰিলক্ষিত হয়। বিশেষকৈ পেট্ৰলজাত সামগ্ৰীৰ মূল্য বৃদ্ধিয়ে সামগ্ৰিকভাৱে মূল্য বৃদ্ধিত ইন্ধন যোগায়। এই ক্ষেত্ৰত কলা-বজাৰ, চোৰাং ব্যৱসায়, বিতৰণৰ খেলি-মেলি, বৰ্ধিত উৎপাদন ব্যয়, শক্তিৰ নাটনি, ব্যৱসায়িক চল চাতুৰী আদিত কম জগৰীয়া নহয়। ফলস্বৰূপে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ লোক। বিশেষকৈ খাদ্য সামগ্ৰীৰ উৰ্দ্ধমুখী মূল্য মানে মানুহৰ সাধাৰণ জীৱন যাপন অতি কষ্টসাধ্য কৰি তুলিছে। সেয়েহে খাদ্য নিৰাপত্তাৰ হকে দেশত অনতিপলমে এখন আইন প্ৰণয়ন হোৱা উচিত। তদুপৰি খাদ্য নাটনিৰ পৰিস্থিতিটো উপশম কৰিবলৈ সময়ে সময়ে উদাৰ আমদানি নীতিও গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। অৱশ্যে এয়ে শেষ সমাধান নহয়। দেশীয় উৎপাদনৰ হাৰো অনিৱাৰ্যভাৱে বৃদ্ধি পাব লাগিব।

শেহতীয়াকৈ আমাৰ দেশে গ্ৰহম কৰা উন্নয়নী কৌশলটো হৈছে 'ইনকুচিভ গ্ৰুথ', যাতে সকলো লোকৰ বাবে উন্নয়নৰ সুফলখিনি সুনিশ্চিত কৰিব পৰা যায়। ৰাষ্ট্ৰীয় নিয়োগ নিশ্চিতকৰণ আঁচনি, ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য মিছন, সৰ্বশিক্ষা অভিযান আৰু লগতে ভাৰত নিৰ্মাণ আঁচনিৰ অন্যান্য ক্ষেত্ৰবোৰলৈ অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাত বিকাশ প্ৰক্ৰিয়াচোৱে নিম্নস্তৰলৈকে জনসাধাৰণক সামৰি লৈছে। কিন্তু বহু ক্ষেত্ৰত ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপ আৰু দুৰ্নীতি জড়িত হৈ পৰা বাবে এই আঁচনিবোৰে বিচাৰধৰণে সুফল দিব পৰা নাই। আমি আশা কৰো যে চলিত দশকটোত ভুল-ভ্ৰান্তিবোৰৰ শুধৰণী হ'ব।

উল্লেখযোগ্য যে বিগত দশকতে ই-কৰ্মাচ, ই-গভনেস, ইণ্টাৰনেট বেংকিং, অন-লাইন ৰেল-বিমানৰ টিকেট সংৰক্ষণ, পুঁজি হস্তান্তৰ ইত্যাদি জনপ্ৰিয় হৈ পৰে। আজিৰ তাৰিখত এই ব্যৱস্থাবোৰে জনসাধাৰণৰ সময় আৰু অৰ্থ বহু পৰিমাণে ৰাহি কৰিছে। কিন্তু সুফলখিনিৰ লগতে তথ্য প্ৰযুক্তিৰ সুযোগ লৈ অপৰাধ প্ৰৱৰ্তনও বৃদ্ধি কৰিছে। এইবোৰে হৈছে মুক্ত অৰ্থনীতিৰ অৰাধ স্বাধীনতা আৰু উপভোক্তাবাদৰ মিঠা-তিতা সোৱাদ।

যোৱা দশকটোত দেশত বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত কিছুমান সুস্থ চিন্তা-চৰ্চা আৰু বিতৰ্কৰো সূচনা হয়। ইয়াৰে ফলশ্ৰুতিত মহিলা সৰ্বলীকৰণ তথা মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণ বিধেয়ক বিষয়টোৱে অগ্ৰাধিকাৰ লাভ কৰে। ইয়াৰ পিছতে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইনখনৰ কথা ক'ব পাৰি। তদুপৰি নাগৰিক পঞ্জীয়ন প্ৰস্তুতি আৰু ভোটাৰৰ বাবে চিনাক্তকৰণ কাৰ্ড-প্ৰবৰ্তন অন্য দুটি মাইলৰ খুটি স্বৰূপ। যোৱা ২০০৮ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহৰপৰা বিশ্ব অৰ্থনীতি মন্দাৱস্থাৰ সন্মুখীন হয়। কিন্তু সৌভাগ্যৰ কথা এই যে আমাৰ দেশে গ্ৰহণ কৰা বলীষ্ঠ নীতিসমূহৰ বাবে দেশখন মন্দাৱস্থাৰ প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত হৈ থাকে। এয়া আমাৰ দেশৰ নীতি নিৰ্ধাৰক সকলৰ এক অন্যতম কৃতকাৰ্যতা। শেহত আমি আশা কৰো যে অনতিপলমে ভাৰতবৰ্ষ এখন পৃথিৱীৰ উন্নত দেশ তথা এটা বৃহৎ শক্তি হিচাপে আত্মবলেৰে বলীয়ান হ'ব। □□

Depletion of Stratospheric Ozone, its grim consequences and global response

*Dr. Bharati Dutta
Professor, Geography*

Stratospheric ozone depletion is one of the most important environmental problems. Which as threatened the world community due to its catastrophic consequences. The maximum concentration of ozone is found at a height of about 25 km above the earth's surface and the ozonosphere is that layer where there is concentration of ozone gas. The layer lies in the lower portion of the stratosphere (the layer which extends upto 50km). The ozonosphere exists between the altitudes of 12km – 35 km. the ozone layer acts as an umbrella which protects the biosphere from the harmful effect of the solar ultraviolet radiation. The amount of ozone in the atmosphere varies from 0.02 ppm (parts per million) to about 0.07 ppm. However the amount is less in the winter season and the amount of 0.1 ppm is considered to be toxic.

Ozone molecule (O_3) is made up of three atoms of oxygen. Oxygen molecules break up into oxygen atoms after the absorption ultraviolet radiation (wave length varies from 0.1 to 0.1 to 0.3 microns). When an oxygen atom (O) combines with an oxygen molecule (O_2) ozone (O_3) is formed. This is a very unstable gas. It breaks up very easily with the absorption of additional solar radiation. Formation and destruction of ozone are natural processes which take place regularly and a balance of ozone is maintained in the stratosphere. So long human being does not interfere. Most of the stratospheric ozone is found at the tropical areas. The ozone layer is a very thin layer. If the whole atmosphere is compressed and brought to a thickness of 8 km then the thickness of the ozone layer would be 3mm.

It has been observed that the amount of ozone in the stratosphere has been declining at an alarming rate. Depletion of ozone was noticed by the Western world as early as in 1974. The two eminent scientists, M. Molina and S. Rowland of the U.S.A. predicted in their study that the rapid increase of chlorofluorocarbons (CFCs) in the atmosphere would destroy ozone gas. Russian scientists also found the variations of ozone level by observing the satellite data in 1967 and established the fact regarding the depletion of Stratospheric ozone. Ozone hole was detected over Antarctica during 1970's. There has been 5p.c. reduction in ozone level since 1971 in the high latitudinal areas of the northern hemisphere. In 1986, depletion of ozone

was detected over the Arctic region. Stratospheric ozone depletion has been taking place worldwide and that too at a faster rate.

Apart from CFCs (compounds of Chlorine, Fluorine and Carbon) other ozone depleting compounds are HCFC's, halons, carbon tetra-chloride, methyl bromide, methyl chloroform. CFCs are non-flammable, chemically inert, odourless compounds. They are used as propellants in deodorants, hair sprays. They have also been used in refrigerators as refrigerants. Air conditioners in automobiles use CFC - 12. These are damaging molecules and the average life time of a CFC - 12 molecule ranges from 80 - 150 days. CFCs are also used as solvents and foam blowing agents. These compounds are stable in the troposphere (the lowermost layer of the atmosphere) but they break down in the stratosphere under the ultraviolet radiation of wave lengths of less than 230 nanometres. Chlorine atoms are released which deplete the ozone layer. It is to be noted that each of the chlorine atoms released, has the capacity to destroy overtime about 10,000 ozone molecules. CFC molecules remain for a very long period in the stratosphere. Nitrogen oxides have also potential impact on stratospheric ozone depletion. The supersonic aircraft flying at the stratospheric level release nitrogen oxides to the level leading to ozone depletion. The impact of nitrogen oxides on depletion of stratospheric ozone was confirmed by the U.S. National Academy of Sciences and the U.S. National Academy of Engineering.

Grim consequences of ozone depletion : Depletion of ozone in the stratosphere may lead to many health problems. Ultraviolet radiation is filtered by the stratospheric ozone layer. The high energy portion of the ultraviolet radiation spectrum (280 - 320 nanometre range) which is known as ultraviolet - B, has adverse effects on organic world. Ultraviolet - A is less harmful. 10% reduction in ozone gas would lead to 20% - 30% increase in Skin cancer. Living organisms have to face the harmful effects of stratospheric ozone depletion. Increase in ultraviolet radiation due to ozone depletion causes series of health hazards. Over exposure to ultraviolet radiation causes skin cancer, cataracts, sunburn, wrinkle of the skin etc. Immune system is also weakened. Melanoma, a type of lethal skin cancer, has been increasing in the USA as well as in some other countries at an alarming rate. Overexposure to ultraviolet radiation specially during the mid day sun should be avoided. The other forms of skin cancer like basal cell carcinoma and aqueous cell carcinoma are also increasing in many developed countries. However they are not fatal. DNA of living organisms is damaged by Ultraviolet radiation. Increase in ultraviolet radiation also affects the vegetative grown and there is reduction in chlorophyll content. It is estimated that due to depletion of stratospheric ozone, ultraviolet radiation reaching the earth's surface has been increased by 5% - 20%. It is also to

be remembered that there is 2% increase in ultraviolet radiation on earth with one percent reduction in ozone.

The rise of temperature in the stratosphere is due to absorption of heat by ozone. Therefore, the reduction in ozone would definitely result in change in temperature level which in turn would bring about changes in the distribution of rainfall pattern. Global warming is one of the serious consequences of ozone depletion. Ozone depletion may result in rise in temperature as much as 5.5°C . As a result of global warming there would be melting of polar ice and glaciers and there would be occurrence of flood mainly in the coastal regions.

Global Response : Stratospheric ozone depletion is an environmental issue which needs global response. It was in the year 1985 that the first global conference on ozone depletion was held in Vienna, the capital of Austria. The British Antarctic survey team first discovered the ozone hole in Antarctica in 1985. The team was led by Joseph Farman. After that a multinational team started the study of Stratospheric ozone depletion using sophisticated instruments in 1987 and found that ozone has been depleting at a faster rate over Antarctica. In 1987, the United Nations Environment programme (UNEP) organised a conference in Montreal, Canada to discuss the effects of CFCs on stratospheric ozone. Representative of 35 countries signed the agreement (Montreal protocol) to restrict the production of CFCs. India, including many developing countries did not sign it. India releases very small amount of CFCs and its per-capita consumption of CFCs is also just 0.02 kg which is far less in comparison to developed countries (per-capita consumption is 1kg). It is found that 95 percent of CFCs is released by developed countries. The USA banned the use of CFCs as aerosol propellants in 1978.

Montreal protocol called for 50 p.c. cut of in the use of CFCs by 1998. In 1989, an international conference on the theme 'save the ozone layer' was held jointly by the UNEP and the British Government. The three day conference was held in London and the representatives of more than 150 countries took part in it. The issues like limiting the consumption and production of chemicals like CFCs and the necessity of participation of developing countries were discussed. A study reveals that atleast 85 p.c. reduction in the use of CFCs and halon is needed to stabilise the level of these chemicals. However, the good news is that the ozone layer has shown a state of little stability due to the reduction in the use of ozone depleting substances. □□

Assamese struggle for Swaraj

Tintus Bhugra

Head, Dept. of Pol. Science

There is inner dynamism in human beings which searches for freedom, equality, fraternity, dignity. Every age has been trying to find a more comprehensive definition of them, find fuller and better understanding through fine arts (poetry, music, painting, literature) philosophy and religion, forms of governments, and create mechanisms and structures to uphold these inalienable human values and rights. International laws, universal declaration of human rights, the constitutions of different nations are some of the structures which uphold these values and rights. With the fresh and never understanding of these values and rights the structures which uphold them are themselves undergoing changes to better safeguard and protect them from infringements and violations.

Now relating the above to the situations of oppression, exploitation of Assamese one immediately sees the need of searching for Swaraj (a structure for self-determination, self-governance, self-rule) for the Assamese community. Swaraj is the birth right of the community. Swaraj is within the parameter of the International laws and universal declarations of the human rights. It is recognised and provided by the Indian constitution. It is the cherished dream, the aspiration and the struggle of great leaders of Assam. Swaraj has been part and parcel of Assamese way of life infact the very concept of Panchayat Raj has evolved from the Assamese democratic self-governance. A search for Swaraj for the Assamese community is a very comprehensive approach, a very democratic approach, and authentic movement of the people for what the community deserves and what the community has been deprived of so far. Within this search for Swaraj may lead to the reframing of laws or creation of news laws, new policies, new political structures and organisations (may be a state, in full independent). The thinkers, leaders, intellectual academicians and activists who would like to work for the all-round development of the Assamese community, then they have to work out a clear vision of Assamese Swaraj. A search for Swaraj for Assamese will be inevitably and invariably misinterpreted, opposed by other sometimes because it may clash against their rights to Swaraj, sometimes in the name of law and order, sometimes purely for the selfish and vested interest of perpetuating the dominations and exploitations on the community. A stiff opposition by

various ethnic groups and government's lethargy to the demand of the Assamese people and it lack definitely the political will on the part of the central government. This is precisely the reason why it is a struggle for Swaraj. These facts one clear indications that the greater and stronger is our demand for Swaraj the greater and stronger will be the force of opposition. This teaches and challenges that Assamese people should be better organised, to be perseverant and determined. The powerful leader of South India Mr. Kamraj puts his thoughts into most powerful arguments.

“We one aware that the term (Swaraj) poses problems for government and NGOS and even friends of the indigenious peoples when trying to put in into practice on the ground. This is the nature of Assamese struggle, and therefore it is all the more necessary for Assamese people meanwhile not to get bogged down in a meaningless and futile debate but rather do all the other work and action that will assist and help to further the cause of self-determination. There is a close link between human developments and human rights, the present situation of the Assamese people demands the same. If any organisation willing to work for the all-round development of the community then it necessarily, has to adopt the right-based approach either directly or indirectly for when human development and human right advance together they reinforce one another-expanding people's capabilities and protecting their rights and fundamental freedom. The Assamese society is facing identity crisis. It is important to realise that there is inter-relation between the identity of every individual Assamese (psycho-individual dimension of identity) and the collective identity of Assamese society (Socio-cultural dimension of identity). These two realities individual identity and collective identity-mutually affect each other. The collective identity of the Assamese is determined by the capacity of individual Assamese to articulate his or her own life-history, review it and change it under the impact of new experience. For the Assamese leaders and Assamese organisations to understand the dynamism of the concept of identity will have positive and liberating implications. It will open the door to near vision of identity, and still more important, the possibility to create a new identity of sovereign independent state identity. Such implications also include-identity is not static but dynamic, that each Assamese leader and each Assamese organisation can contribute towards the Assamese identity the new and the liberation experiences that causing within and around the Assamese and Assamese society and can shape and mould Assamese for the better. Only such attitude can help Assamese society to have a healthy and balanced position in preserving once promoting what is good in Assamese society.

Conclusion : In conclusion it can be arrived that Assamese Swaraj is far cry though we know that every human being or group of people have the right to self-determination and

find itself for self-rule. This is the comprehensive democracy in the truest of the term as analysed by the great political scientists of the time.

As far the history of Assamese Society, which is the most democratic society, which has accommodated a gallour of gamut of population. The Assamese society has build up human museum where the faces of human race can be seen in the transparent manner as a panoramic view

Reference :

1. B. K. Ramanujan, Towards Maturity, Problems of Identity. Oxford University Press, Delhi 1979.
2. R. Bhengra Development not destruction Sevartham 30 (2005), 67-81,81.
3. P. Freire, Pedagogy of the oppressed New York, Continuum 1970
4. M. Horton, Social Change. Philadelphia – Temple University Press 1190.
5. E. Wigginton – “Refuse to Stand Silently” Doubleday : New York, 1992.
6. Ira Shor, Critical Teaching and Everyday Life, Chicago University of Chicago, 1987.
7. M. M. Thomas; “People’s Struggle” New Delhi, 1978.

☺ প্রকৃতিৰ সুন্দৰতম সৃষ্টি হ'ল ফুল। কিন্তু তাৰো শিপাদাল থাকে মাটি আৰু সাৰ-জাবৰত
— ডি এ লার্ছেন

☺ আমি যি জানো সি অতি সামান্য, আমি যি নাজানো তাৰ সীমা নাই। এতেকে নিজকে জ্ঞানী বুলি
ভবাটো অনুচিত।
— পাপলেচ

THE ENGULFING TENTACLES OF THE MONSTER IN INDIA

Runjun Borah

T.D.C 3rd year

Dept. of Anthropology

Since our childhood, we have been listening to sayings like “India is a great land”, “India is known for its snow clad mountains, green valleys, rivers”, India is the land of Lord Buddha, Ashoka”, “India is the land of brave patriots and heroes like Chatrapati Shivaji, Mangal Pandey, Uttam Singh”, and in to “India is the best” in a similar way, every country has its own quotes of greatness and uniqueness like “Japan is the land of Samurai Warriors”, “China is the land of Confucius”, and so on. As we grew up it was ‘The last lesson’ where we were much influenced by the words of M. Hamel who said that French has been the most beautiful and sweet language that has ever existed on this earth. Even today M. Hamel’s profound love for his country and language is echoing in my heart “Vive la France”. It is very natural that everyone loves to admire and speak highly of one’s motherland. But with the ushering of the end of science & technology, the satellites have visualized the complete view of the earth and we, as spectators saw that it is nothing but a combination of land and water in the bird’s eye view. As we approach closer and closer, we find the different pieces of landmass, i.e. the continents and the seas. So, it is we, the people who have demarcated these landmasses into countries and have given their specific names and sobriquets. However it is true that each country has its peculiarity and its residents have developed cultures that are unique to each of them.

Now let us turn to India. India is a land which has ingrained its people with great values of life from generation to generation since ancient times. These values of life that have been inculcated in every child have their inception in the family and is given a firm shape in every primary school. In fact, India is known for its rich heritage of spiritual and value culture which gives high priority to all humanitarian values like morality, honesty and the like.

Earlier, each and every activity of human being was regulated in some way or the other by moral and ethical rules and codes of conduct. But this has not remain the same today. In this modern era, economy holds the reins that control human lives, their ideologies and activities in all the different aspects. Based on this principle, i.e. on the basis of the level of economy,

all the countries of the world can be categorized into three broad divisions – the first world countries, the second world countries and the third world countries. Accordingly, the lifestyle, thoughts, ideologies, moral standards, ethics and so on varies in all the three categories. So far as India is concerned, it falls in the third world countries. Therefore, while discussing any issue that concerns India, we are to keep in mind that it is basically a developing economy.

In the recent years, specially after the industrial Revolution, gross materialism has turned to be an attribute of the people here. Gradually, people started considering money as the measuring rod of human values. Today, most of the people are sent money by hook or by crook. And this aberration, in other words, is the key factor of corruption. This is why; we find the unabating growth of minor and major scams in India in every field and the resultant increase of black money and the slow growth of the economy. It is due to the tentacles of the monster corruption which had crept into the Indian society since a few decades.

In a broad sense, anything that is against the conscience can be termed as corruption. As such, corruption can be of many types depending on the realm where it takes place. Thus corruption may be classified as political, social, economic, educational, religious, racial, corruption in governmental affairs and so on. Examples of these categories are numerous in our daily newspapers.

The relation between scams and the black money is direct and a recent find in January 2011 has revealed that the size of black economy has reached a mind boggling level of 50 per cent of the gross Domestic Product. From this it is apparent how the generation of black income has remained a prime obstacle in the development of the nation. The monster of corruption has not left any field of human activity untouched in the Indian context. Having a glimpse at the governmental affairs we find, Bofors which was the biggest scam of the 1980's related to the department of Defence estimating a loss of Rs. 64 crores. It was dwarfed by Harshad Mehta scam of 1992 which is estimated to be about Rs. 3,000 crores. Finally, it is the allotment of 2G spectrum in 2008 which is estimated by the Comptroller and Auditor General to involve a loss of Rs. 1,76,000 crore. Again in the corporate sector we have seen that in the period between 1991 and 1999, about 2,500 new companies floated in the stock markets and disappeared with public money which worths thousands of crores of rupees. Another example is the Satyam scam in 2009 that is estimated to involve above Rs. 7,500 crore. The Adarsh society scam is another major scam which pertains to the cooperative sector. Politics has played its dirty game even in the department of games and sports, an evidence of which is the Common Wealth games scam. In the Banking sector also, we find such instances as that of the Citi bank related fraud. Judiciary, the independent body born to regulate and

check the other bodies of the government and the only one to ensure justice has also been found in many cases to be a 'cog' in the giant machinery of corruption. Very interestingly, the health and hygiene department is also infected by this disease of corruption, a recent instance is the Medical Council of India fraud. Incredibly, even in the most strictly disciplined department of Defence there exist corruption. One of the instances is the Sukna land scam involving some of the seniormost Army Officers. Education, which grooms today's children to future responsible citizens of the nation imbibing with the perfect values of life is also seen captured by the power of corruption. One such instance that is frequently heard in our daily life is the examination paper leaks. In addition to all these, there arises a persistent problem of issueing of fake currency which escalates the situation.

Analysing the causes behind corruption, we find the following prime factors that leads to the earning of black income.

1. Insecurity of the future.
2. Moral degradation.
3. Craze for a luxurious life.
4. Desire to earn easy money
5. Lust for power
6. Lack of sincerity of the Govt. to eradicate corruption

It is true that corruption is one of the most infectious disease of our society but at the same time, from all the above cited examples as also from the annals of history, it is seen again and again that no one can escape the clutches of law and that even the high officials, the elites as well as the 'top brass' will have to face the consequences of his ill deeds sooner or later. In this context, it is not unnatural that the thought of retd. I.G.P. Rathore or former telecom Minister, A. Raja flashes in one's mind. However, it definitely serves as a good moral lesson for all who considers that they would vindicate any claim or complaint with the help of their rank and position.

If this trend of corruption goes unrestrained and unchecked, then surely there will be a problem which each of us has to face at one time or the other. And that is, to show the idealism of any department, any branch, any official or any person to the new progeny. If corruption becomes the order of the day, to guide the new generation in the ideal shall be the biggest question.

We are accustomed to the latest discovery of the human mind to conceal the ill earned currency notes by keeping it hidden in the pakka structure of a big wall just as we do concealed

wiring. But, if as a bolt from the blue, this civilization is destroyed due to certain causes as was in the case of the Harappa and Mohenjodaro civilization, to recover the mode of life of the people who keeps currency notes in a brick wall and explain it would be the biggest problem for the future archaeologists of the future generation.

These negative aspects of Indian society are mention worthy specially at this point of time because India was the land of Lord Buddha, Swami Vivekananda and Mahatma Gandhi and the above instances tend us to forget our glorious past.

It can be concluded that there is a dire need of changing the mindset of the people to bring back the state of peace and prosperity to India. Corruption has always been malicious and hence, it is time that we, the people of India ought to opt for an honest and hard-working life to bring an end to this monster of corruption and lead India into the path of prosperity.

	<p>কামৰূপা মোৰ সুৰদিসুৰীয়া অসমীয়া ভাষা জগত-সভালৈ যাব, উজ্জ্বল সুজ্জ্বল কহিনুৰ পিঙ্কি হাঁহি জ্যোতিৰূপা হ'ব। ময়ে অসমীয়া প্ৰাগ্জ্যোতিষৰ ময়ে অসমীয়া শোণিতপুৰৰ নবীন যুগৰ কুমাৰ ভাস্কৰ মই ময়ে অসমীয়া শৰাইঘাটৰ চোকা-তবোৰাল লওঁ লাচিতৰ, মোমাইতামুলী গড় দুৰ্জয় অগ্নিগড় ময়েই নাই মোৰ সমসৰ।</p>	
--	--	--

— জ্যোতিপ্ৰসাদ

GEO - WARNING

Himangshu Bailung
B.A. Part III, Geography Department

The rise in temperature or more commonly Global Warming has become a serious matter of concern for all the nation of the world. The term 'Global Warming' has become a basic part of each and every news-paper, news, magazines etc. But what is Global Warming? Why it is a matter of concern for all the nations of the world? How is it going to affect us?

When the green house gases i.e. carbon dioxide, carbon monoxide, methane, nitrous oxide, CFC and pollutants let out to the atmosphere create a green house effect by trapping the heat in the lower atmosphere, as a result the earth has become warmer, because the sun's rays are allowed to inter the lower atmosphere and the heat from its rays remain engulfed and fail to escape. This rise in temperature globally is called Global Warming.

Global Warming has started to show its serious and fast impact over human and all other earthly things.

The reason why it has become a serious matter of concern and consequences are pointed out : - A rapid increase in temperature has adversely affected the glaciers over the mountain tops and in the poles.

Melting of Glaciers could be seen over all the mountain of the world like the Himalayas, the Alps etc. But is severe over the Himalayan ranges. According to a report submitted in Copenhagen Environmental summit states the source of Hindus holy river Gangaes i.e. the Gangotri Glacier is melting at an alarming rate of 15 mts. per year due to rise in temperature. The glaciers of the other mountain tops are also facing similar problem. In India alone, over 3 crore people directly depend over the river for their livelihood and if it dries up one can only imagine its consequences. Similar condition may also occur the Brahmaputra Valley, Hwang-Ho Valley of china and over all other places where people depend on rivers.

The Intergovernmental Panel of Climate change stated that if the Glaciers over the Himalaya continue to melt in present rate than by 2035 there will be no rice over the Himalaya.

Where as melting of glaciers in polar region has raised the sea level are expected to raise more creating a threat for the low-lying places of world and many flora and fauna of both the polar and low-lying regions.

Recent Nepal Government has organised an cabinet meeting at Kalapatthar, located at an altitude of 17,192 feet next to Everest base camp.

But, why?

Because if in the present alarming rates the glaciers over the Himalaya keeps on melting, then Nepal is sure to face a problem of existence. Scientists say that melting of Himalayan glaciers creating lakes with walls that could burst and flood villages below. This will also create problems like water and food scarcity, industries will be ruined, many diseases will also increase and many such uncountable problems making the people suffer from innumerable problems.

So, to draw the world's attention to this devastating change in climate as a result of Global warming and its problem and help Nepal save its and Himalaya's existence this cabinet meeting had been successful to great extent.

Few days back Maldives Government organised a cabinet meeting in the ocean floor i.e. under the sea to draw the attention of the other nations that if the glacier continue to melt in this alarming rate then Maldives with some other countries like Bangladesh, Greenland and also many important cities like Mumbai, New York, Andaman and Nicobar, Coastal Areas of Australia and other countries will sink as a result of rise in sea level.

The rising atmospheric temperature globally has adversely affected the food crop production throughout the earth which is lead to the problem of scarcity of food and water i.e. drinking water.

The rice production has gone down by 10 percent with each 2° Fahrenheit increase in temperature during the growing season. This decrease in rice production and supply along with its rising demand had caused the price to increase by 30 percent in the last year.

Similar effect can be also seen over the other food crop plans and their production.

Rapid rise in temperature has also created the problem of shortage of fresh or drinking water.

Flood is another big problem due to Global Warming. The melting of Glaciers has also causing flood in the lowlying areas. The river fails to held the excess of water and escapes to the villages and the overrounding areas breaking their embankments. Recently the Koshi river of Bihar in India has adversely effected or hampered the people of Bihar and its near by areas destroying crop fields, properties etc. which worth a million. Similar problems were also faced by nations like China, Africa, U.S. Spain, Portugal, Italy, Bangladesh, Myanmar, Vietnam, Yemen, Honduras etc.

Among all the nations, Bangladesh suffered the greater or highest amount of devastation due to demotic change. According to a report around 93,700 died and a economic loss of above \$123 billion only in 2008.

According to the Climate Risk Index (CRI) India is the seventh (7th) most affected

country of world due to dramatic climatic change. The monsoon over the Indian subcontinent hardly caused any vainly, destroying hactres of essential commodities through out the country. Even many peoples in India have even died due to this climatic change especially the poor people.

Even developed places life New York, Washington, Japan, U.K. are experiencing extreme cold climate. All as a result of Global Warming.

According to a Copenhagen's report, 2009 was the hottest year of the century.

One of the most common problem as an outcome of Global Warming is fast and quick spread of many diseases some even very deadly killing thousand of people across the world. Some of them are : Skin cancer, Cardiac disease, irritation, flues like H_1N_1, H_5N_1 etc.

We human being breath nearly 22,000 times a days which means 15 – 22 kg. of air daily.

According to WHO (World Health Organisation) nearly 2.4 million people die annually directly due to the agents leading to rise in atmospheric temperature where as 1.5 million die indirectly and 2 million meets with premature death.

Floras and faunas are the silent but the extreme suffers for this change in global temperature. Many species of flora and faunas have already extinct as they failed to adjust themselves with the raising global atmospheric temperature.

Between 34 to 80 fish species have become extinct since the late 19th century, due to global warming. Same is the condition with the other species of plants and animal kingdom. Among the flora kingdom also many species have extinct and has made the remaining endangered. Species like the Orchids, Water lily, etc. can be added in this list.

Many species of endangered animals are on their way of extinction, if the global temperature restrains to get warmer it this rate. And the tiger tops the list of this endangered species.

The tiger has topped the World Wide Fund for Nature's (WWF) list of species most at threat of extinction. According to WWF's report only 7% of the tigers are left out in the wild in the whole world. Following the tiger in the list comes the polar bear, Pacific Walrus, Magellanic Penguin, Leatherback Turtle, Bluefix Tuna, Mountain Gorilla and so this list goes on.

From all the above mentioned causes and consequences it is clear that it time for every human being to learn and exercise every possible measures to same our planet tie same ourselves.

To have a successful life

Tulbul Gogoi

H.S. 2nd year (Science)

I think every one of us has the ability and the right to a successful life. Success is not reserved or permanent for a lucky few, for the rich or the powerful or for any small category of people. Everyone of us has a right to live a successful life. Whither he/she is a teacher or an engineer, doctor, a carpenter, a farmer or a businessman.

Success is our birthright and becomes ours indeed whether we succeed in business, in art or music and any of the thousand so called 'small' ways that we often overlook, but which are absolutely essential in day to day life. Most people would remember a special teacher who awakened talents they did not know they had.

We all have the opportunity, and the challenge, to make a difference and to be successful. Each of us is invited to live a magnificent life. We know that success is not accidental. Neither by gaining a diploma or by getting married or having kids nor having lots of money or winning the noble prize will guarantee a successful life.

A successful life has a grand purpose, and unifying vision. A successful life is a lifestyle that is chosen on purpose. A successful life is living a life of ones own and it is invested not merely spent.

A successful person is one who stands up, speak out and get things alone. A successful person makes a difference and

contributes to the betterment of the world just by being in it.

A successful person leaves a path for others to follow. It is good to do great things by following their footsteps. A successful person leaves a legacy. A successful life inspires the next generation to go further, reach further, dream bigger and achieve more.

Last, but not the least, truly successful people never forget their humble beginnings and appreciate that for all their wealth or power they depend on the skills of the other people to run their operations. They are able to appreciate the "little things" and understand that life is short and full of unexpected twists, and turns. And therefore they must trust in God their creator.

One should be determined to strike a difference. One day down the road, we all have to look back over the years and when that times comes, we want to smile, knowing we did it right. Set that as your standard, and go for it

Success without positive attitude is called luck ... Success with positive attitude is called achievement. Be an achiever always and never wait for luck!

DADABHAI NAOROJI – THE GRAND OLD MAN OF INDIA

Sukalyan Chetia

B. A. III. Department of Economics

Dadabhai Naoraji was an intellectual giant who I regarded as one of the builders of modern India. He was a person who made outstanding contribution to the socio-economic development of the country.

This great son of India was born in a parsi family of Bombay (mumbai) on 4th September 1825. as his father loosed at the tender age of four, he was brought up by his mother. Dadabhai excelled in studies in his school and college days.

After completing his college education Dadabhai joined Bombay's Elephistone college as a lecturer of Mathematics. He was the first Indian professor in Elphistone college. During this period he was involved in various social activities such as establishment of several social institution, abolition of child marriages and the marriages of widows.

Dadabhai Naoroji was the founder the '*East India Association*' (1886). Both Indian and British nationals were eligible for its membership. The problems faced by India were mostly discussed in the meetings held in this Association.

In 1856, he went to London, one purpose of his visit was to assist the Indians to sit for the Civil Service Examination. He tried assiduously to ameliorate the plight of Indians in England. Therefore, on his return to India he was warmly felicitated.

Dadabhai Naoroji was the first Indian to be elected as member of British parliament (1893) and he spoke at the British parliament about the misery of Indians.

Naoroji was also the first Indian to calculate India's national Income. In spite of having some drawback it was a major landmark in India's history. He was the first Indian economist of the 19th century. His economic ideas are contained in his book "*Poverty and in British Rule*". Dadabhai analysed the effect of the British rule on the Indian economy. He pointed out how the Britishers were responsible for causing drain on the Indian resources and generating poverty in India.

This great personality had a big hand in the founding of India's National congress in 1855. He was thrice elected president of Indian National Congress in 1893 and 1906.

After rendering yeoman service to the nation not only as an economist but also as a social works he breathed his last on 30th June 1917. It is in recognition of his invaluable service to his motherland that he is called 'the Grand old man of India'.

Work at Progress

Jibon (Timon)

Respected Sir,

I would like my readers to give a view of Assam as I see it a land of diverse culture and beauty and none can deny it. From the mountain ranges to the green fields Assam is for nature lovers. But nowadays the frequent earthquakes occurring across the state has caught our attention towards nature and its condition. Yes, Assam is an earthquake prone zone and that is why we should use its resources quite sensibly. Look around and one would see that trees are being felled for plywood at a rapid state and the megadam projects that our ambitious people are taking up is a boon or ban will be very soon proved. At present, it would definitely bright up Assam's future and the problem of electricity will be solved to a huge margin (Good for the upcoming lads of the developing villages.)

Moreover, the Gas Cracker Project will provide job opportunities (although construction moving in a slow pace), to those trained technicians who are hopeful of getting employed in the mega project.

Also, let us not forget the Project of Bogibeel Bridge at which the common men are staring with apple's eye, though its construction is also moving at snails pace. But once it comes up. But once it comes up, the districts across the Brahmaputra will surely be benefited as these would come in contact with the commercial districts of Upper Assam although the ferrymen would have to find any other means of living.

In the field of education also Assam is developing. Colleges are coming up and medical and engineering aspirants are increasing their chances.

There are still certain fields like the tea garden, the agricultural sectors, sericulture, etc. where there needs to be development and the Government should see into it.

Putting aside the development which is already taken up by the Government, we the common people has the duty to check that the works which are forwarded by the Government is carried out completely without causing threat to the flora and fauna and the naturalty of Assam Survives along with its development.

In order to cope with the world, we have to move on and always see that the positive development weigh more that pending. Hence, I urge my readers to walk hand in hand in order to sustain with nature and see that India turns out to be a 'developed' nation instead of 'developing' which is a dream of every 'Wings of Fire'.

THE POOR LITTLE RAG PICKER GIRL

Sheela, a twelve year old girl, lived in a small town in Srinagar. She had one small sister Leela, who was five year old. She loved her sister very much – Sheela studied in class six. She had many friends but Priya, Ankita and Atul were very close to her. They enjoyed very much being together. They used to spend their holidays together and also used to go to school together by bicycle.

One day when they were going to school they saw a small girl picking up the rags and garbages near the house of Sheela. Sheela was touched by their pitiful sight of the little ragpicker girl. At night when she went to sleep she thought only about the ragpicker girl. Many questions arose in her mind. “Why she did not go to school like us?” “Does not she have her parents?” All this questions haunted her mind and then slowly she felt asleep.

Next morning she woke up and got ready for school. Atul, Priya and Ankita came and together they started for school. That day, too they saw the little ragpicker girls. Sheela observed her very closely. She thought about her in the school. The only picture of the ragpicker loomed large in her mind.

Days passed by and Sheela saw and observed the little ragpicker girl everyday. Then the much awaited day came, that is Sheela’s birthday. Her parents bought beautiful gifts for her and invited her friends to home for a small birthday party, the next day Sheela then told her parents about the small ragpicker girl and expressed her wish to invite her to her birthday party, her parents were at first surprised, but allowed her to invite her. The next day when Sheela saw the ragpicker at work, she called her and told her to come to their home to her birthday party. The little ragpickeer at first was afraid and was unwilling to talk to her. Sheela went closer to her, caught her hand and brought her home. She said that, she is her friend, and she should not feel awkward or be afraid of anyone. She offered her cake and food to eat. She at first hesitated, but gradually felt comfortable with them and enjoyed the party with everyone.

At the end of the party Sheela asked her, ‘What is your name?’ She replied, ‘My name

is Pinky.' 'Where do you live?' 'I live with my uncle near the railway platform.' She said that her uncle was a very rude person and used to send her to collect rages. He never sent her to school but rather told her to work and bring money for him. Sheela felt sorry for their little ragpicker and wanted to help her.

Sheela, along with her friends decided to help her. They went to her uncle and told him to sent Pinky to school and that he should not be rude to her. But her uncle did not agree with them. So, Sheela decided to bring Pinky with her to live with them as her little sister. Her parents accepted Pinky, as they could understand, their little daughter's feelings and affection towards the poor girl of her same age.

Pinky became a number of their family and was very happy and comfortable in her new home. She was sent to school and Sheela took great care of her. Thus, Sheela gave a new life to Pinky. □□

"
.....
To whom the Son with calm aspect and clear
Lig'ning Divine, ineffable, serene,
Made answer, 'Mighty Father, thou thy foes
Justly hast in derision, and secure
Laugh'st at their vain designs and tumults vain,
Matter to mee of Glory, whom their hate
Illustraates, when they see all Regal Power
Giv'n me to quell their pride, and in event
Know whether I be dextrous to subdue
Thy Rebels, or be found the worst in Heav'n'
....."

- John Milton

SANKHYA 20

"MAKING A PUPPET THEATRE"

The puppets on their set must be a small scale version of living players on a real stage. Therefore a good basis to work on is the theatre stage, making allowance for the fact that the theatre stage requires a wide and deep angle of vision, while the puppet stage does not.

Reality,

Normal light of large room =	12 ft
Normal light of human =	5 to 6 ft
Normal light of table =	30 inch
Normal light of chair seat =	18 ft

(Information of which the item starred is essential as they relate reality with puppetry)

Puppet,

Height of stage =	24 inch
Scale of puppet set, therefore =	24 inch 12ft
=	1:6 (or two inches to the foot)

This ration 1:6 is the key to the many questions that may arise. It will enable us to give the proper proportions to the replica of actuality, to make the puppets and their environment proportional to the real thing. Using the ratio 1:6 as our special elastic measure, we may proceed.

Height of adult puppet =	$1/6 \times 6 \text{ ft}$
i.e. approximately 1ft	
Height of puppet chair seat =	$1/6 \times 18 \text{ inch}$
=	3 inch approximately

In the same way, the ration 1:6 enables us to convert all other measurements in reality to the measurements we shall need for our puppet theatre.

গদ্যলেখক হিচাপে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

পংকজ শইকীয়া
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

কোনো এক লিখকৰ গদ্য শৈলী মানে সেইজন লিখনৰ গচ্য ৰচনাৰ এনেবোৰ গুণ যিবোৰ গুণে তেওঁৰ ৰচনাক অইন লিখকৰ ৰচনাৰ পৰা পৃথক কৰে। বেজবৰুৱাৰ গদ্য ৰচনাৰ এনে কিছুমান গুণ আছে যিবোৰ গুণে তেওঁৰ ৰচনাক অন্য ৰচনাৰ পৰা বেলেগাই ৰাখিছে। এই গুণবোৰকে বেজবৰুৱাৰ গদ্যশৈলীৰ বৈশিষ্ট্য বুলিব পাৰি। বেজবৰুৱাৰ গদ্যত শব্দৰ সাবল্য গুণ বিদ্যমান। পৰাপক্ষত তেওঁ সহজ সবল শব্দ এৰি অপ্ৰচলিত আৰু পাণ্ডিত্যগম্বী শব্দ ব্যৱহাৰ নকৰিছিল। তেওঁ তদ্ভৱ শব্দ আৰু তাৰে ভিতৰত আটাইতকৈ চিনাকী আৰু ঘৰুৱা শব্দহে ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ গদ্যবোৰৰ এটি পৰিচয় দিয়া উচিত। তেওঁ গদ্যৰচনাবোৰক তলত দিয়া ধৰণে ভাগ কৰিব পাৰি —

(১) ৰস ৰচনা, (২) চুটিগল্প, (৩) সাধুকথা, (৪) উপন্যাস, (৫) নাটক, (৬) ধেমেলীয়া নাটক, (৭) জীৱনী, (৮) আত্মজীৱনী, (৯) চিত্ৰশীল ৰচনা, (১০) বৈয়াক্ষিক ৰচনা আদি। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই অসমীয়া গদ্য ৰচনাৰ প্ৰতিটো বস্তুৰেই অলপ হ'লেও স্পৰ্শ কৰা দেখা গৈছে। তেওঁক চুটি গল্পৰ জনক বুলি কোৱা হয়।

সমাজবৌদ্ধিক হিচাপে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ গদ্যসমূহ আছিল অতি উল্লেখযোগ্য বেজবৰুৱাই অসমীয়া সমাজৰ বাবে যি যি আগবঢ়াই গ'ল সেয়া আমি প্ৰতিজন অসমীয়াই শলাগিবলগীয়া। তেওঁৰ লিখনীয়ে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰাৰ উপৰিও অসমীয়া সমাজখন এক ন-ৰূপত গঢ়িবলৈ সক্ষম হৈছিল। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই ৰচনা কৰা গদ্যসমূহৰ যোগেদি শিশুৰ পৰা বয়সস্থলোকলৈ প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়েই উপকৃত হৈছিল। সেয়ে ক'ব পাৰি যে সমাজ বৌদ্ধিক হিচাপে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা আছিল অতি গুণ বিশিষ্ট।

'লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা' এই নামটো আমি অসমীয়াই প্ৰতি পদে পদে লওঁ তেওঁ অসমীয়াৰ বাবে যি সমল যুগুতাই গ'ল সেয়া আমি অসমীয়াই তেওঁৰ নাম সোঁৱৰি আহিছে সোঁৱৰি আছে আৰু সোঁৱৰি থাকিব। বেজবৰুৱাই দেশৰ বাবে, অসমীয়া মানুহৰ বাবে কাম কৰি নিজৰ জীৱন বিসৰ্জন দি থৈ গ'ল।

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই অসমীয়া সাহিত্যৰ বাবে দি থৈ যোৱা চুটিগল্প উপন্যাস, নাটক গীত, প্ৰবন্ধ আদি তেওঁ যেনেদৰে উপস্থাপন কৰিছিল অৰ্থাৎ তেওঁ ভাব ভাষা, লিখাৰ ষ্টাইল, জতুৱা ঠাচৰ প্ৰয়োগ আদি তেওঁ যেনেদৰে প্ৰয়োগ আৰু ব্যৱহাৰ কৰিছিল তেওঁ আগৰ আৰু পাছত তথা বৰ্তমান পৰ্যন্ত তেওঁৰ দৰে গদ্য লিখনি পোৱা নাই আৰু ভৱিষ্যতে ওলাবনে নাই ইয়াত এক সন্দেহৰ স্থল আছে।

“আমি আধুনিক বিশ্বৰ লগত সমানে খোজ পেলাব নোৱাৰিম যদিহে আমি ডাঙৰ কাৰখানাৰ ক্ষেত্ৰত হওক নাইবা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ বাবেই হওক শেহতীয়া নিৰ্মাণ শৈলী গ্ৰহণ নকৰো আৰু যদি আজিৰ পৃথিৱীত পাব পৰা নতুন নতুন শক্তিৰ উৎসসমূহৰ উপযুক্ত প্ৰয়োগ নকৰোঁ”

— জৱহৰলাল নেহেৰু

বৰ্তমানৰ শিক্ষা : এক চমু আৰু কেতবোৰ প্ৰশ্ন

খিলনজ্যোতি ধাদুমীয়া
স্নাতক ১ম বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ

বৰ্তমান সময় বিশ্বায়ন তথা প্ৰতিযোগিতাৰ যুগ। এনে সময়ত এনে মানুহ খুউব কমেই পোৱা যায়, যাৰ মনত প্ৰতিযোগিতাৰ ভাৱ নাই। প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে প্ৰতিযোগিতা, মাথোঁ প্ৰতিযোগিতা; তাক নিশ্চয় বহলাই ব্যাখ্যা কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। আজি আনকি প্ৰতিযোগিতা পৃথিৱীখনতেই আৱদ্ধ থকা নাই, মঙল, চন্দ্ৰ আদিলৈকো আগবাঢ়িছে। এনে প্ৰতিযোগিতাৰ সময়ত প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে আমি হৈ পৰিছো যন্ত্ৰ আৰু আমাৰ মনটো হৈ পৰিছে যান্ত্ৰিক। যিকোনো সময়ত আমি পৰিচালিত হৈ আছে বিজ্ঞানৰ দ্বাৰা। পৃথিৱীৰ শিক্ষা লৈ যিকোনো উচ্চ ডিগ্ৰী ল'লেও আজি কোৱা হয় অসম্পূৰ্ণ, যদিহে কম্পিউটাৰ, ইণ্টাৰনেট আদি ব্যৱহাৰিক জ্ঞান নাই। যাৰ এইবোৰৰ জ্ঞান নাই, তেওঁৰ চাহিদাও নাই।

এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত, এনে উন্নত যুগত কিন্তু শিক্ষাখণ্ডৰ বাবে বহুতো প্ৰশ্নৰ উদ্ভৱ হয়। প্ৰথমতেই প্ৰশ্ন হ'ল বৰ্তমান ইমান উন্নত বৈজ্ঞানিক যুগতো আমাৰ অসমৰ শিক্ষাজগতত নানান

সমস্যাই দেখা দিছে, এই সমস্যাবোৰ কি কি? অসমৰ শিক্ষাজগতত আজিকালি কেতবোৰ নতুন নতুন শব্দ তথা বিষয়বস্তু বেছিকৈ আলোচনাৰ কেন্দ্ৰ বিন্দু হৈ পৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে শিক্ষাৰ ব্যক্তিগতকৰণ, বাণিজ্যিককৰণ, বিশ্বমুখীকৰণ আদিৰ কথাই ক'ব পাৰো। সেয়েহে প্ৰশ্ন হ'ল এইবিলাকৰ পৰা আমাৰ কি কি প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে আৰু কিয়? এইবিলাকৰ পৰা আমাৰ সুবিধা কিমান পৰিমাণে হৈছে?

শিক্ষাৰ ব্যক্তিগতকৰণ, বাণিজ্যিককৰণ আৰু বিশ্বমুখীকৰণ

পৰা ছাত্ৰসমাজ কিমান লাভবান হৈছে তাক নুই কৰিব নোৱাৰি। লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে বিগত অসমভিত্তিত হোৱা মেট্ৰিক আৰু হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষাৰ ফলাফলত অতি পুতৌলগা অৱস্থাত উপনীত হৈছে চৰকাৰী খণ্ডৰ বিদ্যালয়সমূহ আৰু প্ৰশংসাৰ পাত্ৰ হৈ পৰিছে ব্যক্তিগতখণ্ডৰ বিদ্যালয়সমূহ। আমি বেলেগ ঠাইৰ কথা ক'বলৈ নাযাওঁ, এই বছৰৰ হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষাত ডিব্ৰুগড়ৰ স্থানীয় ছল্ট ব্ৰক একাডেমীৰ আঠজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰথম বিছৰ ভিতৰত স্থান লাভ কৰি এক অনন্য কৃতিত্বৰ অধিকাৰী হয়

আৰু উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ভিতৰতে নাম উজলাবলৈ সক্ষম হ'ল। এয়া উজনি অসমৰ বাবে অতিকৈ গৌৰৱৰ কথা। এই ফলাফলৰ আঁৰত আছে শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ উভয়ে অকুণ্ঠ প্ৰয়াস। সেয়েহে প্ৰশ্ন হ'ল চৰকাৰী বিদ্যালয়ৰে ইমান সুবিধা লাভ কৰা সত্ত্বেও সেইবিলাকৰ ইমান শোচনীয় অৱস্থা কিয়?

আকৌ প্ৰশ্ন উদয় হয়, ব্যক্তিগত খণ্ডত পঢ়ি ছাত্ৰ-

ছাত্ৰীসকলো বাক ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক হৈ পৰিছে নেকি? তেওঁলোকে কেৱল পাঠ্যপুথি তথা বৈজ্ঞানিক শিক্ষাৰ মাজতে আৱদ্ধ আছে নেকি? তেওঁলোকে সাহিত্য, সংস্কৃতি আদিৰ পৰা ক্ৰমাৎ আঁতৰি আহিছে নেকি? অৱশ্যে মই এই কথাটো পোনপটীয়াকৈ ক'বলৈ যোৱা নাই। এইখিনিতে মই এটি সাধাৰণ যদিও গুৰুত্বপূৰ্ণ সঁচা ঘটনাৰ উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো। যোৱা বছৰ মই টি ভি চাই থাকোতে নিউজ লাইব তৰফৰ পৰা গম পালো যে সেই বছৰৰ লাচিত দিৱসৰ দিনটোত অসমৰ এখন ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত বন্ধ দিয়া হোৱা

নাছিল। নিউজ লাইভৰ সাংবাদিক তাত উপস্থিত হৈ এই বিষয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৈতে কথোপকথন কৰিছিল আৰু কিছুমান প্ৰশ্ন কৰা হৈছিল। দশম-দ্বাদশ শ্ৰেণীৰ এগৰাকী অসমীয়া ছাত্ৰীক প্ৰশ্ন কৰা হৈছিল যে, লাচিত বৰফুকন কোন আছিল? এই উত্তৰ দিছিল এনেদৰে — “লাচিত কোন আছিল ভালদৰে নাজানো। শুনিছো তেওঁ নিজৰ কান্দিৰ বাবে ফাইট কৰিছিল।”

দৃশ্যটো সাধাৰণ আছিল যদিও মোৰ মনত লগে লগে কিছু প্ৰশ্নৰ উদ্ভৱ হৈছিল। হয়তো অসমীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী হিচাপে এই উদ্ভৱটো অত্যন্ত লজ্জাজনক।

‘শিক্ষাৰ ব্যক্তিগত, বাণিজ্যিকৰণ আৰু বিশ্বমুখীকৰণ’ — দুখীয়া-গৰীৰ শ্ৰেণীৰ বাবে এক জটিল প্ৰত্যাহ্বান হৈ পৰিছে নেকি? এফালে চৰকাৰী খণ্ডৰ শিক্ষাখণ্ডৰ শোচনীয় অৱস্থা, আনফালে ব্যক্তিগতখণ্ডৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ বাবে অৰ্থৰ অভাৱ। গৰীৰ শ্ৰেণীৰ লোকে এতিয়া কৰিব কি? দুবেলা দুমুঠি কোনোমতে খাই থকা এজন মানুহে সন্তানৰ কথা চিন্তা কৰি আৰু আনক দেখি ব্যক্তিগত তথা ইংৰাজী খণ্ডৰ বিদ্যালয়ত নামভৰ্তিৰ বাবে যাৰতীয় খৰচ তথা প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ বাবে ভ্ৰমনিয়াহতে থমকি ৰ’ব লগা হয়। আনহাতে চৰকাৰে বৰ্তমানে শিক্ষাক মৌলিক অধিকাৰ হিচাপে

ঘোষণা কৰিছে। কিন্তু অসমৰ প্ৰায় সংখ্যক হোটেলত, প্ৰতিখন চাহ বাগিচাত কিমান শিশু শ্ৰমিক নিয়োজিত হৈ আছে তাক আঙুলি মূবত গণনা কৰা সম্ভৱেই নহয়। মাত ফুটাৰ লগে লগে বুলি ক’লে ক’লেও বেয়া নহয় বাগিছা এলেকাত শিশুবোৰে হাজিৰা কৰিবই লাগিব, পৰিস্থিতিৰ ধামখুমীয়াত যেন বাধ্য সিহঁত। অৰ্থাৎ চৰকাৰে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছে সঁচা, কিন্তু কামত ৰূপায়িত নোহোৱাটোহে অতি পৰিতাপৰ বিষয়।

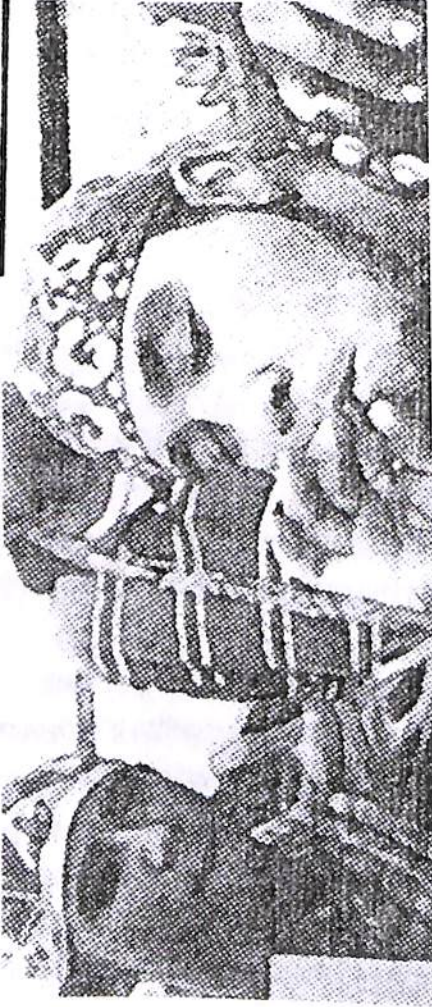
সেয়েহে ক’ব পাৰি, বৰ্তমান অপ্ৰিয় হ’লেও সত্য যে এতিয়াৰ শিক্ষা কেৱল ধনী শ্ৰেণীৰ বাবেহে মুকলি আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে উচ্চমানৰ এখন ব্যক্তিগত শিক্ষানুষ্ঠানত ক্লাছ বানত নামভৰ্তিৰ বাবে অতি কমেও দহ হেজাৰ টকা লাগিবই। গতিকে এই মতামত নিঃসন্দেহে সত্য। আনফালে বৰ্তমানে পাঁচটা শ্ৰেণী পৰিচালনা কৰিবলগীয়া হোৱাত প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকবোৰ নিৰুপায় অৱস্থাত। গতিকে এতিয়া তেনে বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি দিয়াটো সুবিধাজনক নে অসুবিধাজনক? এই বিষয়টো বৰ্তমান অনেক শিক্ষিত লোকৰ আলোচ্য বিষয়বস্তু। সেয়েহে আমাৰ মনত প্ৰতিমুহূৰ্ততে প্ৰতিসময়তে উদ্ভৱ হৈ আছে, অলেখ উদ্ভৱবিহীন প্ৰশ্ন? □□

☺ কোনো এটা জাতিৰ সংস্কৃতি আৰু বৈশিষ্ট্য জনসংখ্যাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰে - সেয়া আন প্ৰাণৱন্ত বস্তুৰ ওপৰতহে নিৰ্ভৰশীল। বিদেশী আৰু শত্ৰুভাৱাপন্ন লোকৰ দ্বাৰা পৰিবেষ্টিত ক্ষুদ্ৰ সংখ্যা লঘিষ্ঠ সকলেও তেওঁলোকৰ সংস্কৃতি, ভাষা আৰু ঐতিহ্য যে কেৱল বজায় ৰাখিবই পাৰে এনে নহয়, সেইবোৰৰ যথোচিত শ্ৰীবৃদ্ধিও সাধন কৰিব পাৰে। যদি জাতি এটাৰ জীৱনী শক্তি থাকে - মোৰ বিশ্বাস অসমীয়া জাতিৰ সেই জীৱনী শক্তি আছে - তেনেহলে বাহিৰৰ পৰা যিমনেই আক্ৰমণ নকৰক কিয়, অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব কোনেও বিপন্ন কৰিব নোৱাৰে।

— জৱাহৰলাল নেহৰু

কোন বাটেদি অসমীয়া যুৱশক্তি গমন

চম্পল সোণোৱাল
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ১ম বয়

মানুহ সমাজ প্ৰিয় জীৱ। সমাজৰ অবিহনে আমি মানৱ জীৱন অসাৰ। এখন সমাজৰ সকলোৱে বিচাৰে যে, আমি কেনেদৰে সুখ-শান্তিৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব পাৰো; সেয়েহে সমাজৰ প্ৰত্যেকে হিংসা, হত্যা তথা সমাজৰ বিশৃংখল পৰিৱেশ আঁতৰাই এখনি সুন্দৰ আদৰ্শবান সমাজ গঢ়িবলৈ বিচাৰে গতিকে এনে ধৰণৰ এখন নিকা সমাজ গঢ়িবলৈ যাওঁতে সমাজৰ এটা শক্তিৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু সেই শক্তিটোৱেই হৈছে যুৱশক্তি। যুৱশক্তিৰ অবিহনে কেনেকৈ এখন শৃংখলাবদ্ধ তথা শান্তি পূৰ্ণ সমাজ কেতিয়াও গঢ়ি উঠিব নোৱাৰে। ঠিক তেনেকৈ যুৱশক্তি যদি আদৰ্শবান তথা চিন্তাশীল মনোভাব নহয় তেন্তে সেই সমাজ কেতিয়াও শান্তিপূৰ্ণ তথা আদৰ্শবান হ'ব নোৱাৰে গতিকে এখন সমাজ সামূহিক পৰিৱৰ্তন আনিব পৰা একমাত্ৰ শক্তিটোৱেই হৈছে যুৱশক্তি। এই প্ৰবন্ধটিত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয়ে কাম কৰি থকা আমাৰ অসমৰ অসমীয়া যুৱক-যুৱতী সকলৰ কথাকে আলোচনা কৰিব বিচাৰিছো।

কৰ্ম, সংস্কৃতি, মূল্যবোধ আদি বুজি নোপোৱা আজি যুৱক-যুৱতীয়ে অসমীয়া জাতি আজি সৰ্বাংগীন বিকাশ তথা উন্নয়ন আৰু অসমত বাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত ঐক্য সম্প্ৰীতি সুদৃঢ়কৰণত লোৱা ভূমিকা তেনেই নগণ্য অৰ্থাৎ হতাশজনক। গতিকে সাম্প্ৰতিক সময়ত অসমীয়া যুৱক-যুৱতীসকলৰ অৱস্থালৈকে অসমীয়া বাইজ যে ক্ষুদ্ৰ আৰু চিন্তাঘিত হৈ পৰিছে তাক ন-দি ক'বই লাগিব আজিৰ অসমীয়া যুৱক-যুৱতীৰ কোনটো পৰ্যায়ত আছে এই প্ৰশ্নটো গুৰুত্ব সাম্প্ৰতিক সময়ত অসমীয়া। বিশ্বায়ন কৰাত গ্ৰাহক নিমজ্জিত হোৱা অসমীয়া যুৱশক্তি বাইক আৰু মোবাইল আৰু পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিকলৈ ব্যস্ত এনেধৰণৰ সংস্কৃতিয়ে যুৱ মানসিকতাত কোনো গঠনমূলক কাৰ্য বা চিন্তা-চৰ্চা কৰাৰ আভাস পোৱা নাযায়। আজি নিজৰ জীৱনৰ ভৱিষ্যতৰ কথা চিন্তা কৰিব নজনা, মূল্যবোধ, কৰ্ম-সংস্কৃতি আদি বুজি নোপোৱা এচাম যুৱক কেৱল বাইক, মোবাইল আৰু পুৰা-গধূলি মদ, ভাং, চুলাই, চাদা, চিগাৰেট, ৰম বাৰান্দি, বিয়েৰ, ফটিকাকে লৈ ব্যস্ত। বিয়া, সবাহ, উত্ৰ-পাৰ্বণত আজি অধঃপতিত এচাম যুৱকৰ বাবে মদ, বিলাতি দ্ৰব্য অথবা এলকলহল খোৱাটো এক অভ্যাসত পৰিণত হৈছে। এইবোৰৰ অবিহনে এইচাম ব্যক্তিয়ে একো আনন্দই উপভোগ কৰিব নোৱাৰে। আৰু এইচামে নিজৰ লগতে উঠি অহা প্ৰজন্মৰ উপৰিও পৰিৱেশো উচ্ছৃংখলতা সৃষ্টি কৰে। অন্যহাতে ঘৰৰ উপাৰ্জনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল তথা সৃষ্টিশীল কৰ্মৰ প্ৰতি কোনো হাবিয়াস নথকা এইচাম ব্যক্তিয়ে তাৰ বাবে 'ইজি মানি' (ক'লা ধন)ৰ আশ্ৰয় ল'ব লগা হৈছে আধুনিকতা প্ৰলেপ সানিব বিচৰা এচামে নিজৰ মাতৃ ভাষাটোকে শুদ্ধকৈ

ক'ব আৰু লিখিব নোৱাৰে। হিন্দী আৰু ইংৰাজীৰ ভাষা জ্ঞান আমাৰ যুৱ সমাজত তেনেই চালুকীয়া অৱস্থাত আছে। গতিকে এনে ধৰণৰ ব্যক্তিয়ে কেন্দ্ৰিয় বা ৰাজ্যিক বা কোনো বহুজাতিক ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানত নিয়োজিত হ'ব নোৱাৰে অন্যহাতেদি সেইচাম ব্যক্তিয়ে আকৌ চাকৰি পিছত দৌৰি থকা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে ই বাক মৰুভূমিত মৰিচিকাৰ পিছে পিছে দৌৰি থকাৰ দৰে হোৱা নাইনে বাক? আজি অসমৰ কিমান অসমীয়াই ৰাষ্ট্ৰীয় কৃতবেংক বহুজাতিক কোম্পানী, নানা ধৰণৰ কৰ্পৰেচনৰ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ এগজিকিউটিভ পদত নিযুক্ত হ'ব পাৰিছে তাৰ হিচাপ আঙুলি মূৰত লিখিব পাৰি। গতিকে অসমীয়া মানুহৰ অতীত যিমানেই উজ্জ্বল নহওক কিয় ইয়াৰ বৰ্তমান ৰূপটো নিচপ্ৰভ, নিস্তেজ সেইটো চিৰ সত্য। প্ৰাচীন কালত অসমীয়া সমাজৰ শিপ্টাচাৰৰ বান্ধটো বাটকটীয়া আছিল। বিশেষকৈ বয়সত সৰুৱে ডাঙৰৰ প্ৰতি সন্মান জনোৱাটো স্বাভাৱিক আছিল। কিন্তু আজি অসমীয়া সমাজৰ আদৰ্শ স্বৰূপ এই ডেকাচামে ডাঙৰক কৰা এই শিপ্টাচাৰকণ কৰিবলৈকে শিকা নাই। আনহাতে ছাত্ৰই শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীক যথোচিত সন্মান কৰা দেখিবলৈ পোৱা গৈছিল। কিন্তু আজি শিক্ষকক যুৱ ছাত্ৰসকলে কি কৰিছে? বজাই ৰাখিব পাৰিছেনে ডাঙৰক কৰা সন্মানসূচক সেই সৌজন্যতা খিনি? আজি যুৱছাত্ৰই মাক-বাপেক, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ আগত মদ, ভাং, চাদা, চিগাৰেট খাবলৈ কুষ্ঠাবোধ নকৰে। আগৰ দিনত আৰু আজিও বহু ছাত্ৰই শিক্ষাগুৰুক দেখিলে চাইকেলৰ পৰা নামি দি সন্মান যচাৰ পৰিৱৰ্তে শিক্ষকৰ লগত চাইকেলৰ 'ফুল পেডেল' মাৰি মাৰি কথাপাতি যাব বিচাৰে আৰু বাইক আদি চলাই যাব বিচাৰে। এইয়ে হৈছে আজিৰ যুৱ মানসিকতাৰ পৰিচয়।

কৰ্মৰ যোগেদি নিজকে আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'বলৈ আজি যুৱচামে চেষ্টাই নকৰে কেৱল পৰিয়ালৰ উপাৰ্জনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল এইচামে তিনিআলি, পাণ-দোকানত আড্ডা মাৰি মদ, চুলাই, চিগাৰেট আদিৰ দৰে মাজত দ্ৰব্য সেৱন কৰাটো তেওঁলোকৰ বাবে 'হৰি' লৈ পৰিণত হ'ব ধৰিছে।

'ইজি মানি' (ক'লা ধন)ৰ ধান্দাত চলি থকা এচামে সমাজৰ বিভিন্ন অপকৰ্মৰ যোগেদি অৰ্থ উপাৰ্জন কৰিবলৈ কিমান পাৰে চেষ্টা চলাই আহিছে। যাৰ কৰ্মৰাজিয়ে আজি সমাজত হিংসা, হত্যা, লুণ্ঠন, অপহৰণ আদিৰ দৰে অপকৰ্ম সমাজত অতি সঘনে সংঘটিত হোৱা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে।

অপ্ৰিয় হ'লেও এটা কথা স্বীকাৰ কৰা উচিত যে আজি গৰিষ্ঠ সংখ্যক অসমীয়া যুৱক-যুৱতী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনৰ কোনো লক্ষ্য নাই, কোনো উদ্দেশ্য নাই। জীৱনৰ বস বিচাৰিব নজনা এচাম ব্যক্তিয়ে নাজানে প্ৰকৃত অৰ্থত 'জীৱন' মানেনো কি? আজি পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিক অনুকৰণ কৰি তাৰ লগত ফেৰ মাৰিবলৈ যাওঁতে বহু অসমীয়া যুৱক-যুৱতীয়ে আজি অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ব্যথা পাহৰি যাবলৈ ধৰিছে। নাটক, কথাছবি আৰু সুন্দৰী প্ৰতিযোগিতাৰ আনৰ লগত ফেৰ মাৰিবলৈ যাওঁতে অসমীয়া বহু যুৱতী অন্য ৰাজ্যৰ কিছুমান ভোগবাদী নিম্ন ৰুচিসম্পন্ন পুৰুষৰ হাতত মাৰি যেন হাতৰ পুতলা হৈ পৰিছে তাক নিঃসন্দেহে ক'ব পাৰি।

আজি অসমীয়া যুৱশক্তিৰ পথভ্ৰষ্ট মুখ্য কাৰণ কি? এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি মই বহুজনক এই প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছিলো তেওঁলোকৰ মতে অভিভাৱকসকলৰ চেতনা হীনতাৰ ভাব প্ৰকাশ পাইছিল। বৰ্তমান অভিভাৱক-আভিভাৱিকাসকলে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে ক'ত কেনেধৰণৰ কাৰ্য কৰিছে তাৰ বিচাৰ কৰা দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। যাৰ বাবে অভিভাৱকে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক জীৱনৰ শুদ্ধ পথৰ সন্ধান দিব নোৱাৰে।

গতিকে পিতৃ-মাতৃয়ে কেৱল সন্তান জন্ম দিয়েই তেওঁলোকৰ দায়িত্ব শেষ বুলি ধৰি নলৈ তেওঁলোকৰ চাল-চলন, কাৰুকাৰ্যৰ পতি লক্ষ্য ৰাখি জীৱনক এনে এটা পথৰ সন্ধান দিব লাগে যিটো পথে গ'লে সমাজৰ এজন বলিষ্ঠ তথা আদৰ্শ ব্যক্তি হিচাপে সমাজত স্বীকৃতি লাভ কৰিব পাৰে।

আমাৰ জাতিৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ যুৱশক্তিৰ প্ৰতিজন ব্যক্তি আদৰ্শৱান, মূল্যবোধ তথা কৰ্মসংস্কৃতিবান হ'লেহে অসমীয়া জাতীয় অস্তিত্ব তথা সামাজিক উন্নয়নৰ লগতে শান্তি-শৃংখলা বৰ্তি ৰখাত সহায়ক হ'ব।

জ্যোতিপ্ৰসাদ দেৱে কৈছিল — "অসমীয়া ডেকা তোমালোক আকৌ নীলাচলৰ দৰে বব লাগিব। শত শত্ৰুৰ অভিযান ব্যৰ্থ কৰিবলৈ লুইতৰ দৰে বব লাগিব। জননী সকলো গ্লানি উটাই দিবলৈ তোমালোক উঠিব লাগিব। যুঁজিব লাগিব, মৰিব লাগিব।" □□

অসমীয়া গাঁৱলীয়া সমাজ আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাত মদৰ কু-প্ৰভাৱ

বমনদীপ গগৈ
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

“তুমিয়েই প্ৰাণ

তুমিয়েই ধান

তুমিয়েই অসমীৰ মান।”

— এইবুলি আমাৰ অসমীয়া গাঁৱলীয়া সমাজৰ বহুতো লোকে মদৰ নামত এবিধ বিষ পান কৰি নিজৰ লগতে সমাজকো অৱনতিৰ পথলৈ ঠেলি নিয়েই আছে। বিশেষকৈ অসমীয়া গাঁৱলীয়া সমাজৰ লোকসকলৰ সবহভাগেই অশিক্ষিত। এই অশিক্ষিত লোকসকলৰ মদৰ বিষয়ে কোনো সম্যক জ্ঞান নথকাৰ বাবেই ইয়াক জীৱনৰ সুখ বুলি বিষকেই অতি আনন্দ মনেৰে পান কৰি আহিছে। এই অশিক্ষিত লোকসকলৰ মাজতো আছে, সমাজৰ শিক্ষিত লোকৰ কু-প্ৰভাৱ।

সাধাৰণতে অশিক্ষিত লোকসকলে দিন সমাজত হাই-উৰুনি কৰি এক হুলস্থূলীয়া লোকসকলে বাতি আন্ধাৰ বা পৰ্দাৰ আঁৰত মদ ভদ্র লোক বুলি গণ্য কৰে। দিনৰ পোহৰত অঁত কৰাৰ কাৰণে অশিক্ষিত লোকসকল সমাজত দোকানীয়া মদলোৱা শিক্ষিত লোক সকলক প্ৰতিবাদ কৰে। কাৰণ দিনৰ পোহৰত এজন যে, — “মদ নাখাবা, ই এক অপকাৰী দ্ৰব্য। ঘটে।” কিন্তু সেই একেজন লোকেই গধূলি আজি সভাত বহুত ভাষণ দিলো, এতিয়া বৰ

বাতি সময় চিন-চাব নোহোৱাকৈ মদ খাই পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰে। কিন্তু শিক্ষিত চামৰ পান কৰি ভদ্র লোকৰ মুখা পিন্ধি সমাজত নিজকে ত'ত গাঁৱলীয়া মদ খাই হুলস্থূলীয়া পৰিবেশ সৃষ্টি বেয়া মানুহ। কিন্তু বাতিৰ আন্ধাৰ বা পৰ্দাৰ আঁৰত সমাজে সভ্য বুলি গণ্য কৰে। কিন্তু মই ইয়াক শিক্ষিত লোকে এখন সভাত ভাষণ দিওঁতে কয় ইয়াক পান কৰিলে মানুহৰ স্বাস্থ্যৰ অৱনতি সময়ত ঘৈণীয়েক বা লগৰ সমনীয়াৰ আগত কয়, ভাগৰ লাগিছে, অলপ মদ খাই শুই থাকোঁগৈ।

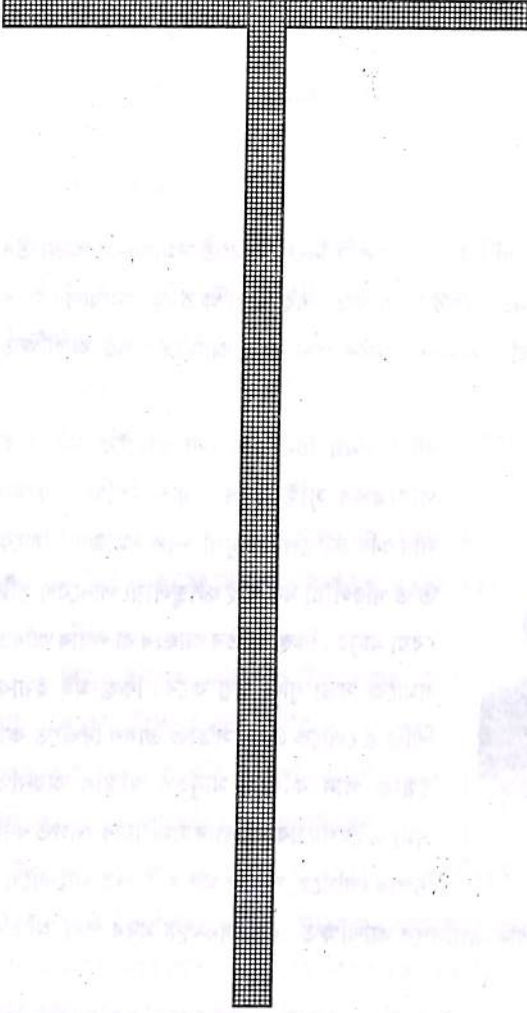
উক্ত শিক্ষিত লোকজনে সভাত ভাষণ দিয়াৰ পৰা বাতি মদ খোৱা আদি কৰি কথাষাৰে অশিক্ষিত লোকসকলক মদৰ পৰা আঁতৰি থকাতকৈ মদ খাবলৈ উদগনিহে জগায়।

আমাৰ সমাজত ডাঙৰ শিক্ষিত লোকসকলেই মদ খাই দেখুওৱাৰ কাৰণেই সমাজত সৰু সৰু ল'ৰাই ছাত্ৰাৱস্থাতেই মদ খাই বিদ্যালয়লৈ যোৱা পৰিলক্ষিত হয়। আমাৰ লোক সমাজত এটি প্ৰচলিত বাণী আছে যে আগৰ গুৰ যেনি যায়, পিছৰ গৰু তেনিয়েই যায়। আগৰ গৰু হৈছে সমাজৰ লোকসকল আৰু পিছৰ গৰু হৈছে ছাত্ৰসকল। সমাজৰ সকলো ডাঙৰ লোকবিলাকেই যদি মদ খাই দেখুৱাই তেনে অৱস্থাত ছাত্ৰসকলে মদ খোৱাতো স্বাভাৱিক। যদি সমাজতে ছাত্ৰসকলক ছাত্ৰাৱস্থাৰ পৰাই শিক্ষিত কৰি নিনিয়ে তেতিয়া সমাজৰ পিঠিত মাধ্যমৰ মানি সমাজৰ ৰাজহাড়া ভাঙি দিয়া যেন হয়। কাৰণ কোনো এখন সমাজৰ উন্নতিৰ আদি মূলেই হৈছে শিক্ষিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল। এই কাম সাধাৰণতে সমাজৰ শিক্ষিত লোকসকলে কৰা উচিত। যদি তেওঁলোকে পঢ়ি-শুনি সমাজৰ বাবে এইকণো অৱদান আগবঢ়াব নোৱাৰে তেন্তে তেওঁলোকে এবাটি পানীত মূৰ ডুবুৱাই আত্মহত্যা কৰা উচিত বুলি মই ভাবো।

আমাৰ অসমৰ সমাজ শিক্ষা ব্যৱস্থা ভৱিষ্যতলৈকে এইদৰেই চলি থাকে যদি তেন্তে অসমৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা হৈ পৰিব আৰু আমাৰ কোনো বৈশিষ্ট্যই নাথাকিব। আমি সকলোৰে মিলি আমাৰ সমাজক ৰক্ষা কৰো আহক ৰাইজ। □□

ছবি তঁকা বিজ্ঞানী-লিওনাৰ্দো দা-ভিঞ্চি

(১৪৫২-১৫১৯)

মিচ্ মনালিছা গগৈ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ
বিজ্ঞান শাখা

কলা আৰু বিজ্ঞান যদিও প্ৰায়েই বিপৰীত মুখী, তথাপি কলা সন্মত বিজ্ঞান আৰু বিজ্ঞান সন্মত কলাৰ প্ৰয়োজনো নুই কবিব নোৱাৰি। এটাই আনটোৰ উদ্দেশ্যত ব্যাঘত নজন্মায়, বৰঞ্চ সহায়হে কৰে। পাছে দুখৰ বিষয় এনে যে সেই দিশত চিন্তা কৰা বা কাম কৰা লোকৰহে আমাৰ সমাজত অভাৱ। অৱশ্যে তাৰ মাজতে দুই এজন মহা মানৱে দুয়োৰে মাজত সন্মৰ্প ঘটাবলৈ চেষ্টা নকৰা হয়। তেনে এগৰাকী মহামানৱেই আছিল 'লিওনাৰ্দো দা ভিঞ্চি'।

ভিঞ্চিৰ বিজ্ঞান জগতলৈ ভগবঢ়োৱা অৱদান যদিও কম নহয়, তথাপি বহুতেই তেওঁক চিত্ৰকৰ বুলিহে জানে। সম্ভৱতঃ বিজ্ঞানতকৈ চিত্ৰৰ আকৰ্ষণ বেছি হোৱাই ইয়াৰ কাৰণ। কিন্তু ভিঞ্চিৰ প্ৰতিভা আছিল বহুমুখী। স্থপতিবিদ শিলত খোদাই কৰোতা, যন্ত্ৰ নিৰ্মাতা আৰু সংগীতজ্ঞ হিচাপেও তেওঁ সুখ্যাতি লভিছিল। একেজন মানুহেই ইমানখিনি গুণৰ অধিকাৰী কেনেকৈ হ'ব পাৰে ভাবিলে আচৰিত লাগে।

ইটালীৰ ফ্লৰেন্সৰ ওচৰৰ এখন গাঁৱত -১৪৫২ চনত ভিঞ্চিয়ে জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। মাক-দেউতাকে আৰ্থিক টনকিয়াল হোৱাৰ কাৰণে ভিঞ্চিয়ে অভাৱ অনাটন কি বুজিকে নাপাইছিল। ভিঞ্চিৰ এটাই মাত্ৰ নিচা আছিল আৰু সেইটো হ'ল ছবি অঁকা। তেওঁ বেছিভাগ সময় ছবি আঁকিয়েই কটাইছিল। ছবি আঁকি থাকিবলৈ পালে তেওঁ হেনো খোৱা-বোৱাৰ কথাও পাহৰি গৈছিল। স্কুলীয়া-শিক্ষা শেষ কৰাৰ পাছত ভিঞ্চিয়ে প্ৰখ্যাত চিত্ৰকৰ আৰু ভাস্কৰ্যবিদ আন্দ্ৰিয়াদেল ভেৰোচ্ছিয়াৰ ওৰচত কেইবা বছৰো ধৰি ছবি অঁকাৰ শিক্ষা হৈছিল।

শিক্ষা লোৱাৰ পাছত ভিঞ্চিয়ে দুগুণ উৎসাহেৰে ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে। দিন-ৰাতি ছেদ-ভেদ নোহোৱাকৈ কেৱল ছবিকে আঁকিলে। লাহে লাহে ভিঞ্চিৰ ছবি অঁকাৰ সুখ্যাতি চাৰিওফালে বিয়পি পৰিল। দুই একে তেওঁৰ ছবি বহুত বহুত দাম দি কিনিবলৈ ল'লে। ইটালী তথা গোটেই ইউৰোপতে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে ভিঞ্চি এগৰাকী প্ৰখ্যাত চিত্ৰকৰ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল। তেওঁৰ চিত্ৰ শিল্পৰ নমুনা হিচাপে কেইখনমান ছবি আজিও স্বীকৃত আৰু সমাদৃত। তাৰ ভিতৰত মানলিছাৰ চিত্ৰ আৰু মিলন নামে ঠাইত শিষ্য সকলৰ সৈতে যীশুৰে শেষবাৰৰ কাৰণে আহাৰ খোৱাৰ চিত্ৰ এই দুখনেই প্ৰধান। ইয়াৰ উপৰি চেষ্টা জন্ দা ব্যাপটিষ্ট, মাদোনা অব দা ব্লজ আৰু অসমাপ্ত ছবি চেষ্টা দেবোম ভিঞ্চিৰ চিত্ৰ শিল্পৰ অক্ষয় কীৰ্তি। ভিঞ্চিয়ে যদি বিজ্ঞানৰ দিশত একো নকৰিলেহেঁতেন, তথাপি

এই চিত্ৰকেইখনৰ কাৰণেই তেওঁ অমল হৈ থাকিলহেঁতেন।

চিত্ৰ-শিল্পৰ মাজেদিয়েই ভিঞ্চিয়ে বৈজ্ঞানিক চিন্তা-চৰ্চাও কৰিবলৈ লৈছিল। এবাৰ চৰাইৰ ছবি এখন আঁকি থাকোতে তেওঁৰ হঠাতে ভাব হ'ল ডেউকা থকা হ'লে মানুহেও নিশ্চয় উৰিব পাৰিলেহেঁতেন। কেইবাদিনো ধৰি তেওঁ এই চিন্তাকেই কৰিলে। তাৰ পাছত তেওঁ এখন ছবি আঁকিলে। মানুহৰ দুয়ো হাতৰ লগত কৃত্ৰিম ডেউকা লগাই উৰি থকা অৱস্থাত দেখুওৱা হ'ল। ডেউকা দুখন উঠা নমা কৰিবৰ কাৰণে কি ধৰণৰ কল-কজা লগাব পাৰি তাৰো পৰিকল্পনা তেওঁ কৰিলে। ভিঞ্চিৰ এই ছবিখনে বহুতকে অনুপ্রাণিত কৰিলে। যি দুই একে আগৰেপৰাই উৰাৰ কথা মনে মনে ভাবি আছিল তেওঁলোকে ভালেই পালে। তাৰে দুই এজনে হাতত কৃত্ৰিম ডেউকা বান্ধি উৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। পাছে চেষ্টাহে কৰিলে, সফল নহ'ল। এনে চেষ্টা কৰোতা বেছিভাগেই মৃত্যুৰ মুখত পৰিল। হাত ভৰি ভাঙি দুই এজন আকৌ জীৱনলৈও ঘূৰীয়া হ'ল। পাছে সি যি নহওক ভিঞ্চিৰ এই পৰিকল্পনাতে ভেজা দিহে পৰৱৰ্তী বিজ্ঞানীসকলে উৰাজাহাজ তৈয়াৰ কৰিবলৈ সমৰ্থ হ'ল।

বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন শাখাত ভিঞ্চিয়ে কাম কৰিছিল। তেওঁৰ আগলৈকে পিন হ'ল কেমেৰাৰ মুখৰ পিনে ফুটাটোহে আছিল, লেন্স নাছিল। ভিঞ্চিয়েই পোনপ্ৰথমে এই লেন্সৰ ব্যৱহাৰ কৰে। ইয়াৰ ফলত ছবিবিলাক বেছি স্পষ্ট হৈ পৰিল।

উদ্ভিদ বিদ্যাৰ ক্ষেত্ৰতো ভিঞ্চিৰ অৱদান কম নহয়। আজিকালি উদ্ভিদ বা প্ৰাণীৰ ক্ৰমবিকাশ জানিবলৈ হ'লে জীৱাশ্ম অধ্যয়নৰ নিতান্ত প্ৰয়োজন। কিন্তু এই জীৱাশ্ম সম্পৰ্কে আমাক প্ৰথম জ্ঞান দিছিল ভিঞ্চিয়েই। ভিঞ্চিয়েই আৱিষ্কাৰ কৰিছিল যে উদ্ভিদৰ দেহ দীৰ্ঘকাল ধৰি মাটিৰ তলত চেপা খাই থাকিলেও চাপ আৰু তাপৰ প্ৰভাৱত সি পাথৰলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। ভিঞ্চি এগৰাকী ৰসায়নবিদো আছিল। ছবিত ব্যৱহাৰ কৰা হিয়াঁহী বিলাক তেওঁ নিজেই তৈয়াৰ কৰি লৈছিল। এই চিয়াঁহীসমূহৰ ৰং তেওঁ এনে ৰাসায়নিক প্ৰক্ৰিয়াৰে তৈয়াৰ কৰিছিল যে তেওঁ আঁকি থৈ যোৱা ছবিবোৰত তাৰ উজ্জ্বলতা আজিও কম নাই। ছবিৰ প্ৰতি তেওঁৰ ইমানেই আগ্ৰহ আছিল যে ছবি অঁকাৰ বিভিন্ন সাজ-সৰঞ্জামো তেওঁ নিজেই তৈয়াৰ কৰি লৈছিল। তেওঁৰ ছবি অঁকাৰ সৰঞ্জাম, চিয়াঁহী, ৰং আদি হেনো পাশ্চাত্যৰ কোনোবা এটা যাদুঘৰত এতিয়াও সংৰক্ষণ কৰি থোৱা হৈছে। কোনো কোনোৱে তেওঁক দুই এপদ সামৰিক অস্ত্ৰৰ আৱিষ্কাৰক বুলিও ক'ব খোজে।

চিকিৎসাবিজ্ঞানলৈও তেওঁ কিছু অৰিহণা আগবঢ়াই গৈছে। শৰীৰৰ বিভিন্ন অংগ-প্ৰত্যংগ আৰু তন্ত্ৰসমূহৰ বিষয়ে জানিবলৈ শৰ ব্যৱচ্ছেদ কৰিচোৱাটো যে প্ৰয়োজন সেই কথা তেৱেঁই দেখুৱাই থৈ গৈছে। ভাৰতবৰ্ষত অৱশ্যে শৰ ব্যৱচ্ছেদ তাৰো আগতেই কৰা হৈছিল। কিন্তু পাশ্চাত্যত তেৱেঁহে পোন প্ৰথমে এই নিয়ম প্ৰৱৰ্তন কৰে। তেওঁকে দেখিয়ে পৰৱৰ্তী চিকিৎসা বিজ্ঞানীসকলে এই কামত হাত দিলে আৰু ইয়াৰ ফলতে বহুটো নজনা কথা আৱিষ্কৃত হ'ল। ভিঞ্চিৰ দ্বাৰা অনুপ্রাণিত হোৱা চিকিৎসাবিজ্ঞানীসকলৰ ভিতৰত ভেঠালিয়চ্ হাৰ্ভে, মোৰগাণ্ডিও আদিয়েই প্ৰধান। এওঁলোকৰ প্ৰত্যেকেই চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ অনেক উন্নতি কৰি গৈছে।

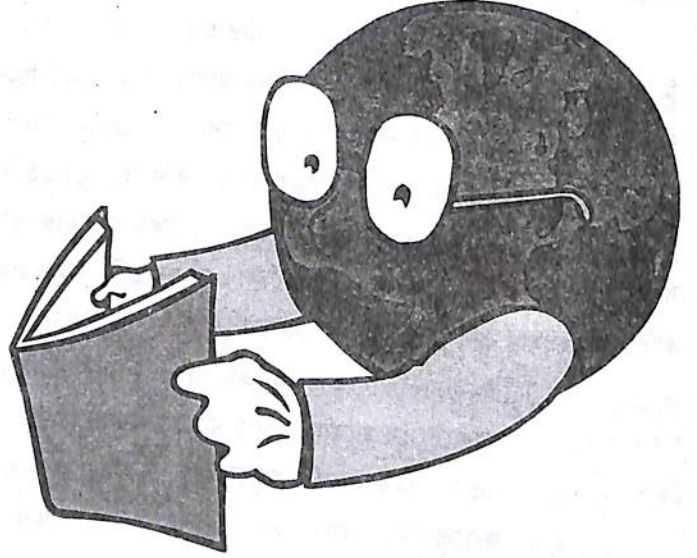
১৫১৯ চনত এই গৰাকী বিজ্ঞানীৰ মৃত্যু হয়। তেওঁৰ পঞ্চভৌতিক দেহাটো হয়তো আজি আমাৰ মাজত নাই, কিন্তু বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন শাখালৈ আগবঢ়োৱা তেওঁৰ অৱদানসমূহ আৰু পৃথিৱীৰ বিভিন্ন যাদুঘৰত থকা তেওঁৰ অমূল্য চিত্ৰসমূহ বিজ্ঞান তথা কলাপ্ৰেমীসকলোৰে কাৰণে অনন্তকাললৈ অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস হৈ ৰ'ব। □□

সেইটোৱেই হ'ল সুন্দৰ কলা সৃষ্টি ম'ত হাত, হৃদয় আৰু মগজুৰ সম্পূৰ্ণ সহযোগ
দেখিবলৈ পোৱা যায়।

— জন বান্ধিন।

বিশ্বব্রহ্মাণ্ড কি? ইয়াৰ উৎপত্তি, শেষ পৰিণতি কি হ'ব পাৰে! কৃষ্ণগহ্বৰ (Black hole) অন্ত কি দৰে হ'ব? আনহাতে আমি জানো বৰ্তমান বিশ্বব্রহ্মাণ্ড প্ৰসাৰণমান, তেন্তে ইয়াৰ সংকোচন হ'বনে নহয়, বা কেনেকৈ হ'ব? নে মাত্ৰ অসীমলৈ প্ৰসাৰণ হ'ব! যদিগ মহানাদৰ পৰাই বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টি, তেন্তে ই বা কিয় হৈছিল? সময় কি, ইয়াৰ দিশ কি? এনেধৰণৰ এখন প্ৰশ্নৰ সাগৰ বৰ্তমান মোৰ সকলোফালেই মোক আগোৰি বাখিছে, তাতেহে মাত্ৰ সাৰ্তুঁৰি যিকোনো এটা পাবলৈ যাবৰ চেষ্টা কৰিছো।

এই ক্ষেত্ৰত প্ৰধান অস্ত্ৰ হিচাপে পদার্থ বিজ্ঞানক সদায় শিতানত ৰাখিছো। ধৰাহ'ল, প্ৰথমে এটা লোৰ খালী গোলকৰ আভ্যন্তৰীণ ভাগ সম্পূৰ্ণ শূন্য কৰা হৈছে; য'ত পদার্থ আৰু শক্তি দুয়োটাৰে ঘনত্ব শূন্য হ'ব। প্ৰক্ৰিয়াটো অতি ক্ষিপ্ৰ প্ৰায় 10^{-16} ছেকেণ্ড আৰু শূন্যতা $10^{-16}\%$ তেন্তে গোলকটো বিস্ফুৰিত হ'ব, ইয়াৰ বিশ্লেষণ স্বৰূপে ক'ব পাৰি যে, প্ৰকৃতিয়ে শূন্যস্থান ঘৃণ কৰে। প্ৰকৃতি বুলিলে, আমি বিশ্বব্রহ্মাণ্ডকে বুজোঁ, গতিকে বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ প্ৰসাৰণ কাৰণ স্বৰূপে, এনেদৰে ক'ব পাৰি যে, বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ বাহিৰত বিশ্বব্রহ্মাণ্ডক আগোৰি এটা অসীম শূন্যস্থান আছে, যি অংশক ধংস কৰিবলৈকে বিশ্বব্রহ্মাণ্ড সমানভাৱে সকলোফালে প্ৰসাৰণ হৈ আছে। আনহাতে বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ গঠনত এটা পাৰস্পিক কণিকাৰ অৱস্থিতি নুই কৰিব নোৱাৰি যাৰ নাম '1_n' কণিকা বা চমুকৈ 'W' কণিকা বুলিছো, অৰ্থাৎ বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ প্ৰসাৰণৰ অন্তিম মুখনি 'W' কণিকা হিচাপেহে হয়, এই কণিকাৰ বিষয়ে বহু কথাই আছে কিন্তু ই এটা প্ৰবন্ধৰ পৰা আঁতৰত।

এতিয়া অন্য এটা কথা ভবা হওক, আমি সকলো তন্ত্ৰই (system) সাম্যৰ ফালে গতি কৰা দেখিব পাওঁ, যদি বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ তন্ত্ৰটোও তেন্তে ইয়াৰ ব্যৱধান কিয় হ'ব। অৰ্থাৎ বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ প্ৰসাৰণৰ পাছত সংকোচন কিয় হ'ব? যদি তন্ত্ৰটো সায্য অৱস্থাত থাকিব তেন্তে বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ অন্তিম অৱস্থাত সকলোতে অসীমলৈ শক্তিৰ ঘনত্ব সমান হ'ব লাগিব। এনে ধৰণৰ এখন বিশ্বব্রহ্মাণ্ডত কি কি ঘটনা ঘটিব পাৰে, যিহেতু শক্তিৰ সৃষ্টি বা ধংস নহয় গতিকে বিশ্বব্রহ্মাণ্ডৰ যিকোনো সময়ৰ শক্তি কিছুমান ক্ষুদ্ৰভৰ হিচাপে নিৰ্দিষ্ট কল্পনাংকত ডুলি থাকিব (W - কণিকা) অৰ্থাৎ

$$\sum_{i=1}^n (W :) = E$$

য'ত n এটা প্ৰচণ্ড ডাঙৰ সংখ্যা, যাক কল্পনা কৰিবৰ বাবেও যথেষ্ট সময়ৰ প্ৰয়োজন। আৰু E হৈছে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ যিকোনো সময়ৰ শক্তি।

পোহৰৰ সৈতে, প্ৰকৃতি আৰু হাইজেন্সৰ নীতিৰ (Huygen's) মতে, সুষণ মাধ্যমত এটা পোহৰৰ উৎস ৰাখিলে ইয়াৰ পৰা বিকিৰিত হোৱা তৰংগ সকলো দিশতে একে বেগেৰে গতি কৰি ওলাই যায়। যদি ইয়াৰ বেগ v বুলি ধৰা যায় তেন্তে t ছেকেণ্ডৰ পাছত সকলো দিশত vt ব্যাসাৰ্ধৰ এটা গোলক আকৃতিৰ তৰংগমুখৰ সৃষ্টি কৰিব আৰু ইয়াৰ প্ৰতিটো বিন্দুতে একোটা গৌণ উৎস হিচাপে কাম কৰে। অৰ্থাৎ পোহৰ তলংগৰ সংশ্লিষ্ট কণিকাবোৰে এই নীতি মানি চলে। ইয়াক এনে ধৰণে ক'ব পৰা যায় যে, পোহৰ কণাবোৰ অতিক্ৰমণত উৎপত্তিয়া আৰু অস্থিৰ, গতিকে ই সকলো দিশত নিজৰ দৰে কণিকা বিকিৰণ কৰি সাম্য অৱস্থালৈ আহিব বিচাৰে। সাম্য অৱস্থালৈ নহ'লে ই একেধৰণেৰে আচৰণ কৰে। ই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলো বস্তুকণাৰে ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য সত্য যে সকলো কণিকাই W কণিকা হ'বলৈ চেষ্টা কৰে।

বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ অস্তিত্ব সাম্য কেনে ধৰণৰ হ'ব পাৰে ইয়াকো ভাবিব লগিয়া, যদি বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ আকৃতি গোলাকাৰ হয় তেন্তে সাম্যও গোলাকাৰ হ'ব। W কণিকাবোৰ সুষম ঘনত্বৰে সৃষ্টিত হৈ থাকিব আৰু সেই সময়তো বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডখন স্থিৰ হৈ নাথাকিব, ই সুষম বেগত প্ৰসাৰিত হৈ থাকিব। ই পৃথিৱীবাসীৰ বাবে অতি দুখৰ কথা যে এই অৱস্থাৰ পাছত আকৌ এনে ধৰণৰ এখন পৃথিৱী বিচাৰি নাপাম বা সৃষ্টিৰো অৱকাশ নাথাকিব □□

মানুহেই চিৰকাল পৃথিৱীত জীয়াই থাকিব বুলি নিশ্চিত হোৱাহেঁতেন সতি-
সন্ততিৰ কথা চিন্তাই নকৰিলেহেঁতেন।

- নেথানিয়েল হৰ্থগ

পৰিৱৰ্তনেই জীৱনৰ নিয়ম। যিয়ে কেৱল অতীত আৰু বৰ্তমানলৈ চায়, তেওঁ
ভৱিষ্যতক নিশ্চয়কৈ হেৰুৱাব।

- জন এফ কেনেডী

“সপোনবোৰ যেতিয়া বিচাৰি ফুৰো নিশাৰ প্ৰান্তৰে প্ৰান্তৰে
জোনাকৰ চকুপানী তেতিয়াগছৰ পাতে পাতে
মোৰ অন্তৰৰ কুমল সুৰভি নামি আহে
অকলশৰে, অকলে, অনুভৱৰ মাজেৰে”

চিৰস্মৰণীয় অতীত হেৰুৱাৰ দুখ আৰু অনাগত ভৱিষ্যতৰ শংকাৰে ভাবাক্ৰান্ত
আমাৰ জীৱন আৰু যৌৱনৰ প্ৰথম পুৰাৰ মাদকতা, জীৱন জগত সম্পৰ্কীয় হেজাৰটা প্ৰশ্নই
মোৰ অন্তৰআত্মাক আচ্ছন্ন কৰি ৰাখে। কেতিয়াবা পোহৰতকৈ কাজলী আন্ধাৰ বেছি ভাল,
ৰামধেনুতকৈ ধুমুহা বেছি ভাল, শব্দতকৈ নৈশব্দ আৰু সংগতকৈ নিসংগত। তেনেকৈ
জীৱনৰ প্ৰতিটো বাস্তৱ প'লতকৈ অনুভৱৰ মাজত সোমাই পৰো, জীৱনৰ যেন অন্য এক
যাত্ৰা।

তথাপিও অকণমান যত্নগা থকা হৃদয় সদায়েই সেইজীয়া। বিবাদহীন দুচকুতকৈ
অকণমান বিবাদৰ প্ৰলেপ সনা দুচকুৰ হাঁহি বেছি ধুনীয়া। জীৱনৰ বহুতো বঙীণ স্বপ্ন লৈ
এদিন আহিছিলো ঐতিহ্যমণ্ডিত ডি.হ.সু. কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী নিবাসলৈ অবিদ্যায়িত
অসীম পানচৈ যেন মোৰ শিক্ষা জীৱনৰ লক্ষ্য পৰিপূৰণৰ বাবে। সৰুৰে পৰা ঘৰতে থাকি
স্কুললৈ যোৱাৰ বাবে আমনি লগাত শেষত হোষ্টেলত থকা মানসেৰে এই জ্ঞানৰ মন্দিৰত
নাম লগালো আৰু লগে লগে কলেজৰ হোষ্টেলত এডমিচন ললো। তেতিয়া মনটো মোৰ
খুবেই ভাল লাগিছিল। কাৰণ এখন কলেজত বিভিন্ন ব্যক্তিত্বৰে পৰিপূৰ্ণ বন্ধু সতীৰ্থক লগ
পোৱাৰ লগতে হোষ্টেলত একেটা পৰিয়ালৰ দৰে থাকিম বা- ভণ্টী আৰু বান্ধৱীহঁতৰ লগত
। ইয়াৰ উপৰিও বহুত দিনৰ মূৰত ঘৰলৈ গৈ মা-পাপাৰ পৰা স্নেহৰ দাবী কৰাটো মোৰ বাবে
আমোদজনক হৈ পৰিছিল। সেয়ে ৯ আগষ্ট ২০০৯ দিনা 'মাৰ' সৈতে মই হোষ্টেললৈ
আহো। সেইদিনাখন অৱশ্যে মা-পাপা, দাদাক এৰি অকলশৰে থাকিবলৈ অহাটো মোৰ
বাৰে বৰ দুখৰ কথা আছিল লগতে ভয়ো সংমিশ্ৰণ হৈ আছিল। মায়ে হোষ্টেলৰ অধীক্ষিকা
বাইদেইউৰ সতে কথা পাতি ১৯ নং কামত মোৰ থকাৰ ব্যৱস্থা কৰি প্ৰয়োজনীয় বস্তুকেইপদ
কিনি ঘৰলৈ গুচি গ'ল. 'মা' যোৱাৰ পাছত মনটো খুবেই বেয়া লাগিছিল। ইতিমধ্যে
হোষ্টেললৈ মোতকৈ আগতে যোৱা মোৰ বান্ধৱীহঁতে কলে যে হোষ্টেলৰ পাৰম্পৰিক
নিয়ম মতে নতুনকৈ অহা ছোৱালীবোৰে চুইডাৰ পিন্ধি দুপাট্ৰাখনত পিন মাৰি থাকিব লাগে
। লগতে এটি কলা ফোট লগাব লাগে। গধূলি সকলোৱে payerhall লৈ যাওঁতে আমি
নতুনখিনিয়ে কামটোৰ এটাফালে থিয় হৈ বাকী চিনিয়ৰ বা হতে আমাৰফালে মুখ কৰি বহি
আছিল। সেইদিনা গধূলি চিনিয়ৰ বা হঁতৰ ভিতৰত আটাইতকৈ মৰম লগা আৰু ধুনীয়া
বিনিতা বাই সেইদিনাখন নতুনকৈ অহাকেইজনী আগলৈ ওলাই আহি নিজৰ পৰিচয় দিবলৈ

শ্ৰীমতী পপী বুঢ়াগোঁহাই
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
স্নাতক - তৃতীয় বৰ্ষ

কলে। মই লাহেকৈ আগলৈ গৈ নিজৰ পৰিচয় দিলো। দিপলিপ নামৰ ধুনীয়া বা গৰাকীয়ে মোক 'কেটৰাক' কৰি দেখুৱাবলৈ কলে। মই আদেশৰ মান ৰাখি নজনাকৈয়ে কৰি দেখুৱালো। সচাঁ কথা কবলৈ গলে হোস্টেলৰ প্ৰথম দিনটো মোৰ সচাঁয়ে ভাল লাগিল। payerhall ৰ পৰা আহি মই মোৰ নিজৰ কামত নাথাকি তলৰ ফ্লৰৰ বিনীতা, অংশু, ৰশ্মি হাঁতৰ লগত থাকিলো। অৱশ্যে সকলোৰে মুখত হোস্টেলৰ নিয়মখিনি শুনি মোবো ভয় লাগিবলৈ ধৰিলে। তাতে হোস্টেলৰ সকলো চিনিয়ৰ নাম একেদিনাই মনত ৰখাটো মোৰ বাবে বৰ টান আছিল। পিচদিনা দুপৰীয়া সাজ ডাইনিং হ'লত নোখোৱা বাবে আমাৰ কেইজনীমানক বিনীতা বাই গালি পাৰিলে। সেইদিনা ডিব্ৰুগড়ত খুবেইবৰষুণ দিছিল। হোস্টেললৈ যোৱা ৰাস্তাটো প্ৰায় পানীয়ে ভৰি পৰিছিল। মই চুটি লোৱা দৰ্খাস্তখন জিম্পী বা হাতত দি কান্দি কান্দি ঘৰলৈ বুলি ৰাওনা হ'লো। কিন্তু ঘৰত মা-পাপাই হোস্টেলত নাথাকি ঘৰলৈ ঘূৰি যোৱা বাবে গালি পৰাত পিছদিনা পুনৰ হোস্টেললৈ ঘূৰি আহিলো। তাৰ পিছত নৱাগত আদৰণি সভা নোহোৱালৈকে চুইডাৰ পিছা, ফোট লগোৱা, আটি-মাৰি চুলি বন্ধা, পুৰা ৬ বজাৰ আগতে গা ধোৱা, সকলো চিনিয়ৰ নাম মনত ৰখাৰ লগতে গুডমৰ্ণিং, গুডনাইট কোৱা আৰু সৰু সৰু ভুলৰ বাবে পেয়াৰহলত গালি খোৱাটো নিত্য নৈমিত্তিক ঘটনা হৈ পৰিছিল। অৱশ্যে আনৰ তুলনাত মই গালি খোৱা নাই বুলি কলেও বেয়া নহ'ব। পেয়াৰহলত ইয়াৰ উপৰিও নতুনখিনিক নাচিবলৈ গাবলৈ দিয়াত বা হাঁতৰ লগতে মনে মনে আমিও আনন্দ উপভোগ কৰিছিলো। ইয়াৰ উপৰিও হনুমান বনা, জেলেপী বনা, ৰাৱণৰ হাঁহি মৰা, কেটৰাক কৰা ঘটনাবোৰে মোক এতিয়াও আমোদ জনায়। তাৰ পিছত নৱাগত আদৰণি সভা যোগেদি বা হাঁতে আমাক একেটা পৰিয়ালৰ সদস্য ৰূপে আকোৱালি ললে আৰু সভাত সেইকেইদিনৰ মনোৰঞ্জনৰ বিষয়ে মই চমু বক্তব্য দাঙি ধৰিলো। ইয়াৰ উপৰিও নতুন ছোৱালীখিনিয়ে কলেজৰ ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাত নোসোমোৱা, ল'ৰা নমতা, কেণ্টিন নোযোৱা, ৰেলিংত নবহা আদি নিয়ম আছিল। এদিন মোৰ বাম্বৰী দিপালীয়ে (চেপেটা) ককায়েকৰ লগত ৰেলিংত বহি থকা চিনিয়ৰ লাকী বাই দেখাত হোস্টেলত দিপালীক খুব গালি পাৰিলে। লাহে লাহে আমাৰ সকলোৰে হোস্টেলত থাকি ইমানে ভাল লগা হ'ল যে ঘৰলৈ যাবলৈ মনেই নোযোৱা হ'ল। হোস্টেলত থকা দিনকেইটা মোৰ জীৱনৰ চিৰস্মৰণীয় দিন।

সাহিত্যিক বনফুল কবি, তফজ্জুল আলি, লক্ষ্মী প্ৰসাদ, পণ্ডিত যোগীৰাজ আদি মহান মনিষীয়ে আলোকিত তথা সুদৃঢ় কৰা লুইতৰ পাৰৰ কানৈয়াৰ ভেটিত তিনি বছৰ দিন অতিক্ৰম কৰিলো। সংকীৰ্তাক নেওচি বিশালতাক সগৰ্বেৰে প্ৰকাশিত কৰা পবিত্ৰ তীৰ্থ সোণত সুরগা চৰাই জ্ঞানৰ জ্যোতিৰে উজ্বলি আছে জ্ঞানৰ বটবৃক্ষপী কানৈ কলেজ আৰু সেই স্থানতেই আছে আমাৰ কানৈ হোস্টেল। য'ত আমাৰ জীৱনৰ আকাংক্ষাবোৰ ৰঙা হৈ উঠিছিল ৰং বিৰং গুৰ পখিলাৰ দৰেই চঞ্চল অথচ সমুদ্ৰৰ শান্ত সমাহিত ৰূপৰ অজস্ৰ ধাৰাৰ দৰে বহুতো তৰুণীৰ হৃদয় সেইজীয়াবোৰে প্ৰাণ পাই উঠিছিল কানৈ হোস্টেলত। প্ৰতি বছৰে কিছুমান নতুন মুখ যদিও যেন বহুদিনৰ চিনাকী.....। কিন্তু এই ন-পুৰণিৰ প্ৰাচীৰ ভেদি খুব কম সময়তে আমি বুকুৰ আপোন হৈ পৰিছিলো। Freshers ৰ জৰিয়তে নতুনখিনিক আদৰেৰে আদৰি আনিছিলো। আৰু Fearwell ৰ জৰিয়তে পুৰণাখিনিক সাদৰেৰে বিদায় দিছিলো। ৰং ধেমালী, হাঁহি স্ফুটিৰে তেওঁলোকৰ লগত পাৰ কৰা সময় খিনি কথা মনত পেলাই পুনৰ নোপোৱা দুখত কান্দি উঠিছিলো আৰু পলকতে হাঁহিও উঠিছিলো।

College week, Diamond Zulee আদি বিভিন্ন অনুষ্ঠানত আমি হোস্টেলৰ ছোৱালীখিনিয়ে যিদৰে আগভাগ লৈছিলো সেইয়া চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰব। বিশেষকৈ দিপালী, মই, অংশু, বিনিতা, ৰিমি আৰু দুজনীমানে নচা গ্ৰুপটো কথা মনত পৰিলেই আজিও মন উৎফুল্লিত হৈ উঠে। Diamond Zulee অনুষ্ঠানত কলেজ সংগীত "কানৈয়ান আমি কানৈয়ানয / ৰূপৰে জ্যোতিৰে অতীতৰ গৌৰৱেৰে / লুইতৰ পাৰৰে আমি কানৈয়ান" গাইছিলো আমাৰ কলেজৰ কিছু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী লগ হৈ। দেউৰী পৰম্পৰাগত সাজ পিন্ধি মই আৰু অংশুৰে শুভাযাত্ৰা কৰিছিলো। সাঁচাকৈ সেইটো সাঁজত নিজকে বৰ ভাগ্যৱান যেন অনুভৱ কৰিছিলো। ঠিক তেনেদৰে দিপালী, ৰিমি, লংখাম হাঁতে ফাকিয়াল সাজপাৰ পৰিধান কৰাত বৰ ধুনীয়া লাগিছিল।

হোস্টেলৰ প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ পৰা তৃতীয় বাৰ্ষিকলৈকে অধীক্ষিকা ৰূপত পোৱা আমাৰ কলেজৰ ইংৰাজী বিভাগৰ প্ৰৰক্তা ব্যক্তিত্বসম্পন্ন অদিতি কোঁৱৰ বাই ডেডেউক দেখিয়েই শুদ্ধা উপজিছিল। অৱশ্যে সৰু সুৰা ওজৰ আপত্তি লৈ মই, দিপালী, ৰিমি, অংশুমালী, বিনীতা, ৰশ্মি প্ৰায় বাইদেউৰ ওচৰলৈ গৈছিলো। অৱশ্যে

বাইদেউৰে সকলো সমাধান কৰিছিল কিছুমান আমাৰ ইচ্ছা অনুযায়ী আৰু কিছুমান তেওঁৰ ইচ্ছানুযায়ী। তথাপি সকলো আমাৰ কল্যাণৰ হকে কৰিছিল। আমাৰ বছৰটোত লংখামক মণিট্ৰেছৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছিল। সেয়ে আমি সেই বছৰটো যথেষ্ট আনন্দ উপভোগ কৰিছিলো।

সঁচাকৈয়ে হোষ্টেলত থকাৰ সৌভাগ্য যাৰ হোৱা নাই জীৱনত তেওঁ বছৰ বস্তাবেই পোৱা নাই। হোষ্টেলৰ বং আনন্দ, হাঁহি - কান্দোনৰ মাজত মাতু(অংশু), ৰিমি(পোৱলী), চেপেটি(দিপালী), মৰমী(বিনীতা), ৰশ্মি, নমিতা বা, উৰ্মিলা বা, মানসী বা, বিনীতা বা, সঞ্জুৰী বা, আইনু বা হঁতৰ লগত কিদৰে যে সময়বোৰ পাৰ হৈ গ'ল অলক্ষিতে কবই নোৱাৰিলো। জিম্পী বা, মনিষা বা, বিনিতা বা, হঁজৰ লগত চিনেমা চোৱা, আমাৰ ষ্টাৰ গ্ৰুপটোৱে (দিপালী, ৰিমি, ৰশ্মি, অংশু, বিনিতা আৰু মই) আড্ডা মৰা, কলেজত কোনোবা ল'ৰাই জোকাৰিলে আমি হোষ্টেলৰ ছোৱালীয়ে একগোট হৈ গালি পৰা, মেচৰ বজাৰ কৰা, তিনি বছৰ ধৰি আমাক ভাত বনাই দিয়া পোনেশ্বৰ দা, চন্দেশ্বৰ দা, বাবলি দি হঁতক সদায় মনত ৰখাৰ লগতে কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ যাচিলো। লগতে তিনিওটা বছৰত কমমেট হিচাপে পোৱা তৃষ্ণাশ্ৰী, বিনীতা বা, সঞ্জুৰী বা (1st year), উৰ্মিলা বা, মানসীবা, ৰমী (2nd year) আৰু পুনম, পাপৰি, আৰু বিকিক (3rd year) জীৱনত কেতিয়াও নাগাহৰাৰ প্ৰতি শ্ৰুতি দিয়াৰ লগতে আন্তৰিকতাৰে ধন্যবাদ জনালো।

ইয়াৰ উপৰিও হোষ্টেলৰ কথা মনত পৰিলেই মনম,

বিথিকা, মুনমী, পুৰী, কবিতা বা (টিপচি), উষা বা, মমতা, ফুন, প্ৰিয়ংকা, ডিম্পল, পৰবা, স্মৃতিৰেখা, অপৰাজিতা বা, হিমাদ্ৰী বা কথা সদায়েই মনত পৰিব। বিশেষকৈ মোৰ বাঁওহাতস্বৰূপ দিপালী, ৰিমি, অংশু, বিনিতা হঁতক মই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম।

সঁচাকৈয়ে সময়ৰ বোঁৱতী সঁতিয়ে জীৱনৰ সোণালী সুদিনবোৰ সময়ৰ বালিচৰত সিঁচি থৈ যায় স্মৃতিৰ পাপৰিকপে। মাথো সেই স্মৃতি পাপৰিবোৰ, সেই সোণাময় দিনৰ এবুকু সুখ- দুখৰ বতৰাবোৰ বালিচৰত জলমলাই উঠে পুৰাৰ দুৰি বনৰ আগত জিলিকা নিয়ৰৰ টোপালৰ দৰে। পাৰ হৈ যোৱা সময়ে মাথো থৈ যায় স্মৃতি আৰু সেই স্মৃতি টোবোৰৰ কবলত পৰিয়েই উটি ভাহি যাঁও জীৱনৰ যাত্ৰালৈ। উটি ভাহি যাঁওতে নজনাকৈয়ে কাৰোৱাৰ মনত বেয়াকৈ দুখ দিলো বা বেয়াকৈ কলো তাৰ বাবে মোক নিজৰ ভক্তি, বাইদেউ বা পৰম বন্ধু বুলি ভাবি মাফ কৰি দিয়ে যেন।

সৰ্বশেষত ঐতিহ্যমণ্ডিত কানৈ কলেজৰ এগৰাকী কানৈয়ান হিচাপে নিজকে চিনাকী দি খুবেই ভাল লাগিছে আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰি ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা জনালো। হোষ্টেলত তিনি বছৰদিন আমি গাই অহা প্ৰাৰ্থনাটিৰ জৰিয়তে

ব্ৰহ্মা আদি কৰি জীৱ জত

বাম বাম বাম বাম বাম

.....

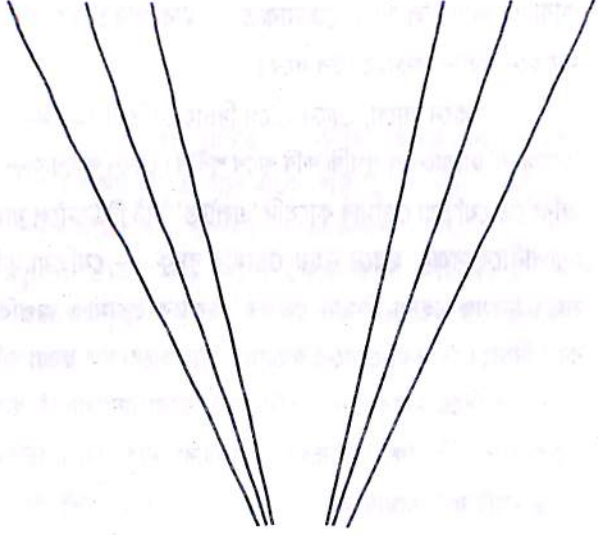
.....

ধন্যবাদ

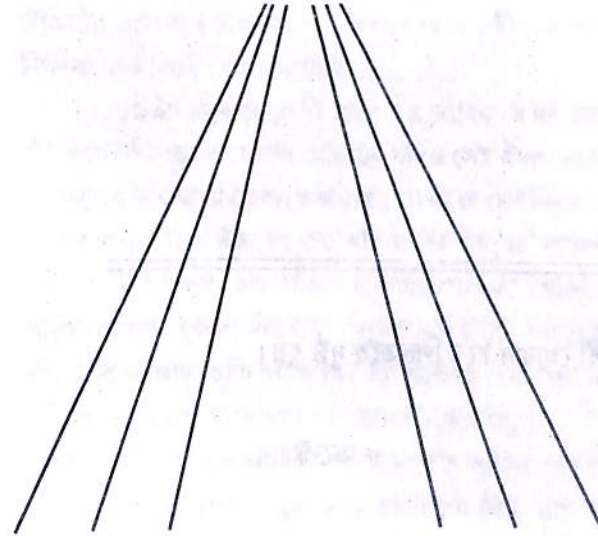
জীৱনত সুখ উপভোগ কৰিবলৈ হ'লে আনকো সেই সুখৰ সমভাগী হ'ব দিব লাগিব।
এনে কৰাটো কেৱল উদাৰতাই নহয়, বুদ্ধিমানৰো কাম।

- এ. পি. কিউৰাছ

নাম-খুন্ (দিচাং) এক নষ্টালজিক অনুভৱ

বেদান্ত বিকাশ গঠে
বুৰঞ্জী বিভাগ

বুৰঞ্জীয়ে আঁচোৰা বগাদন্ত বৰবৰুৱা নগৰ। মানব আক্ৰমণতে ধ্বংসস্তুপত পৰিণত বগাদন্ত বৰবৰুৱা নগৰৰ চিহ্ন হিচাপে বৈ গ'ল মাথো বগাদন্তৰ বৰ পুখুৰী। আৰু বৈ গ'ল ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ মাহমৰা আলি। সেই আলিৰ কাষে কাষে বৈ গৈছে নিঃশব্দে নিবৰে নাম যাৰ দিচাং (তাই ভাষাত নামখুন্)।

বৰ মৰমৰ দিচাং খন মোৰ বাবে। কিমানয়ে স্মৃতি জড়িত হৈ আছে তাত। মোৰ শৈশৱৰ কথাবোৰ কৈ দিব পাৰে দিচাঙে। দিচাং ভাল পাওঁ তোমাক মই। তোমাৰ বুকুৰ মৰমত ডাঙৰ হোৱা মই, বুৰু, তপু, জান, পাপু আৰু বহুতো। সন্ধিয়া তোমাক চোৱাৰ হেঁপাহত কুটুৰি থাকো দেউতাক। কিন্তু দেউতা নাযায়, মোকো নিনিয়ে। বুকুৰ মাজত বৈ থকা এখন জীয়া নদী তুমি দিচাং। তোমাৰ স্বপ্নত উটি-ভাঁহি ফুৰো মই অলীক কল্পনাৰ মাজত বুৰ যাওঁ। নদী হোৱা হ'লে

তোমাৰ বুকুত সাঁতুৰি-নাদুৰি স্বপ্ন বুটলিছিলো আমি। অযুত হেঁপাহ তোমাক ইটো পাৰত গৈ চোৱাৰ। নগ্নতা বুজি নোপোৱাৰ সময় তেতিয়া আমাৰ। নহ'লেনো পিকু, জোনালীহঁতৰ লগত একেলগে সাঁতুৰি থাকোনে। পানী কমিলে তলিত গোট খাই থকা দীঘল দীঘল শেলুৰেবোৰ চুলিত লগাওঁ। “গপচত ওফন্দি থাকো চোৱা কিমান দীঘল চুলি মোৰ”। গৰাৰ পাৰে পাৰে খোজ দিওঁ সাৱধানেৰে — “চাবি চাবি সাপ-চাপ ওলাপ দেই” — পাৰত কাপোৰ ধুই থকাৰ পৰা সঁকিয়াই মালতী বায়ে। এইবোৰ কথা আমি কেৰেপ নকৰো মাথোঁ আমি খোজ দিওঁ অনিসন্ধিৎসু দৃষ্টিত, বাদ পৰি নাযায় সৰু সৰু কেঁকোঁৰাৰ গাঁত। বনকুকুহাতে ভৰাই পেলাওঁ আমলখি, শিলিখাৰ চেকা লগা পেন। পানী শুকুৱাৰ পাছত বালিত ওলোৱা ঝাও, লাজুকী বনৰ ফুলবোৰ গুজি লওঁ কাণত আৰু গুণ গুণাও “নদী মাথোঁ বয়

পুৱা জাক জাক গাভৰুৱে ভৰি পৰে দিচাঙৰ পাৰ। সেউতী, মালতী, শেৱালি, গুণমালাহঁতৰ কঁকালত কাষে কাষে একোটা পিতলৰ কলহ। খিলখিলকৈ হাঁহি গা ধোৱে সিহঁতে আৰু কিনো কথা পাতে। আমি ‘পেন্দুকণা’ বুলি শুনিবলৈ নাপাওঁ, তথাপি সাৰি নাযাওঁ আমি। পেন্দুকণাবোৰৰ দুচকুৰ দৃষ্টিত সিপাৰৰ কঁহুৱানিৰ মাজৰ পৰা লুকাই চাই থকা শৰৎ, দিগন্ত, কণ, জোন ককাইদেউহঁতে। বুজা নাছিলো আমি

ভালপোৱা, ভাললগা কি? কি অনুভৱ বুজিবলৈকে নহ'ল দেখোন। সেই চুলি টনা, চকা দিয়া বোৰতো কিবা ভাললগা ভাললগা সোমাই আছিল নেকি? দিচাং তুমিতো সাচি ৰাখিছা সেইবোৰ কথা। কোনোবাই যে এদিন তোমাৰ বুকুৰ পৰা মুঠি মাৰি এমুঠিমান বালি মূৰত সানি দিছিল। উস্ বালিবোৰ মূৰৰ পৰা গুচাবলৈ এসপ্তাহমান লাগিল — ঘৰত আকৌ মাৰ গালি — “নৈলৈ মৰিবলৈ যাৰ কিয়? এতিয়াযে কষ্ট মোৰ।” ফেঁকুৰি উঠো তেতিয়া। কাৰোবাক নামাতো বুলি তিনি চাৰি দিনলৈকে থাকো কিন্তু মাতো মাতিবলগীয়া হয়। নহ'লেনো চাপৰিৰ পৰা বালিয়া বগৰী পাৰি কাকনো দিম।

সময়ৰ কোবাল গতিত আমি ভাগ ভাগ হ'লো। তুমি কিন্তু একেই থাকিলা দিচাং, নিৰৱভাৱে। তোমাৰ কৰ্তব্যও কৰি গ'লা। মোৰ স্মৃতিবোৰো ধৰি ৰাখিলা। এতিয়াও তোমাৰ বুকুত জিৰণি ল'বলৈ উচুপিচ্ কৰি থাকো মই। আছে নাই এতিয়া মই কাৰোবালৈ বিশেষভাৱে পাৰি দিয়া সেই বালিয়া বগৰীজোপা। হয়তো নাই কোনোবাই ছাগে 'গেজি নাঙল' নহ'লে খৰি কৰিলে। নকৰিবনো কিয় কাৰণ মানুহ জীৱ শ্ৰেষ্ঠ ধ্বংস কৰিবলৈ বেছি সময় নালাগে সিহঁতৰ। দিচাং তোমাৰ কাষত থকা বটগছ জোপাৰ তলত বহে নাই ধন ককাইদেউ-মালতী বাইদেউৰ দৰে অনুভৱৰ

যোৰা। এতিয়াও যায়নে সেউতী, মালতী বাইদেউহঁতৰ দৰে জুৰি, অনন্যা,ঋতিকা, হেচমিনহঁত তোমাৰ কাষলৈ কঁকালত পিতলৰ কলহটিলৈ। এতিয়াও বাজইনে তোমাৰ কাষত বহি বাপুকণ দাইৰ দৰে কোনোৱে গাঁওখনক টোপনি নিয়াব পৰাকৈ বাঁহীৰ সুৰ? এতিয়াও খেলেনে তোমাৰ পাৰত আমাৰ দৰে দৌৰা-দৌৰি, কাবাদি। নিৰিবিলি সন্ধ্যা জোনাকত তোমাৰ পাৰত বহি কবিতা মাতেনে যতীন ককাইদেউৰ দৰে।

‘কেনে লাগে, কেনে লাগে দিচাং যেতিয়া হেচমিনহঁতে ‘ৰেক্সোনা’ চাবোনেৰে সুগন্ধি কৰি ৰাখে শৰীৰ। কেনে লাগে অনন্যা, জুৰিহঁতে যেতিয়া তোমাৰ কাষেদি ‘এলটত’ উঠি টিউচনলৈ যায়। চকুপানীৰে সজল হয়নে নহয় তোমাৰ দুচকু — যেতিয়া তুমি সন্ধ্যা নিঃসঙ্গ হোৱা কিমান তেজৰ চেকাবে তোমাক অপৰিগ্রহ কৰে দিচাং। যেতিয়া কোনো হত্যাকাৰীয়ে কাৰোবাক হত্যা কৰি দলি মাৰি দিয়ে নিঠৰ দেহ। তুমি সেইবোৰো সোমোৱাই ৰাখা বুকুত চাগে নিঃশব্দে। নামৰূপৰ সাৰ কাৰখানাৰ পৰা পেলোৱা গেছে যেতিয়া তোমাৰ বুকুৰ ওমত জীয়াই থকা সেই অজান জীৱবোৰক নিঃশেষ কৰে কেনে লাগে তেতিয়া তোমাৰ। তুমি কিন্তু বৈয়ে যোৱা নিৰৱে নিঃশব্দে। হে ‘শ্ৰুতসিনি অ’ দিচাং নদী’ — তোমাক ধন্য ধন্য □□

মানুহ জন্মতেই দুষ্ট নহয়, সি বেমাৰী হোৱাৰ দৰে পিচতহে দুষ্ট হয়।

— ভল্টেয়াৰ

দুখাৰি অশ্ৰুৰ লগতে স্মৃতিসহ অনুভূতিৰ ... এক বিশাল টোপোলা...

বিস্মৃতা কুমাৰ

স্নাতক ১ম বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ

পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ধুনীয়া আৰু মৰমৰ শব্দ 'মা'!!!। যিটো শব্দৰ লগত আন একো শব্দ তুলনা কৰিব নোৱাৰি। যিটো শব্দৰ আগত আন সকলো শব্দ একেবাৰেই নগণ্য ... !!!। যাৰ মৰমৰ তুলনা জীৱনত আন কাৰো সৈতে কৰিব নোৱাৰি। 'মা' হৈছে এক মৰমৰ অনুভূতি, সুখ-দুখৰ সঙ্গী আৰু প্ৰতিটো সন্তানে কোনো ব্যক্তিক আদৰ্শ হিচাপে লৈ ৰচা এক ৰঙীণ সপোন।

জীৱননো কি? সেই সময়ত জীৱনৰ অৰ্থ ভালদৰে উপলব্ধি কৰিব পৰা নাছিলো, খেল-ধেমালিসহ সপোনৰ অজান দেশত বিচৰণ কৰি ফুৰা এগৰাকী প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী মই 'অনামিকা'! জীৱনত কোনো কোনো কথা বা ঘটনা হয়তো নভবাকৈয়ে হৈ যায়। এনে ঘটনা কিছুমানে জীৱনটোক এনেধৰণে সলনি কৰি দিয়ে যে জীৱনত জীয়াই থকাৰ কোনো ইচ্ছা নথকা হৈ যায়।

জীৱনৰ এই ব্যাকুল মুহূৰ্তবোৰ বাৰু কিয় আহে? যিবোৰে জীৱনটো একেবাৰে নিথৰুৱা কৰি দিয়ে। মোৰ ৰঙীণ জীৱনটোও নিথৰুৱা কৰি দিলে সেই দিনটোৱে

১৯৯৯ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ ২৪ তাৰিখ। ৰ'দৰ তাপেৰে পূৰ্বাতিয়ে বিখালভাৱে মেলানি মেলিছিল যদিও সেই ৰ'দৰ পোহৰতো মই অনুভৱ কৰিছিলো কেৱল অন্ধকাৰ। কাৰণ সেইদিনা নিতৌ বিচনাৰ পৰা উঠিয়ে উচ্চাৰণ কৰা এটা মৰমৰ শব্দ 'মা' নাছিল।

মাৰ অসুখ। ২৩ তাৰিখে হস্পিতেলত ভৰ্তি হৈছিল। মাৰ অবিহনে ঘৰখন কেৱল নিস্তৰ্দ্ধতা অনুভৱ কৰিছিলো। ঘৰত কেৱল মই, মোৰ বা আৰু ভগ্নি আছিলো। হস্পিতেলৰ পৰা পপা অহাত সুধিলো — "পাপা, মায়ে ভাল পাইছেনে?" তেওঁ ক'লে — "অলপ পাছত মাক ঘৰলৈ লৈ আহিম।" সেই মুহূৰ্তত পাপাৰ এটা উত্তৰে মনত অলপ সুখ আৰু সাস্থনা লাভ কৰিছিলো কিন্তু তাত লুকাই থকা পাপাৰ মনৰ বেদনাবোৰ বুজিব পৰা নাছিলো!!!

বা, মই আৰু ভগ্নি আমি তিনিওজনীয়ে আমাৰ ওচৰৰ মানুহৰ ঘৰলৈ খেলিবলৈ বুলি স্মৃতি মনেৰে গুচি গ'লো। তাত থাকিও এনেকুৱা অনুভৱ হৈছিল যে তেওঁলোকৰ ঘৰৰ মানুহবোৰৰ মনটো

বেদনাৰে ভৰা। তাত থাকিও মনটো ভাল নালাগিল। ক্ষণেক সময় থাকি আকৌ ঘৰলৈ উভতিলো।

ঘৰত আহি দেখিলো বহু মানুহেৰে আমাৰ চোতালখন ভৰি আছে। কি বা হ'ল ??? মনতে ভাবিলো। সকলোফালেই কেৱল নিস্তৰ্দ্ধতা ... শুনিবলৈ পাইছিলো কান্দোন কেৱল কান্দোন

দেখিলো মাক এখন বগা কাপোৰেৰে ঢাকি থোৱা আছে ...। মাৰ চকু দুটা মুদা!!! সেই মুহূৰ্তত মই কি আৰু কেনেকৈ বুজিলো নিজেই নাজানো

দুচকু চলচলীয়া হৈ আহিল। মাথোঁ দুচকুৰে দুখাৰি তপত অশ্ৰুৰ লগতে মুখেৰে মাথোঁ এটাই শব্দ নিৰ্গত হৈছিল মা

সেই নিষ্ঠুৰ দিনটোয়ে কিয় আহিল। ক্ষণেক মুহূৰ্ততে আমাৰ জীৱনটোক অন্ধকাৰত নমাই দিলে। আমাক একেবাৰেই নিথৰুৱা কৰি পেলালে ... মাৰ মৰমৰ অবিহনে সঁচাই আমি বৰ অকলশৰীয়া। সেই ব্যাকুল মুহূৰ্তটোৱে মোৰ জীৱনত যি শোকৰ সঁচ বহুৱাই থৈ গ'ল যে জীৱনলৈ অহা নানান ৰঙীণ ৰেখাও সেই শোক মোহাৰি পেলাব নোৱাৰে। সেই সময়ত ভবাই নাছিলো যে এই নিষ্ঠুৰ সময়ে যে আমাৰ জীৱনটো একেবাৰে সলনি কৰি দিব।

এতিয়া উপলব্ধি কৰো, মাথোঁ এটা শব্দৰ অবিহনে যে জীৱনটো কিমান অন্ধকাৰ। সঁচা, মাৰ সমান কোনো হ'ব নোৱাৰে। নিজৰ মাৰ সমান মৰম আন কোনো মাতৃয়ে কেতিয়াও দিব নোৱাৰে। সেইয়েহে হয়তো কোৱা হয় — "মাৰ মৰম সকলোতকৈ অতুলনীয় তথা অৰণীয়"।

এতিয়া মাথোঁ হৃদয়ৰ এক নিভৃত কোণৰ মাজত স্মৃতিৰ ৰেঙীৰ টোপোলা বান্ধি, স্মৃতিবোৰ আমাৰ মৰমৰ এনাজৰীৰে বান্ধি ৰাখিছো।

"স্মৃতি জানো জীয়াই থাকে কাগজৰ পাতত, ৰাখিম জীয়াই তাক হৃদয়ৰ এক নিভাঁজ কোণত।" □□

ভালপোৰা, ভাললগা কি? কি অনুভৱ বুজিবলৈকে নহ'ল দেখোন। সেইচুলি টনা, ঢকা দিয়া বোৰতো কিবা ভাললগা ভাললগা সোমাই আছিল নেকি? দিচাং তুমিতো সাচি ৰাখিছা সেইবোৰ কথা। কোনোবাই যে এদিন তোমাৰ বুকুৰ পৰা মুঠি মাৰি এমুঠিমান বালি মূৰত সানি দিছিল। উস্ বালিবোৰ মূৰৰ পৰা গুচাবলৈ এসপ্তাহমান লাগিল — ঘৰত আকৌ মাৰ গালি — “নৈলৈ মৰিবলৈ যাৰ কিয়? এতিয়াযে কষ্ট মোৰ।” ফেঁকুৰি উঠো তেতিয়া। কাৰোবাক নামাতো বুলি তিনি চাৰি দিনলৈকে থাকো কিন্তু মাতো মাতিবলগীয়া হয়। নহ'লেনো চাপবিৰ পৰা বালিয়া বগৰী পাৰি কাকনো দিম।

সময়ৰ কোবাল গতিত আমি ভাগ ভাগ হ'লো। তুমি কিন্তু একেই থাকিলা দিচাং, নিৰৱভাৱে। তোমাৰ কৰ্তব্যও কৰি গ'লা। মোৰ স্মৃতিবোৰো ধৰি ৰাখিলা। এতিয়াও তোমাৰ বুকুত জিৰণি ল'বলৈ উচ্চপিচ্ কৰি থাকো মই। আছে নাই এতিয়া মই কাৰোবালৈ বিশেষভাৱে পাৰি দিয়া সেই বালিয়া বগৰীজোপা। হয়তো নাই কোনোবাই ছাগে 'গেজি নাঙল' নহ'লে খৰি কৰিলে। নকৰিবনো কিয় কাৰণ মানুহ জীৱ শ্ৰেষ্ঠ ধ্বংস কৰিবলৈ বেছি সময় নালাগে সিহঁতৰ। দিচাং তোমাৰ কাষত থকা বটগছ জোপাৰ তলত বহে নাই ধন ককাইদেউ-মালতী বাইদেউৰ দৰে অনুভৱৰ

যোৰা। এতিয়াও যায়নে সেউতী, মালতী বাইদেউহঁতৰ দৰে জুৰি, অনন্যা, ঋতিকা, হেচমিনহঁত তোমাৰ কাষলৈ কঁকালত পিতলৰ কলহটিলৈ। এতিয়াও বাজইনে তোমাৰ কাষত বহি বাপুকণ দাইৰ দৰে কোনোৱে গাঁওখনক টোপনি নিয়াব পৰাকৈ বাঁহীৰ সুৰ? এতিয়াও খেলেনে তোমাৰ পাৰত আমাৰ দৰে দৌৰা-দৌৰি, কাবাদি। নিৰিবিলি সন্ধ্যা জোনাকত তোমাৰ পাৰত বহি কবিতা মাতেনে যতীন ককাইদেউৰ দৰে।

‘কেনে লাগে, কেনে লাগে দিচাং যেতিয়া হেচমিনহঁতে ‘ৰেঞ্জোনা’ চাবোনেৰে সুগন্ধি কৰি ৰাখে শৰীৰ। কেনে লাগে অনন্যা, জুৰিহঁতে যেতিয়া তোমাৰ কাষেদি ‘এলটত’ উঠি টিউচনলৈ যায়। চকুপানীৰে সজল হয়নে নহয় তোমাৰ দুচকু — যেতিয়া তুমি সন্ধ্যা নিঃসঙ্গ হোৱা কিমান তেজৰ চেকাবে তোমাক অপৰিত্ৰ কৰে দিচাং। যেতিয়া কোনো হত্যাকাৰীয়ে কাৰোবাক হত্যা কৰি দলি মাৰি দিয়ে নিষ্ঠৰ দেহ। তুমি সেইবোৰো সোমোৱাই ৰাখা বুকুত চাগে নিঃশব্দে। নামৰূপৰ সাৰ কাৰখানাৰ পৰা পেলোৱা গেছে যেতিয়া তোমাৰ বুকুৰ ওমত জীয়াই থকা সেই অজান জীৱবোৰক নিঃশেষ কৰে কেনে লাগে তেতিয়া তোমাৰ। তুমি কিন্তু বৈয়ে যোৱা নিৰবে নিঃশব্দে। হে ‘শ্ৰুতসিনি অ’ দিচাং নদী’ — তোমাক ধন্য ধন্য □□

মানুহ জন্মতেই দুষ্ট নহয়, সি বেমাৰী হোৱাৰ দৰে পিচতহে দুষ্ট হয়।

— ভণ্টেয়াৰ

দুধাৰি অশ্ৰুৰ লগতে স্মৃতিসহ অনুভূতিৰ ... এক বিশাল টোপোলা...

অনুভৱ মেলা

বিস্মৃতা কুমাৰ

স্নাতক ১ম বৰ্ষ, অসমীয়া বিভাগ

পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ধুনীয়া আৰু মৰমৰ শব্দ 'মা' ...!!!। যিটো শব্দৰ লগত আন একো শব্দ তুলনা কৰিব নোৱাৰি। যিটো শব্দৰ আগত আন সকলো শব্দ একেবাৰেই নগণ্য ... !!!। যাৰ মৰমৰ তুলনা জীৱনত আন কাৰো সৈতে কৰিব নোৱাৰি। 'মা' হৈছে এক মৰমৰ অনুভূতি, সুখ-দুখৰ সঙ্গী আৰু প্ৰতিটো সন্তানে কোনো ব্যক্তিক আদৰ্শ হিচাপে লৈ ৰচা এক ৰঙীণ সপোন।

জীৱননো কি? সেই সময়ত জীৱনৰ অৰ্থ ভালদৰে উপলব্ধিয়ে কৰিব পৰা নাছিলো, খেল-ধেমালিসহ সপোনৰ অজান দেশত বিচৰণ কৰি ফুৰা এগৰাকী প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী মই 'অনামিকা'! জীৱনত কোনো কোনো কথা বা ঘটনা হয়তো নভবাকৈয়ে হৈ যায়। এনে ঘটনা কিছুমানে জীৱনটোক এনেধৰণে সলনি কৰি দিয়ে যে জীৱনত জীয়াই থকাৰ কোনো ইচ্ছা নথকা হৈ যায়।

জীৱনৰ এই ব্যাকুল মুহূৰ্তবোৰ বাক কিয় আছে? যিবোৰে জীৱনটো একেবাৰে নিথৰুৱা কৰি দিয়ে। মোৰ ৰঙীণ জীৱনটোও নিথৰুৱা কৰি দিলে সেই দিনটোৱে

১৯৯৯ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ ২৪ তাৰিখ। ৰ'দৰ তাপেৰে পূৰ্বাতিয়ে বিখালভাৱে মেলানি মেলিছিল যদিও সেই ৰ'দৰ পোহৰতো মই অনুভৱ কৰিছিলো কেৱল অন্ধকাৰ। কাৰণ সেইদিনা নিতৌ বিচনাৰ পৰা উঠিয়ে উচ্চাৰণ কৰা এটা মৰমৰ শব্দ 'মা' নাছিল।

মাৰ অসুখ। ২৩ তাৰিখে হস্পিতেলত ভৰ্তি হৈছিল। মাৰ অবিহনে ঘৰখন কেৱল নিস্তৰ্দ্ধতা অনুভৱ কৰিছিলো। ঘৰত কেৱল মই, মোৰ বা আৰু ভণ্ডি আছিলো। হস্পিতেলৰ পৰা পগা অহাত সুধিলো — "পাপা, মায়ে ভাল পাইছেনে?" তেওঁ ক'লে — "অলপ পাছত মাক ঘৰলৈ লৈ আহিম।" সেই মুহূৰ্তত পাপাৰ এটা উত্তৰে মনত অলপ সুখ আৰু সান্ত্বনা লাভ কৰিছিলো কিন্তু তাত লুকাই থকা পাপাৰ মনৰ বেদনাবোৰ বুজিব পৰা নাছিলো!!!

বা, মই আৰু ভণ্ডি আমি তিনিওজনীয়ে আমাৰ ওচৰৰ মানুহৰ ঘৰলৈ খেলিবলৈ বুলি স্মৃতি মনেৰে গুচি গ'লো। তাত থাকিও এনেকুৱা অনুভৱ হৈছিল যে তেওঁলোকৰ ঘৰৰ মানুহবোৰৰ মনটো

বেদনাৰে ভৰা। তাত থাকিও মনটো ভাল নালাগিল। ক্ষণেক সময় থাকি আকৌ ঘৰলৈ উভতিলো।

ঘৰত আহি দেখিলো বহু মানুহেৰে আমাৰ চোতালখন ভৰি আছে। কি বা হ'ল ??? মনতে ভাবিলো। সকলোফালেই কেৱল নিস্তৰ্দ্ধতা ... শুনিবলৈ পাইছিলো কান্দোন কেৱল কান্দোন

দেখিলো মাক এখন বগা কাপোৰেৰে ঢাকি থোৱা আছে ...। মাৰ চকু দুটা মুদা!!! সেই মুহূৰ্তত মই কি আৰু কেনেকৈ বুজিলো নিজেই নাজানো

দুচকু চলচলীয়া হৈ আহিল। মাথোঁ দুচকুৰে দুধাৰি তপত অশ্ৰু লগতে মুখেৰে মাথোঁ এটাই শব্দ নিৰ্গত হৈছিল মা

সেই নিষ্ঠুৰ দিনটোয়ে কিয় আহিল। ক্ষণেক মুহূৰ্ততে আমাৰ জীৱনটোক অন্ধকাৰত নমাই দিলে। আমাক একেবাৰেই নিথৰুৱা কৰি পেলালে ... মাৰ মৰমৰ অবিহনে সঁচাই আমি বৰ অকলশৰীয়া। সেই ব্যাকুল মুহূৰ্তটোৱে মোৰ জীৱনত যি শোকৰ সাঁচ বহুৱাই থৈ গ'ল যে জীৱনলৈ অহা নানান ৰঙীণ ৰেখাও সেই শোক মোহাৰি পেলাব নোৱাৰে। সেই সময়ত ভবাই নাছিলো যে এই নিষ্ঠুৰ সময়ে যে আমাৰ জীৱনটো একেবাৰে সলনি কৰি দিব।

এতিয়া উপলব্ধি কৰো, মাথোঁ এটা শব্দৰ অবিহনে যে জীৱনটো কিমান অন্ধকাৰ। সঁচা, মাৰ সমান কোনো হ'ব নোৱাৰে। নিজৰ মাৰ সমান মৰম আন কোনো মাতৃয়ে কেতিয়াও দিব নোৱাৰে। সেইয়েহে হয়তো কোৱা হয় — "মাৰ মৰম সকলোতকৈ অতুলনীয় তথা অবৰ্ণনীয়"।

এতিয়া মাথোঁ হৃদয়ৰ এক নিভৃত কোণৰ মাজত স্মৃতিৰ ৰেঙণীৰ টোপোলা বান্ধি, স্মৃতিবোৰ আমাৰ মৰমৰ এনাজৰীৰে বান্ধি ৰাখিছো।

"স্মৃতি জানো জীয়াই থাকে কাগজৰ পাতত,
বাখিম জীয়াই তাক হৃদয়ৰ এক নিভাঁজ কোণত।" □□

আত্মকথন — বৰ্ষামুখৰ এটি উদাৰ কবিতা

সৌৰভ গাৰ্গ

অৰ্থনীতি বিভাগ, স্নাতক ২য় বৰ্ষ

তুমি আহিবা বুলি জানি আজি আকৌ লিখিবলৈ লৈছো
নিৰ্জন আবেলিটোত 'বৰ্ষামুখৰ এটি উদাৰ কবিতা'।

এজাক ফিৰফিৰিয়া বহাতে চুই গৈছে মোক। তুমি থকা
হ'লে তোমাৰ বুকুত আঁচলখন উৰি যাবলৈ খুজিলেহেঁতেন; মতলীয়া
বতাহজাকৰ লগত। মোৰ উপস্থিতিত তুমি ডুব গ'লাহেঁতেন লাজৰ
বিশাল সাগৰখনিত। ফুটো নুফুটোকৈয়ে নিশ্চয় তোমাৰ গালখনত
বিৰিঙি উঠিলেহেঁতেন দুটোপাল ঘাম।

★ এতিয়া মই অনুভৱ কৰিছো এটি প্ৰেমময়
আবেলি। তুমি ধৰিব পাৰিছাতো ?

★ মই জানো তুমিও অনুভৱ কৰিছা বতাহত মোৰ
প্ৰাণস্পন্দন। মইয়ে তোমাক কাণ পাতি শুনিবলৈ কওঁ।

★ তোমাৰ কাষত বৈ আজি আকৌ এবাৰ ক'বলৈ
মোৰ মন গৈছে সেই কথাবোৰ; যিবোৰ কথা আগৰবাৰ লগ হওঁতে
সময়ৰ অভাৱত তোমাক কোৱা নহ'ল। এইবাৰ তোমালৈ বুলি
কিন্তু সাঁচি ৰাখিছো আধৰুৱা কথাবোৰ আৰু লগতে হিম চৈঁচা
এবুকু মৰম।

★ মোৰ খিৰিকীৰে সোমাই অহা মেঘালী
ৰ'দজাকৰ উম লৈ তোমাক বিচাৰিছো মোৰ মাজত। মোৰ গীতৰ
প্ৰতিটো সুৰতে গাই আছা ৰাগিনী প্ৰেমৰ। শাৰদী জোনাকত বৈ
আছে তোমাৰ অভিমান ভৰা দুচকুৰ আকুলতা। নীৰৱ নিশাবোৰৰ
চিলমিল টোপনিত বাৰে বাৰে ভ্ৰমিত হওঁ; কাষত তোমাক দেখো।
সঁচা অৰ্থত স্বপ্নাতুৰ মই। শাৰদী জোনাকত শেৱালিৰ পাহিবোৰৰ
সুগন্ধই ভাঙি দিয়া আমেজ ভৰা নিদ্ৰিত নয়নত প্লাৱিত হয় মোৰ
সপোনৰ জোৱাৰবোৰ। ৰাশি ৰাশি সেই ডোৱাৰবোৰত ওলমি আছে
তোমাৰ ক্ষণেকীয়া অভিমান, তোমাৰ দুষ্টামিভবা মিঠা হাঁহি আৰু
আমাৰ সুমধুৰ আলাপবোৰ। মোৰ দুচকুত চিৰসেউজ সেই স্বপ্ন।
এমুঠি শুভ্ৰ জোনাকৰ দৰে মোৰ দেহৰ শিৰে শিৰে। তোমাক কাষত
পোৱাৰ মুহূৰ্তবোৰ বৰ নিবিড়; য'ত মই তোমাৰ চকুত চকু থৈ
পাখি মেলি উৰি যাওঁ ভৱিষ্যতৰ সোণালী দিনবোৰলৈ। তুমি কৰা

মৰমৰ শাসনবোৰ মোৰ ভাল লাগে। কোঁচ ভৰাই সাঁচি থওঁ সেই
স্মৃতিবোৰ আৰু নিৰ্জনতাৰ সুযোগ বুজি সেইবোৰ খুলি চাওঁ। তাৰ
ওপৰত আঁকি দিওঁ এটি দুটিকে তপত।

★ তুমি এবাৰ হাঁহি দিবা। মই চাব খোজো তোমাৰ
হাঁহিক। তুমি এবাৰ হাঁহি দিলেইতো উৰি যাব খোজে মোৰ উৰণীয়া
মন তোমাৰ কাষলৈ আৰু শেষত কুচিমুচি শুই পৰে মোৰ মনটো
'তোমাৰ কেলাত'।

★ তুমি ফুল ভালপোৱা; মই জানো। তোমাৰ
বাবেই মই ৰাখিছো এখনি ধুনীয়া ফুলনি। য'ত তুমি উমলিব পাৰিবা
প্ৰাণৰ জোখাৰে। চোৱা, এতিয়া ফুলৰ পাহিবোৰক কিমান ধুনীয়া
লাগিছে। লাগিব তোমাক প্ৰতিশ্ৰুতিৰে ভৰা কৃষ্ণচূড়া পাহিবোৰ।
তুমি আকৌ এবাৰ হাঁহিবা পাহিবোৰৰ সৈতে মই দিয়া বুলি। তুমি
মোক বুকুত সাৰটি আকৌ এবাৰ উমলিবা হিয়াৰ আপোন বুলি।

★ তুমি আহিবা বুলি শুনি আজি বহুদিনৰ মূৰত
অনুভৱ কৰিছো শূন্যৰ সুন্দৰতা। কিন্তু মই জানো তুমি অহাৰ পিছত
নাথাকিব এই শূন্যৰ সুন্দৰতা।

★ মই তোমাক হিয়াৰ কৰণি ভৰাই দিম
ভালপোৱাৰ সেউজীয়া বং। তোমালৈ বুলি বৈ থাকোতে
সেউজীয়াবোৰে ওপচাই পেলাইছিল মোৰ নিৰাভৰণ হৃদয়খন।
হয়তো, এই সেউজীয়া এক ভালপোৱাৰ মাধ্যম। তোমাৰ আৰু
মোৰ। তোমাৰ এই সেউজীয়া ভালপোৱাৰ বংবোৰৰ বাবেই হয়তো
মোৰ বুকুত গঢ় লয় একো একোটা শব্দ। যিবোৰ কোনো কোনো
ক্ষণত অশব্দ হয়।

★ এজাক হিম চৈঁচা বতাহ। কঁপনি তুলিছে বুকুত।
তোমাৰ অনুপস্থিতিত সোঁৱৰণীয়ে বাৰুকৈয়ে জুৰুলা কৰিছে মোৰ
অনুভৱী হিয়া।

★ দুৰৈত বাজি আছে এটি চিনাকী সুৰ। শূনাৰ
হাবিয়াস কিন্তু নাই। তোমাক নেদেখাৰ বেদনাই স্তব্ধ কৰিছে মোৰ
হৃদয়।

★ বাতৰি পাইছো মলয়াছাটিৰ পৰা তুমি হেনো আহি আছা। তোমাৰ বাটত শৰৎ কাল অহাত তুমি হেনো শৰতৰ কোলাতে অলপ জিৰাইছা। লিখো বুলি ভাবিছো তোমাৰ বতৰাৰ প্ৰত্যুত্তৰ। কিন্তু তোমাৰ বা ঠিকনা কি হ'ব? এইটো নহয়তো —

‘প্ৰিয়া,

স্বাক্ষৰ : জোনাক

সপোনৰ দেশ

শৰৎ

ঠিক আছে পঠিয়াই চাওঁ মোৰ সোঁৱৰণীৰ চিঠি। মই তোমালৈ বুলি লিখিছো জানা; মই যে তোমাৰ অপেক্ষাত বৰ্তমান ফাগুনী দেশত। তুমি বাহিৰে বাহিৰে মলয়াৰ সৈতে ইয়ালৈকে আহিবা।

★ তোমাৰ ঠিকনা পাই পুনৰ উৰি গৈছে মোৰ মনটো সপোনৰ দেশলৈ। মন নদীৰ দুয়োটি পাৰতে আহি তোমাৰ প্ৰেমৰ সেউজ নামিছে। মনৰ জোখাৰে সাজিছো সৰু সৰু ঘৰ। হয়তো, দেখিছো এটি ৰঙীণ সপোন। য'ত থাকিব সপোন সপোন এজাক খিলখিল হাঁহি তোমাৰ ওঁঠত। মুকুতা হৈ পৰিব মৰমবোৰ। তোমাৰ অনুমতি সপেক্ষে আঁকি দিম এটি দুটিকৈ হাজাৰ হাজাৰ চুমা।

★ মই তোমাৰ বাবেই পঢ়িছো কীটছৰ কবিতা। কীটছৰ কবিতা পঢ়ি কান্দিবলৈ শিকিছো। ছেহঃ মই হাঁহিবলৈও শিকিছো। কীটছৰ কবিতা পঢ়ি তোমাৰ মেঘ কোমল বুকুত প্ৰেমৰ সেউজীয়া বিচাৰি মুখ গুজি উচুপিছো; দিয়া মোক এমুঠি ভালপোৱাৰ সেউজীয়া।

★ তোমাৰ দুচকুৰ সপোনবোৰ সেইদিনাখন মই তোমাৰ দুচকুৰ পৰা লৈ আহিলো। এতিয়া সপোনবোৰ মোৰ দুচকুত

উমলি আছে।

★ মই অলপ হাঁহিব বিচাৰিছো। কিয় নোসোধা? তোমাক কাষত পাম বাবে।

★ তোমাৰ চুটি চুলিবোৰ। মই জানো, তোমাৰ খোপা বান্ধিবলৈ অসুবিধা হয়। তথাপিও মই পাওঁ তোমাৰ খোপাৰ পৰা ভাঁহি অহা আবেলি আবেলি গোন্ধ।

★ মোৰ ভাল লাগে তোমাৰ দুনয়নক হেঁপাহ পলুৱাই চাবলৈ; নিশাৰ পৰা নিশালৈ, গভীৰৰ পৰা ক্ৰমে গভীৰতালৈ। যেতিয়া মোৰ নিশাবোৰ উজাগৰী হয়; মোৰ ভাল লাগে। তোমাৰ কথা ভাবি ভাবি ডুব যাওঁ মই ভাবনাৰ সাগৰখনিত।

★ তোমাক দূৰৈৰ পৰাই ধৰিব পাৰিছো। তুমি আহিছা বৰষা হৈ। মই কেঁকুৰিটোৰ ওচৰলৈকে ওলাই আহিছিলো। তোমাকে আগবঢ়াই নিবলৈ। তোমালৈ বাট চাই থাকোতে হালধীয়া সোণাৰুৱে সুধিছিল তোমাৰ কথা। সিহঁতক বাটতে দি যাবা তোমাৰ বতৰা; তুমি যে কুশলে আছা।

★ তোমাৰ মোৰ প্ৰেমৰ সাক্ষী বকুল জোপাইও প্ৰায়ে সোধে তোমাৰ কথা। আৰু কি জানা তোমাৰ মোৰ প্ৰেমালাপৰ সময়ত বকুল জোপাৰ ওপৰত খকা চৰাইকেইটাই মোক জোকায়। মোৰ ভাব হয়, সিহঁতে আমাক বুজি পায়। পোৱালিকেইটা যথেষ্ট ডাঙৰ হ'ল। বকুলা জোপাও বুঢ়া হ'ল।

বকুলজোপাকে সাক্ষী কৰি আমি পুনৰ বহিম

তোমাৰ মৰমবোৰৰ মাজত আলফুলে ৰাখিবা মোক। তোমাৰ মৰমবোৰেৰে ওপচাই পেলাবা মোৰ নিৰাভৰণ হৃদয়খন। এবুকু নোকোৱা কথাৰে উজাগৰী ৰাতিটোত তোমাৰ কাষত মাথোঁ মই ৰ'ম। তোমাৰ দুচকুত প্ৰতিপাহ ফুলেই জাহ যাব খুজিব সপোন হৈ □ □

জীৱনে সকলো মানুহক সমান কৰি মহটিয়াই পেলায়, আনহাতে মৃত্যুৱে
চিহ্নিত কৰি দেখুৱায় মহৎ লোকসকলক।

— জৰ্জ বানার্ড শ্ব।

প্ৰেম-ভালপোৱা আৰু ঠগ-প্ৰবঞ্চনা

প্ৰেম ভালপোৱা মানুহৰ জীৱনৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। মানুহৰ জীৱনত যদি প্ৰেম ভালপোৱা মৰম-চেনেহ নাথাকে তেনে মানুহ এই সংসৰত জীয়াই থকাৰ কোনো মূল্য নাই। প্ৰেম ভালপোৱা বহুতো ধৰণৰ হ'ব পাৰে। যেনে — মাক-দেউতাকে তেওঁলোকৰ সন্তানক কৰা প্ৰেম, এজন বন্ধুৱে আন এজন বন্ধুক বা এগৰাকী বান্ধৱীয়ে আন এগৰাকী বান্ধৱীক কৰা বন্ধুত্বৰ সঁচা প্ৰেম আৰু এজন ডেকাই এগৰাকী গাভৰুক কৰা প্ৰেম।

আজিৰ সমাজত ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে বৰ কম বয়সতে প্ৰেম কৰি নিজৰ ছাত্ৰ জীৱনৰ অমূল্য সময়কণ নষ্ট কৰি পেলায়। যাৰফলত অতি কম সময়ৰ ভিতৰত ইয়াৰ প্ৰতিফল পায়। যি কি নহওক মানুহৰ জীৱনত প্ৰেম ভালপোৱা থাকেই। শৈশৱ সময়ৰ কালছোৱাত ডেকা-গাভৰু বিলাকে তেওঁলোকৰ নিজৰ সময় বিলাক আনন্দতেই কটাব বিচাৰে। সেয়েহে তেওঁলোকে যিটো বস্তু পাবলৈ হাবিয়াস কৰে সেইটো পায়ই এবিৰ বিচাৰে। আজিৰ সময়ত দেখা পোৱা যায় যে প্ৰেম ভালপোৱাবোৰ যেন সিহঁতৰ জীৱনৰ এক খেলহে। গাঁৱলীয়া সমাজৰ মাজত এক খেল দেখিবলৈ পোৱা যায় যে 'কলহ ভঙা-ভঙি' খেল। ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকৰ ইটো-সিটোৰ মন বিলাক যেন এটা কলহহে আৰু যেনেদৰে কলহ ভঙা-ভঙি খেলত কণ কণ ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে কলহটো ভাঙি যেনেদৰে আনন্দ পায় তেনেদৰে আজিকালি ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে ইজনে-সিজনৰ মনবিলাক ভাঙি আনন্দ লভাদি লভে। প্ৰেম যেন আজিকালি এক খেলহে হৈ পৰিছে। আজিকালি মানুহে যেনেদৰে ম'বাইল ফোন সলনি কৰে তেনেদৰে এজন ল'ৰাই তেওঁৰ প্ৰেমিকা সলনি কৰা বা এগৰাকী ছোৱালীয়ে তাইৰ প্ৰেমিক সলনি কৰা দেখা যায়। প্ৰেম যেন এটা আলি বাটহে। ইয়াত চলা বাছ, অট' আদি গাড়ীবোৰ যেন প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা যেনেদৰে এজন যাত্ৰীয়ে এখন গাড়ীৰ পৰা নামি সিখন গাড়ীত যাত্ৰা কৰে, তেনেদৰে আজিকালি ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকেও সিহঁতৰ প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা সলনি কৰি থাকে।

আজিকালি এইটোও দেখা পোৱা গৈছে যে এগৰাকী ছোৱালীয়ে যদি এজন ল'ৰাক ভাল পাই থাকে তাৰ মাজতে যদি আন এজন ধনী ল'ৰাই বা ছোৱালী গৰাকীতকৈও বহুত ডাঙৰ ধনী লোকে ছোৱালীজনীক মোলৈ বিয়া হ'ব নেকি ক'লে ছোৱালীজনীয়ে তৎক্ষণাৎ ধনী ল'ৰাজনৰ লগত বিয়া হৈ যায় তাইৰ আগৰ প্ৰেমিকৰ হৃদয় চূৰমাৰ কৰি। তাই ইয়াকো ভাবি নেচায় যে তাইৰ আগৰ প্ৰেমিকৰ অৱস্থা কি হ'ব। ছোৱালীবিলাক বাক কিয় এনেকুৱা? টকাৰ কাৰণে তাই মৰমকো বেচি থৈ যায়। কেৱল ছোৱালী বিলাকেই নহয় ল'ৰাবিলাকেও ছোৱালীবিলাকৰ কোমলীয়া মনবোৰ ভাঙি চূৰমাৰ কৰি পেলায়। মানুহ জাতিটো কিয় আৰু এনেকুৱা সুখ বিচাৰি কিয় বাক ইমানকৈ চাপলি মেলি ফুৰে। বিচাৰিব জানিলে সুখ হাততেই পায়। মই এটা কথা কওঁ যে কাৰোবাৰ মনত যদি সুখ দিব নোৱাৰি তেনেহ'লে তাৰ মনত দুখো দিব নালাগে।

উল্লিখিত সকলোবোৰ ঘটনা আমাৰ আশে-পাশেই ঘটি আছে। ইয়াৰ পৰাই মই বুজিব পাৰিছো যে টকা নহ'লে মানুহ সুখী হ'ব নোৱাৰে। কিন্তু এইটো মিছা কথা এইটো কেতিয়াও সম্ভৱ হ'ব নোৱাৰে। টকাই সঁচা প্ৰেম কিনিব নোৱাৰে। সঁচা প্ৰেম সৃষ্টি হয় দুটি সঁচা মনৰ দ্বাৰা। আচলতে আজিৰ দিনত টকা নোহোৱাকৈ প্ৰেম কৰিবলৈ গৈ কোনো লাভ নাই। হিন্দী ভাষাত এটি যোজনা আছে — 'অগৰ তুম পোচে কে পিচে ভাগেগা ট' ল'ৰকী অপনে আপ টেৰে পিছে ভাগেগা অগৰ তুম ল'ৰকী কে পিছে ভাগেগা ট' ল'ৰকী পেছে লেকে ভাগ যায়গী'। সেয়েহে সকলোৱে এইটো জনা দৰকাৰ যে প্ৰথমে নিজে সংস্থাপন হোৱা তাৰ পাছত প্ৰেমৰ কথা ভাবা। সেইটো সময়ত প্ৰেমৰ কথা নাভাবিবা বুলিয়ো কোৱা নাই। ভাবিব লাগে কিন্তু সকলো সময়তে প্ৰেমৰ কথা নহয় আগতে পঢ়ি-শুনি নিজৰ জীৱনক সংস্থাপিত কৰা। ছাত্ৰ জীৱনৰ অমূল্য সময়কণ নষ্ট নকৰিবা। আনন্দও কৰা □□

জামুৰ গছজোপা

মূল হিন্দী : কৃষ্ণচন্দৰ
অনুবাদ কৃষ্ণকান্ত বৰদলৈ
সহকাৰী অধ্যাপক, হিন্দী বিভাগ

বাতি ভীষণ জোৰেৰে ধুমুহা বলিছিল। সচিবালয়খনত জামুৰ গছ এজোপা উভালি পৰিল। বাতিপুৰা যেতিয়া মালিয়ে দেখা পালে, তেতিয়া সি গম পালে যে গছৰ তলত এজন মানুহ হেঁচা খাই আছে।

মালি কোবাকুবিকৈ চপৰাচিৰ ওচৰ পালে, চপৰাচি কোবাকুবিকৈ কেৰাণীৰ ওচৰ পালে, কেৰাণী দৌৰা-দৌৰিকৈ গৈ অধীক্ষকৰ ওচৰ পালে, অধীক্ষকে দৌৰা-দৌৰিকৈ বাহিৰৰ লনলৈ ওলাই আহিল। নিমিষতে বাগৰি পৰা গছৰ তলত হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ চাৰিওকাষে মানুহৰ ভীৰ জমা হ'ল।

“বেচেৰা জামুৰ গছ। কিমান ফলদায়ক আছিল।” এজন কেৰাণীয়ে ক'লে।

“আৰু ইয়াৰ জামু কিমান বসাল হৈছিল।” — অন্য এজন কেৰাণীয়ে মনত পেলাই ক'লে।

“মই ফলৰ বতৰত মোনা ভৰাই লৈ গৈছিলো, মোৰ সন্তানে এই জামু কিমান আনন্দেৰে খাইছিল।” — তৃতীয়জন কেৰাণীয়ে প্ৰায় কন্দাৰ সুৰত ক'লে।

“কিন্তু এই মানুহজন?” — মালিয়ে হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ ফালে ইংগিত দিলে।

“হয়, এই মানুহজন।” — অধীক্ষক মহোদয় চিন্তাত পৰিল।

“ঠিক নাই, মৰিল নে বাচি আছে?” — চপৰাচি এজনে ক'লে।

“মৰিল হ'ব পায়, ইমান গধুৰ গছ যাৰ পিঠিত পৰে, সি কেনেকৈ বাচি থাকিব?” — অন্য এজন চপৰাচিয়ে ক'লে।

“নহয়, মই জীয়াই আছে।” — হেঁচা খাই থকা মানুহজনে বৰ কষ্টেৰে হেঁহাই হেঁহাই ক'লে।

“জীয়াই আছে।” — এজন কেৰাণীয়ে আচৰিত হৈ ক'লে।

“গছজোপা দুচেও কৰি সোনকালে মানুহজনক বাহিৰ কৰিব লাগে।” — মালিয়ে পৰামৰ্শ দিলে।

“অসম্ভৱ যেন লাগিছে।” — এজন ধূৰ্ত এলেখুৰা আৰু শকত কেৰাণীয়ে ক'লে — “গছজোপাৰ গা-গছ বহুত গধুৰ আৰু ওজন থকা।”

“কি অসুবিধা আছে?” — মালিয়ে ক'লে — “যদি অধীক্ষক মহোদয়ে আদেশ দিয়ে, তেন্তে এতিয়াই পোন্ধৰ, বিশজন মালি, চপৰাচি কেৰাণী লগ লাগি গছৰ তলত হেঁচা খাই থকা মানুহজনক বাহিৰ কৰিব পৰা যায়।”

“মালিয়ে ঠিকেই কৈছে।” — সমস্বৰে কেইবাজনো কেৰাণীয়ে হয়ভৰ দিলে, — “জোৰ দিয়া আমি সাজু আছো।”

একেলগে বহুতো মানুহে গছজোপাক উঠাবলৈ সাজু হ'ল।

“ৰ'ব।” — অধীক্ষকে ক'লে, — “মই অভাৱ সচিবক

সুধি লওঁ।” এনেদৰে অধীক্ষক অভাৱ সচিবৰ ওচৰলৈ গ'ল। অভাৱ সচিবে উপ-সচিবৰ ওচৰ পালে। উপ-সচিবে গৈ সংযুক্ত সচিবৰ ওচৰ পালে। সংযুক্ত সচিব মুখ্য সচিবৰ ওচৰ পালে। মুখ্য সচিব মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ গ'ল। মন্ত্ৰীয়ে মুখ্য সচিবৰ কিবা ক'লে। মুখ্য সচিবে সংযুক্ত সচিবক, সংযুক্ত সচিবে উপ-সচিবক কিবা ক'লে। ফাইল দৌৰি থাকিল। এনেকৈয়ে আধা দিন পাৰ হৈ গ'ল।

দুপৰীয়া ভোজনৰ সময়ত হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ চাৰিওকাষে আৰু বহুত মানুহৰ ভীৰ জমা হ'ল। কিছু সংখ্যক নিজস্ব খেয়াল-খুচীমতে চলা কেৰাণীয়ে সমস্যাটো সমাধান কৰিবলৈ বিচাৰিলে। তেওঁলোকে আদেশৰ সিদ্ধান্তৰ বাবে অপেক্ষা নকৰি নিজৰ মাজতে গছজোপা আঁতৰাবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল, তেনেকুৱাতে অধীক্ষক মহোদয়ে ফাইললৈ দৌৰি দৌৰি আহি ক'লে — “আমি নিজে এই গছজোপাক আঁতৰাব নোৱাৰিম। আমি বাণিজ্য বিভাগৰ লগত জড়িত আৰু এই গছজোপাৰ সমস্যা, কৃষি বিভাগৰ অধীনত। মই ফাইলটো অতি শীঘ্ৰে কৃষি বিভাগলৈ পঠিয়াই আছে — তাৰ পৰা উত্তৰ অহাৰ লগে লগে গছজোপা কটা হ'ব।”

পিছদিনা কৃষি বিভাগৰ পৰা উত্তৰ আহিল এইবুলি —
বাণিজ্য বিভাগৰ লনত গছজোপা বাগৰি পৰিছে সেইবাবে এই
গছ কটা-নকটাৰ দায়িত্ব বাণিজ্য বিভাগৰ ওপৰত ন্যস্ত।

এই উত্তৰ পঢ়ি বাণিজ্য বিভাগ খঙত জ্বলি-পকি উঠিল।
সিহঁতে তৎক্ষণাৎ কৃষি বিভাগলৈ পত্ৰ প্ৰেৰণ কৰিলে।

তৃতীয় দিনাখনো ফাইল দৌৰি থাকিল। আবেলিলৈ কৃষি
বিভাগৰ পৰা উত্তৰ আহিল এইবুলি আমি এই বিষয়টো উদ্যান
কৃষি বিভাগক অৰ্পণ কৰিছো; কিয়নো এইটো এটা ফলদায়ক গছৰ
বিষয় কৃষি বিভাগৰ শস্য আৰু খেতি-বাতিৰ বিষয়তহে সিদ্ধান্ত
লোৱাৰ অধিকাৰ আছে।

ৰাতিলৈ মালিয়ে গছৰ তলত হেঁচা খাই থকা মানুহজনক
দালি-ভাত খুৱালে, য'ত নেকি চাৰিওফালে পুলিচৰ চোকা পহৰা
আছিল। ক'ৰবাত কোনো মানুহে আইন নিজৰ হাতত তুলি লৈ
গছজোপাক কাটিবলৈ চেষ্টা নকৰে। কিন্তু এজন পুলিচ কনিষ্টবলৰ
দয়া ওপজিল আৰু সি মালিক হেঁচা খাই থকা মানুহজনক আহাৰ
খুৱাবলৈ অনুমতি দি দিলে।

মালিয়ে হেঁচা খাই থকা মানুহজনক ক'লে — “তোমাৰ
ফাইল দৌৰি আছে, আশা আছে কাইলৈ সিদ্ধান্ত হৈ যাব। হেঁচা
খাই থকা মানুহজনে একো উত্তৰ নিদিলে। মালিয়ে গছজোপাৰ
গুৰিৰ ফালে ধ্যান দি ক'লে — “ভাল হ'ল গছজোপাৰ গুৰিডাল
তোমাৰ তপিনাৰ হাড়ত পৰিল, যদি কঁকালত পৰা হ'লে ৰাজহাড়
ভাঙি গ'লহেঁতেন। মালিয়ে আকৌ ক'লে — “তোমাৰ ইয়াত
কোনোবা চিনা-জনা মানুহ আছে যদি মোক তেওঁৰ ঠিকনা কোৱা,
মই তেওঁক খবৰ দিবলৈ চেষ্টা কৰিম।”

“মই অনাথ।” — হেঁচা খাই থকা মানুহজনে বৰ কষ্টেৰে
ক'লে। মালিয়ে দুখ প্ৰকাশ কৰি তাৰ পৰা আঁতৰি গ'ল।

পিছদিনাখন উদ্যান কৃষি বিভাগৰ পৰা উত্তৰ আহিল। বহুত
কঠোৰ উত্তৰ আৰু হাঁহি উঠা।

উদ্যান কৃষি বিভাগৰ সচিবগৰাকী সাহিত্যপ্ৰেমী যেন লাগিল।
তেওঁ লিখিছিল — “আচৰিত, এই সময়ত যেতিয়া আমি
'বৃক্ষৰোপণ' আঁচনি শীৰ্ষ পৰ্যায়ত চলাই আছো, আমাৰ দেশত
এনেকুৱা চৰকাৰী বিষয়াও মজুত আছে যিয়ে গছ কটাৰ পৰামৰ্শ
দিয়ে আৰু সেইটোও এজোপা ফলদায়ক জামু গছ। আমাৰ বিভাগে
কোনো কাৰণতে এই ফলদায়ক গছ কটাৰ আদেশ দিব নোৱাৰে।

“এতিয়া কি কৰা যায়।” — এই বিষয়ত এজন মগগৰীয়ে
ক'লে — “যদি গছ কটা নহয়, এই মানুহজনকে দুচেও কৰি কাটি
বাহিৰলৈ অনা যাওঁ। এয়া চাওঁক — সেই মানুহজনে ইংগিতেৰে
ক'লে, “যদি এই মানুহজনৰ আধাভাগ ইফালে ওলাই আহিব
আধাভাগ সেইফালে বাহিৰলৈ আহিব আৰু গছজোপা যেনেদৰে
আছে তেনেদৰে থাকিব।”

“কিন্তু এনেকৈতো মই মৰি যাম।” — হেঁচা খাই থকা
মানুহজনে আপত্তি কৰি ক'লে।

“এইটো ঠিক কেছে।” — কেৰাণী এজনে ক'লে।

মানুহজনক কটাৰ যুক্তি আগবঢ়োৱাজনে ঘোৰ বিৰোধ কৰি
ক'লে — “আপুনি নাজানে, আজিকালি প্লাষ্টিক চাৰ্জাৰীৰে কিমান
উন্নতি কৰিছে। মই ভাবো এই মানুহজনক মাজতে দুডোখৰ কৈ
কাটি বাহিৰ কৰা হয় তেতিয়া হ'লে প্লাষ্টিক চাৰ্জাৰীৰে বুকুৰ পৰা
এই মানুহজনক পুনৰ জোৰা লগাব পৰা যাব।

এইবাৰ ফাইলটো স্বাস্থ্য বিভাগলৈ পঠিয়াই দিয়া হ'ল। স্বাস্থ্য
বিভাগে সোনকালে কাৰ্য সম্পাদন কৰিলে আৰু যি দিনাখন ফাইল
পূৰ্বৰ বাণিজ্য বিভাগে পালে, তাৰ পিছদিনাখনেই স্বাস্থ্য বিভাগে
তেওঁলোকৰ সকলোতকৈ যোগ্য প্লাষ্টিক চাৰ্জাৰীৰে চোৱা-চিতাৰ
বাবে পঠিয়াই দিলে। চাৰ্জনে হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ ভালদৰে
পৰীক্ষা কৰি তেজৰ চলাচল চালে, নাড়ীৰ স্পন্দন লক্ষ্য কৰিলে
আৰু হাওঁফাওঁ পৰীক্ষা কৰি বিপৰীতি পঠিয়াই দিলে এইবুলি, এই
মানুহজনৰ প্লাষ্টিক চাৰ্জাৰী সম্ভৱ হ'ব আৰু অপাৰেচনো সফল
হ'ব কিন্তু মানুহজন নাবাচিব।

সেইবাবে এই সিদ্ধান্তও বাতিল কৰা হ'ল।

ৰাতিলৈ মালিয়ে হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ মুখত খিচিৰি
ঢালি দি ক'লে — “বিষয়টো এতিয়া ওপৰ মহলালৈ গ'ল। শুনিছো
কাইলৈ সচিবালয়ত সকলো সচিবৰ এখন মিটিং হ'ব। তাত তোমাৰ
বিষয়টোৱে স্থান পাব। আশা আছে সকলো কাম সু-কলমে সমাধা
হ'ব।”

হেঁচা খাই থকা মানুহজনে দীৰ্ঘশ্বাস এৰি লাহেকৈ ক'লে
— “এইটো মানিছো উপেক্ষা নকৰিবা, কিন্তু ধ্বংস হৈ যাম তুমি
খবৰ পোৱালৈ।”

মালিয়ে আচৰিত হৈ মুখত আঙুলি হেঁচি সচকিত ভাৱেৰে
ক'লে — “কি তুমি এজন কবিও?”

হেঁচা খাই থকা মানুহজনে লাহেকৈ মূৰ দুপিয়ালে। পিছদিনাখন মালিয়ে চপ্ৰাচিক ক'লে, চপ্ৰাচিয়ে কেৰাণীক, কেৰাণীয়ে প্রধান কেৰাণীক এনেকৈ নিমিষতে সচিবালয়ত খবৰ বিয়পি পৰিল এইবুলি — হেঁচা খাই থকা মানুহজন কবি। বচ্ কি হ'ব আৰু। মানুহৰ হেঁচা-ওপৰা লাগিল কবিক চাবলৈ। এই খবৰ চহৰত বিয়পি পৰাৰ লগে লগে অলি-গলিৰ পৰা কবি আহি গছৰ হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ ওচৰত উপস্থিত হ'ল। সচিবালয়ৰ লন ভিন ভিন কবিৰে ভৰি পৰিল আৰু হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ চাৰিওফালে কবি সন্মিলনৰ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হ'ল। সচিবালয়ৰ বহু কেৰাণী আৰু অৱৰ সচিব যাৰ সাহিত্য আৰু কবিতাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ আছে, তেওঁলোক বৈ গ'ল। কিছু সংখ্যক কবি গীতিকাৰে হেঁচা খাই থকা মানুহজনক কবিতা আৰু গীত শুनावলৈ ধৰিলে।

হেঁচা খাই থকা মানুহজন কবি বুলি প্ৰচাৰ হোৱাৰ লগে লগে সচিবালয়ৰ সকলো কমিটিয়ে এই বুলি সিদ্ধান্ত ল'লে যিহেতু মানুহজন কবি গতিকে এই ফাইলৰ সম্বন্ধ কৃষি বিভাগ বা উদ্যান কৃষি বিভাগৰো নহয়। কেৱল সাংস্কৃতিক বিভাগৰহে হ'ব। সাংস্কৃতিক বিভাগক অনুৰোধ কৰা হ'ল শীঘ্ৰে বিষয়টোৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি অভাগা কবিক ফলদায়ক বৃক্ষৰ হেঁচাৰ পৰা বক্ষা কৰা হওক।

ফাইল সাংস্কৃতিক বিভাগৰ অনেক শাখা-প্ৰশাখাৰ পাৰ হৈ সাহিত্য অকাডেমীৰ ওচৰ পালে। বেচেৰা সচিবগৰাকী সেই সময়ত নিজৰ বাহনেৰে সচিবালয়ৰ লনত উপস্থিত হৈ হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ সাক্ষাৎকাৰ ল'লে।

“তুমি কবি?” — তেওঁ সুধিলে।

“হয়।” — হেঁচা খোৱা মানুহজনে ক'লে।

“কি উপনামেৰে শোভিত?”

“উচ।”

“উচ!” — সচিবে জোৰেৰে চিঞৰিলে — “তুমি সেই

উচ? যাৰ গদ্য সংগ্ৰহ ‘উচকে ফুল’ (নিয়ৰৰ পুল) অলপতে প্ৰকাশিত হৈছে।

হেঁচা খাই থকা মানুহজনে মূৰ দুপিয়ালে।

“তুমি আমাৰ অকাডেমীৰ সদস্য নেকি?” — সচিবে

সুধিলে।

“নহয়।”

“আচৰিত কথা।” — সচিবে জোৰেৰে চিঞৰিলে —

“ইমান ডাঙৰ কবি নিয়ৰৰ ফুলৰ লেখক আৰু আমাৰ অকাডেমীৰ সদস্য নহয়।”

“উহ কেনেকৈ ভুল হ'ল আমাৰ, কিমান ডাঙৰ কবি আৰু কেনেকৈ অক্ষকাৰত ভুৰ গৈ আছে, আচৰিত।”

“অক্ষকাৰত নহয়” — এজোপা গছত হেঁচা খাই আছে। অনুগ্ৰহ কৰি মোক এই গছজোপাৰ পৰা উলিয়াওক।

“এতিয়াই বন্দোৱস্ত কৰিছো।” — সচিবে তৎকালে ক'লে আৰু তৎক্ষণাৎ তেওঁৰ নিজৰ বিভাগলৈ খবৰ দিলে।

পিছদিনাখন সচিবগৰাকী দৌৰি দৌৰি আহি কবিৰ ওচৰ পাই ক'লে — “ধন্যবাদ, মিঠাই খোৱা। আমাৰ চৰকাৰী সাহিত্য অকাডেমীয়ে তোমাক আমাৰ কেন্দ্ৰীয় শাখাৰ সদস্য নিৰ্বাচিত কৰিছে। এইয়া লোৱা নিৰ্বাচনী পত্ৰ।”

“কিন্তু মোক এইজোপা গছৰ উলিওৱা।” — হেঁচা খাই থকা মানুহজনে চিঞৰি ক'লে।

“এই কাম আমি কৰিব নোৱাৰো।” — সচিবে ক'লে — “আমি যি কৰিব পাৰো কৰিলো, আমি ইমানখিনিলৈকেহে কৰিব পাৰো। যদি তুমি মৰি যোৱা, তোমাৰ পৰিবাৰক সাহায্য দিয়াৰ পাৰো, যদি তুমি দৰ্খাস্ত দিয়া সেইয়াও কৰিব পাৰো।”

“মই এতিয়া জীৱিত।” — কবিয়ে বৈ বৈ ক'লে — “মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়ক।”

“বিপদ এইখিনিতে।” — চৰকাৰী সাহিত্য অকাডেমীৰ সচিবে হাত মোহাৰি ক'লে। আমাৰ বিভাগ কেৱল সাংস্কৃতিক বিভাগৰ লগত জড়িত। গছ কটাৰ বিষয় চিয়াহী-কলমৰে নহয়, দা-কুঠাৰেৰে জড়িত। ইয়াৰ বাবে আমি বন বিভাগলৈ জৰুৰী বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিছো।

আবেলিলৈ হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ ওচৰলৈ আহি মালিয়ে ক'লে — “কালিলৈ বন বিভাগৰ মানুহে আহি এই গছজোপা কাটিব আৰু তুমি বাচি যাবা।”

মালিক বহুত আনন্দিত দেখা গ'ল। হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ স্বাস্থ্যই উত্তৰ দি আছিল। কিন্তু তেওঁ যিকোনো প্ৰকাৰে নিজৰ জীৱনৰ বাবে যুঁজি আছিল যাতে কাইলৈ পুৰালৈকে তেওঁ জীয়াই থাকে।

পিছদিনাখন যেতিয়া বন বিভাগৰ মানুহে দা-কুঠাৰ লৈ গছ

হেঁচা খাই থকা মানুহজনে লাহেকৈ মূৰ দুপিয়ালে। পিছদিনাখন মালিয়ে চপ্ৰাচিক ক'লে, চপ্ৰাচিয়ে কেৰাণীক, কেৰাণীয়ে প্রধান কেৰাণীক এনেকৈ নিমিষতে সচিবালয়ত খবৰ বিয়পি পৰিল এইবুলি — হেঁচা খাই থকা মানুহজন কবি। বচ্ কি হ'ব আৰু। মানুহৰ হেঁচা-ওপৰা লাগিল কবিক চাবলৈ। এই খবৰ চহৰত বিয়পি পৰাৰ লগে লগে অলি-গলিৰ পৰা কবি আহি গছৰ হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ ওচৰত উপস্থিত হ'ল। সচিবালয়ৰ লন ভিন ভিন কবিৰে ভৰি পৰিল আৰু হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ চাৰিওফালে কবি সন্মিলনৰ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হ'ল। সচিবালয়ৰ বহু কেৰাণী আৰু অৱৰ সচিব যাৰ সাহিত্য আৰু কবিতাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ আছে, তেওঁলোক বৈ গ'ল। কিছু সংখ্যক কবি গীতিকাৰে হেঁচা খাই থকা মানুহজনক কবিতা আৰু গীত শুনাবলৈ ধৰিলে।

হেঁচা খাই থকা মানুহজন কবি বুলি প্ৰচাৰ হোৱাৰ লগে লগে সচিবালয়ৰ সকলো কমিটিয়ে এই বুলি সিদ্ধান্ত ল'লে যিহেতু মানুহজন কবি গতিকে এই ফাইলৰ সম্বন্ধ কৃষি বিভাগ বা উদ্যান কৃষি বিভাগৰো নহয়। কেৱল সাংস্কৃতিক বিভাগৰহে হ'ব। সাংস্কৃতিক বিভাগক অনুৰোধ কৰা হ'ল শীঘ্ৰে বিষয়টোৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি অভাগা কবিক ফলদায়ক বৃক্ষৰ হেঁচাৰ পৰা ৰক্ষা কৰা হওক।

ফাইল সাংস্কৃতিক বিভাগৰ অনেক শাখা-প্ৰশাখাৰ পাৰ হৈ সাহিত্য অকাডেমীৰ ওচৰ পালে। বেচেৰা সচিবগৰাকী সেই সময়ত নিজৰ বাহনেৰে সচিবালয়ৰ লনত উপস্থিত হৈ হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ সাক্ষাৎকাৰ ল'লে।

“তুমি কবি?” — তেওঁ সুধিলে।

“হয়।” — হেঁচা খোৱা মানুহজনে ক'লে।

“কি উপনামেৰে শোভিত?”

“উচ।”

“উচ!” — সচিবে জোৰেৰে চিঞৰিলে — “তুমি সেই

উচ? যাৰ গদ্য সংগ্ৰহ ‘উচকে ফুল’ (নিয়ৰৰ পুল) অলপতে প্ৰকাশিত হৈছে।

হেঁচা খাই থকা মানুহজনে মূৰ দুপিয়ালে।

“তুমি আমাৰ অকাডেমীৰ সদস্য নেকি?” — সচিবে

সুধিলে।

“নহয়।”

“আচৰিত কথা।” — সচিবে জোৰেৰে চিঞৰিলে — “ইমান ডাঙৰ কবি নিয়ৰৰ ফুলৰ লেখক আৰু আমাৰ অকাডেমীৰ সদস্য নহয়।”

“উহ কেনেকৈ ভুল হ'ল আমাৰ, কিমান ডাঙৰ কবি আৰু কেনেকৈ অন্ধকাৰত ডুব গৈ আছে, আচৰিত।”

“অন্ধকাৰত নহয়” — এজোপা গছত হেঁচা খাই আছে। অনুগ্ৰহ কৰি মোক এই গছজোপাৰ পৰা উলিয়াওক।

“এতিয়াই বন্দোৱস্ত কৰিছো।” — সচিবে তৎকালে ক'লে আৰু তৎক্ষণাত্তেওঁৰ নিজৰ বিভাগলৈ খবৰ দিলে।

পিছদিনাখন সচিবগৰাকী দৌৰি দৌৰি আহি কবিৰ ওচৰ পাই ক'লে — “ধন্যবাদ, মিঠাই খোৱা। আমাৰ চৰকাৰী সাহিত্য অকাডেমীয়ে তোমাক আমাৰ কেন্দ্ৰীয় শাখাৰ সদস্য নিৰ্বাচিত কৰিছে। এইয়া লোৱা নিৰ্বাচনী পত্ৰ।”

“কিন্তু মোক এইজোপা গছৰ উলিওৱা।” — হেঁচা খাই থকা মানুহজনে চিঞৰি ক'লে।

“এই কাম আমি কৰিব নোৱাৰো।” — সচিবে ক'লে — “আমি যি কৰিব পাৰো কৰিলো, আমি ইমানখিনি লৈকেহে কৰিব পাৰো। যদি তুমি মৰি যোৱা, তোমাৰ পৰিবাৰক সাহায্য দিয়াব পাৰো, যদি তুমি দৰ্খাস্ত দিয়া সেইয়াও কৰিব পাৰো।”

“মই এতিয়া জীৱিত।” — কবিয়ে বৈ বৈ ক'লে — “মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়ক।”

“বিপদ এইখিনিতে।” — চৰকাৰী সাহিত্য অকাডেমীৰ সচিবে হাত মোহাৰি ক'লে। আমাৰ বিভাগ কেৱল সাংস্কৃতিক বিভাগৰ লগত জড়িত। গছ কটাৰ বিষয় চিয়াহী-কলমৰে নহয়, দা-কুঠাৰেৰে জড়িত। ইয়াৰ বাবে আমি বন বিভাগলৈ জৰুৰী বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিছো।

আবেলিলৈ হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ ওচৰলৈ আহি মালিয়ে ক'লে — “কালিলৈ বন বিভাগৰ মানুহে আহি এই গছজোপা কাটিব আৰু তুমি বাচি যাবা।”

মালিক বহুত আনন্দিত দেখা গ'ল। হেঁচা খাই থকা মানুহজনৰ স্বাস্থ্যই উত্তৰ দি আছিল। কিন্তু তেওঁ যিকোনো প্ৰকাৰে নিজৰ জীৱনৰ বাবে যুঁজি আছিল যাতে কাইলৈ পুৱালৈকে তেওঁ জীয়াই থাকে।

পিছদিনাখন যেতিয়া বন বিভাগৰ মানুহে দা-কুঠাৰ লৈ গছ

কাটিবলৈ আহিল, তেওঁলোকক গছ কটাৰ পৰা বিৰত থাকিবলৈ দিয়া হ'ল। কাৰণ দৰ্শোৱা হ'ল — এই গছজোপাক দহ বছৰৰ আগতে পিতোনিয়া ৰাজ্যৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে সচিবালয়ৰ লনত ৰুইছিল। যদি এতিয়া এই গছজোপা কাটি দিয়া হয় তেতিয়া হ'লে আশংকা কৰা হৈছে যে পিতোনিয়া ৰাজ্যৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধ চিৰদিনৰ বাবে বেয়া হৈ যাব পাৰে।

“কিন্তু এজন মানুহৰ জীৱন-মৰণৰ প্ৰশ্ন জড়িত আছে।”
— কেৰাণী এজনে চিঞৰিলে।

“অন্যহাতেদি দুয়োখন ৰাজ্যৰ সম্বন্ধৰ প্ৰশ্নও জড়িত আছে।”
— আনজন কেৰাণীয়ে ক'লে।

“আৰু এইটোও বুজা উচিত যে পিতোনিয়া চৰকাৰে আমাৰ ৰাজ্যক কিমান সাহায্য দিছে তাৰবাবে আমি তেওঁলোকৰ মিত্ৰতাৰ বাবে এজন মানুহৰ জীৱন বলি দিব নোৱাৰো নে কি?”

“কবি মৰি যোৱা উচিত?”

“নিঃসন্দেহে।”

উপ-সচিবে অধীক্ষকক ক'লে — “আজি ৰাতিপুৱা প্ৰধানমন্ত্ৰী বিদেশ ভ্ৰমণৰ পৰা ঘূৰি আহিছে। আজি বিয়লি চাৰি বজাত বিদেশ বিভাগে এই গছজোপাৰ ফাইল তেওঁৰ সন্মুখত উপস্থাপন কৰিব। তেওঁ যি সিদ্ধান্ত দিব, সেইয়াই সকলোৰে বাবে গ্ৰহণযোগ্য হ'ব।”

আবেলি পাঁচ বজাত স্বয়ং অধীক্ষকে কবিৰ ফাইল লৈ কবিৰ ওচৰলৈ আহিল, — “শুনিছা?” — আহিয়ে তেওঁ আনন্দত ফাইল নচুৱাই ক'লে — “প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই জামুৰ গছজোপা কাটিবলৈ আদেশ দিলে আৰু এই ঘটনাৰ সকলো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় দায়িত্ব নিজে মূৰ পাতি ল'লে। কাইলৈ এই গছজোপা কাটি দিয়া হ'ব আৰু তুমিও এই সংকটৰ পৰা মুক্তি লভিবা। আজি তোমাৰ ফাইল পূৰ্ণ হ'ল।”

কিন্তু কবিৰ হাত ঠাণ্ডা পৰিল, চকুৰ মণি নিজীৰ আৰু পৰুৱাৰ এটা দীঘলীয়া শাৰী মুখৰফালে গতি কৰা দেখা গ'ল।

কবিৰ জীৱনৰ ফাইলেও পূৰ্ণতা পালে □□

গাঁৱৰ আৰু চহৰৰ আন্ধাৰ দুটা বেলেগ বস্তু। গাঁৱৰ আন্ধাৰ বন্ধুৰ দৰে চিনাকি। কিন্তু ছাট মৰা পোহৰে জিলিকাই ৰখা চহৰৰ আন্ধাৰ অপ্ৰাকৃতিক, বৈৰী ভাৱাপন্ন আৰু আতংকজনক। চহৰৰ আন্ধাৰ হ'ল মৰাশৰ ওপৰত জঁপিয়াই পৰিবলৈ সুযোগ বিচাৰি আকাশত উৰি থকা শগুণৰ নিচিনা।

— ছমাৰচেট মম।

কাটিবলৈ আহিল, তেওঁলোকক গছ কটাৰ পৰা বিৰত থাকিবলৈ দিয়া হ'ল। কাৰণ দৰ্শোৱা হ'ল — এই গছজোপাক দহ বছৰৰ আগতে পিতোনিয়া ৰাজ্যৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে সচিবালয়ৰ লনত ৰুইছিল। যদি এতিয়া এই গছজোপা কাটি দিয়া হয় তেতিয়া হ'লে আশংকা কৰা হৈছে যে পিতোনিয়া ৰাজ্যৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধ চিৰদিনৰ বাবে বেয়া হৈ যাব পাৰে।

“কিন্তু এজন মানুহৰ জীৱন-মৰণৰ প্ৰশ্ন জড়িত আছে।”

— কেবাণী এজনে চিঞৰিলে।

“অন্যহাতেদি দুয়োখন ৰাজ্যৰ সম্বন্ধৰ প্ৰশ্নও জড়িত আছে।”

— আনজন কেবাণীয়ে ক'লে।

“আৰু এইটোও বুজা উচিত যে পিতোনিয়া চৰকাৰে আমাৰ ৰাজ্যক কিমান সাহায্য দিছে তাৰবাবে আমি তেওঁলোকৰ মিত্ৰতাৰ বাবে এজন মানুহৰ জীৱন বলি দিব নোৱাৰো নেকি?”

“কবি মৰি যোৱা উচিত?”

“নিঃসন্দেহে।”

উপ-সচিবে অধীক্ষকক ক'লে — “আজি ৰাতিপুৱা প্ৰধানমন্ত্ৰী বিদেশ ভ্ৰমণৰ পৰা ঘূৰি আহিছে। আজি বিয়লি চাৰি বজাত বিদেশ বিভাগে এই গছজোপাৰ ফাইল তেওঁৰ সন্মুখত উপস্থাপন কৰিব। তেওঁ যি সিদ্ধান্ত দিব, সেইয়াই সকলোৰে বাবে গ্ৰহণযোগ্য হ'ব।”

আবেলি পাঁচ বজাত স্বয়ং অধীক্ষকে কবিৰ ফাইল লৈ কবিৰ ওচৰলৈ আহিল, — “শুনিছ?” — আহিয়ে তেওঁ আনন্দত ফাইল নচুৱাই ক'লে — “প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই জামুৰ গছজোপা কাটিবলৈ আদেশ দিলে আৰু এই ঘটনাৰ সকলো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় দায়িত্ব নিজে মূৰ পাতি ল'লে। কাইলৈ এই গছজোপা কাটি দিয়া হ'ব আৰু তুমিও এই সংকটৰ পৰা মুক্তি লভিবা। আজি তোমাৰ ফাইল পূৰ্ণ হ'ল।”

কিন্তু কবিৰ হাত ঠাণ্ডা পৰিল, চকুৰ মণি নিৰ্জীৱ আৰু পৰৱৰ্তী এটা দীঘলীয়া শাৰী মুখৰফালে গতি কৰা দেখা গ'ল।

কবিৰ জীৱনৰ ফাইলেও পূৰ্ণতা পালে □□

গাঁৱৰ আৰু চহৰৰ আন্ধাৰ দুটা বেলেগ বস্তু। গাঁৱৰ আন্ধাৰ বন্ধুৰ দৰে চিনাকি। কিন্তু ছাট মৰা পোহৰে জিলিকাই ৰখা চহৰৰ আন্ধাৰ অপ্রাকৃতিক, বৈৰী ভাবাপন্ন আৰু আতংকজনক। চহৰৰ আন্ধাৰ হ'ল মৰাশৰ ওপৰত জঁপিয়াই পৰিবলৈ সুযোগ বিচাৰি আকাশত উৰি থকা শগুণৰ নিচিনা।

— ছমাৰচেট মম।

কাটিবলৈ আহিল, তেওঁলোকক গছ কটাৰ পৰা বিৰত থাকিবলৈ দিয়া হ'ল। কাৰণ দৰ্শোৱা হ'ল — এই গছজোপাক দহ বছৰৰ আগতে পিতোনিয়া ৰাজ্যৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে সচিবালয়ৰ লনত ৰুইছিল। যদি এতিয়া এই গছজোপা কাটি দিয়া হয় তেতিয়া হ'লে আশংকা কৰা হৈছে যে পিতোনিয়া ৰাজ্যৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধ চিৰদিনৰ বাবে বেয়া হৈ যাব পাৰে।

“কিন্তু এজন মানুহৰ জীৱন-মৰণৰ প্ৰশ্ন জড়িত আছে।”
— কেৰাণী এজনে চিঞৰিলে।

“অন্যহাতেদি দুয়োখন ৰাজ্যৰ সম্বন্ধৰ প্ৰশ্নও জড়িত আছে।”
— আনজন কেৰাণীয়ে ক'লে।

“আৰু এইটোও বুজা উচিত যে পিতোনিয়া চৰকাৰে আমাৰ ৰাজ্যক কিমান সাহায্য দিছে তাৰবাবে আমি তেওঁলোকৰ মিত্ৰতাৰ বাবে এজন মানুহৰ জীৱন বলি দিব নোৱাৰো নেকি?”

“কবি মৰি যোৱা উচিত?”

“নিঃসন্দেহে।”

উপ-সচিবে অধীক্ষকক ক'লে — “আজি ৰাতি পুৱা প্ৰধানমন্ত্ৰী বিদেশ ভ্ৰমণৰ পৰা ঘূৰি আহিছে। আজি বিয়লি চাৰি বজাত বিদেশ বিভাগে এই গছজোপাৰ ফাইল তেওঁৰ সন্মুখত উপস্থাপন কৰিব। তেওঁ যি সিদ্ধান্ত দিব, সেইয়াই সকলোৰে বাবে গ্ৰহণযোগ্য হ'ব।”

আবেলি পাঁচ বজাত স্ময়ং অধীক্ষকে কবিৰ ফাইল লৈ কবিৰ ওচৰলৈ আহিল, — “শুনিছা?” — আহিয়ে তেওঁ আনন্দত ফাইল নচুৰাই ক'লে — “প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই জামুৰ গছজোপা কাটিবলৈ আদেশ দিলে আৰু এই ঘটনাৰ সকলো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় দায়িত্ব নিজে মূৰ পাতি ল'লে। কাইলৈ এই গছজোপা কাটি দিয়া হ'ব আৰু তুমিও এই সংকটৰ পৰা মুক্তি লভিবা। আজি তোমাৰ ফাইল পূৰ্ণ হ'ল।”

কিন্তু কবিৰ হাত ঠাণ্ডা পৰিল, চকুৰ মণি নিজীৱ আৰু পৰস্ৰাৰ এটা দীঘলীয়া শাৰী মুখৰফালে গতি কৰা দেখা গ'ল।

কবিৰ জীৱনৰ ফাইলেও পূৰ্ণতা পালে □□

গাঁৱৰ আৰু চহৰৰ আন্ধাৰ দুটা বেলগ বস্তু। গাঁৱৰ আন্ধাৰ বন্ধুৰ দৰে চিনাকি। কিন্তু ছাট মৰা পোহৰে জিলিকাই ৰখা চহৰৰ আন্ধাৰ অপ্রাকৃতিক, বৈৰী ভাবাপন্ন আৰু আতংকজনক। চহৰৰ আন্ধাৰ হ'ল মৰাশৰ ওপৰত জঁপিয়াই পৰিবলৈ সুযোগ বিচাৰি আকাশত উৰি থকা শগুণৰ নিচিনা।

— ছমাৰচেট মম।

(এক)

নৱ ঘনশ্যাম তনু মোহন মুবাৰি
নহয় জানো তুমি প্ৰভু ত্ৰিজগতৰ হৰি ।
জগতৰ হত্বকৰ্তা জানে সৰ্বজনে
তথাপি তোমাৰ নাম নলয় পাপীজনে !!

টোপনিৰ পৰা সাৰ পাই উঠিয়ে বিক্ৰমৰ কাণত পৰিল নামঘৰীয়াৰ কণ্ঠ । দোকমোকালিতে নামঘৰীয়াই হৰি নামৰ ঘোষা আওঁৰায় । নামঘৰীয়াৰ গলাটো বৰ এটা ঠিক নহলেও তেওঁ গোৱা প্ৰতিটো ঘোষাই বিক্ৰমে মন দি শুনে । মধুময় হৰিনামে জীৱনৰ মায়া মোহ আঁতৰাই মনলৈ প্ৰশান্তি আনে । ঘোষা সামৰি নামঘৰীয়া নৈমিত্তিক কামত ব্যস্ত হৈ পৰিল । বিক্ৰমে ৰাল ঘড়ীটোলৈ চালে । ৭ বাজি গল । ঘৰলৈ আহিবৰে পৰা সি বৰ এলেছৱা হৈ পৰিছে । নিশা বিছনালৈ যোৱা, শুই উঠা, খোৱা-বোৱা সকলোতে এক ব্যাপক পৰিৱৰ্তন । কেম্পত সিহঁতে নিয়মানুবৰ্তিতা কঠোৰভাৱে বজাই ৰাখে ।

বিশ্বৰ সৰ্বোচ্চ সমৰক্ষিত্ৰ চিয়াচেনত নিৰ্ধাৰিত কৰ্তব্য সম্পন্ন কৰি সি এমাহৰ ছুটিত ঘৰত আছেহি । অৱশ্যে ছুটি শেষ হবলৈ আৰু ১০ দিনহে বাকী । অহা ১ তাৰিখে সি পুনৰ কৰ্তব্যত যোগদান কৰিবগৈ লাগিব । দেশৰ এই সংকটৰ সময়ত, দেশৰ অখণ্ডতা শৃঙ্খলা অটুট ৰাখিবৰ বাবে দেশমাতৃক প্ৰয়োজন এদিয়ে তাৰ দৰে শত সহস্ৰ সৈনিকৰ । দেশমাতৃয়ে যেন তাক হাত বাউল দি মাতিছে । সেই আহ্বান জানো কোনোবাই নেওঁচিব পাৰে ? আৰু কেইদিন মানৰ পাছতে সি ৰাওনা হব তাৰ কৰ্তব্য ক্ষেত্ৰলৈ । বিক্ৰম বিকাশ বৰুৱা, জুনিয়ৰ কামাণ্ডিং অফিচাৰ অব ইণ্ডিয়ান আমি ।

এক বিশেষ পৰিস্থিতিত পৰি বিক্ৰমে এদিন ভাৰতীয় সামৰিক বাহিনীত ভৰ্তি হৈছিল । সেইদিনা ঘৰি সি তাৰ সকলো কৰ্তব্যই সুচাৰুৰূপে কৰি আহিছে । ওপৰৱালাৰ আদেশ আখৰে আখৰে পালন কৰিছে । তাৰ সততা আৰু কৰ্তব্যনিষ্ঠাত ওপৰৱালাসকল যিদৰে সন্তুষ্ট, তলতীয়া জোৱনবোৰ সিদৰে অনুগত গৌৰৱিত ।

সৈনিক হলেও, বন্দুক বাৰুদৰ মতে সহবাস কৰিলেও বিক্ৰমৰ মনটো তেনেই শান্তিপ্ৰিয় । সেয়ে যুদ্ধৰ বাতৰিয়ে আহত কৰে তাৰ হৃদয় । মৃত্যুৰ ভয়ত নহয় পৃথিৱীৰ পৰা মানৱতা নিঃশেষ হোৱাৰ সংশয়ত । বৰ্তমান বিশ্ব বিভিন্ন দেশৰ মাজত যি বিধ্বংসী প্ৰতিযোগিতা, যুদ্ধৰ কুচকাৰাজ চলিছে এয়া যেন বিশ্ব ধ্বংস যজ্ঞৰ এক পূৰ্বাভাৱ । এখন দেশে আন এখন দেশক প্ৰত্যক্ষ তথা পৰোক্ষ ভাৱে আক্ৰমণ কৰি কেৱল মাত্ৰা সেই দেশ আৰু জাতি টোকে অপমান স্বৰূপ । বিশেষ কৈ বিশ্বৰ কেইখনমান দেশৰ যুদ্ধং দেহি মনোভাৱে বাকীবোৰৰ নিদ্ৰা হৰিছে । ঠিক হোষ্টেলৰ কেইটামান উদণ্ড ল'ৰাই বাটেদি গৈ থকা ছোৱালীবোৰক জোকাই ব্যতিব্যস্ত কৰাৰ দৰে । কিন্তু ল'ৰাহঁতৰ অসভ্যালিত তলমুৰ কৰি লাজ লাজকৈ আঁতৰি যোৱা ছোৱালীহঁতৰ দৰে এখন দেশৰ আক্ৰমণ আচৰণত আন এখন দেশতো শিৰ নত কৰিব নোৱাৰে । কাৰণ ইয়াত জড়িত হৈ থাকে এখন ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰসঙ্গ । সাৰ্বভৌমত্ব, **Sovereignty is the supreme command of a state both internally and externally .**

সেয়া নিজৰ নিৰাপত্তা স্বার্থতেই বাকীবোৰ দেশেও নিৰাপত্তা ব্যৱস্থা বৃদ্ধি কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে । বৃদ্ধি পাইছে সামৰিক ব্যয় । নিৰাপত্তা ব্যয়ৰ নামত বাৰ্ষিক বাজেটৰ এক শকত অংশ ধাৰ্য কৰিছে । চুবুৰিয়া ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰৰোচনাত শান্তিকামী ৰাষ্ট্ৰ ভাৰতবৰ্ষইও ইতিমধ্যে পাঁচটাকে পৰমাণু পৰীক্ষা সমাপন কৰিছে । বৃদ্ধি কৰা হৈছে প্ৰতিৰক্ষা ব্যয়ৰ পৰিমাণ ।

চাওঁতে চাওঁতে আঠ বাজিল । খপজপকৈ উঠি বিক্ৰমে ব্ৰাহ্ম কৰাত লাগিল ।

ঃ দাদা সোনকালে হাত মুখকেইটা ধুই আহ । মই চাহ বেড়ী কৰিছো । ঠাণ্ডা হলে আকৌ গৰম কৰি দিবলৈ নকৰি ।
মুখৰ পৰা ব্ৰাহ্মডাল উলিয়াই কৃত্ৰিম খঙেৰে সি ভনীয়েকক সুধিলে ।

ঃ তই এইখন ঘৰত আৰু কিমান দিন থাকিবি ?

ঃ মানে ?

ঃ এতিয়াই তোক হেপাহ পলুৱাই আমনি কৰিম । বিয়াৰ পাছততো সেয়া সম্ভৱ নহব । তেতিয়া তোৰ গিৰীয়েৰৰ আউল ধৰোতে যাব ।

ঃ যাহ এইটো ।

ককায়েকৰ কথাষাৰত লাজ পালেও ভি তৰি এক অ্জান পুলকে তাইৰ গাভৰু দেহাটো জোকাৰি গল । ভনীয়েক আঁতৰি যোৱাৰ ফালে চাই সি মনতে ভাবিলে, জন্মৰে পৰা তুলিতালি ডাঙৰ দীঘল কৰা ছোৱালী এজনী এঘৰলৈ উলিয়াই দিয়াৰ লগেই লগেই যেন শেষ হৈ যায় আন্তৰিক সম্পৰ্ক । মাক- দেউতাক, ভাই ভনী সকলো হৈ যায় পৰ আৰু পৰ হৈ পৰে আপোন । এয়াই যে নিয়তিৰ অমোঘ নিয়ম ।

(দুই)

আহিবা বুলি দলিচা পাৰি

মনৰ দুৱাৰো বাখিছে খুলি ॥

গীতটো শেষ হোৱা মাত্ৰকে বিক্ৰমে অত্যাধুনিক পেনাৰ্চনিক চি.ডি.টো অফ কৰি দিলে । হাতত তুলি ললে একালৰ তাৰ অতি মৰমৰ গীতাৰ খন । টাৱেল খনেৰে মহাৰি নৱ কেইটা ঠিক কৰি ললে । “অকলশৰীয়া মই এটি ছায়া”, “মই যেতিয়া এই জীৱনৰ” গীতবোৰৰ এটি এটি ঝংকাৰে ভংগ কৰি দিলে কোঠাৰ নীৰৱতা । মন ভাল থাকিলে কেতিয়াবা সি ভতিজাকক মাতি আনে । ভতিজাক পিকুৱে স্থানীয় সংগীত বিদ্যালয় এখনত তাবলা শিকি আছে । গীতাৰ লগত সংগত কৰিব লব হোৱা নাই যদিও ত্ৰিতাল, বাপতাল, দাদৰ তালৰ বোলকেইটা সি ভালদৰে জানে । বিক্ৰমে গীতাৰখন আগৰ ঠাইত থৈ গিলে ।

ঘৰখনত কোনো নাই । আটাইবোৰ দিহা দিহি গল । এই নিজন পৰত তাৰ পখীলৈ মনত পৰিল । নিজন পৰত বলিয়েই নহয়, পখীৰ স্মৃতিয়ে অনবৰতে তাক অজ্ঞোপাছৰ দৰে আঙুৰি বাখে । জীৱনৰ প্ৰভাতী বেলাত পখীৰ সতে কটোৱা স্মৃতিৰ মুহূৰ্তবোৰ একো একোখন জীৱন্ত ছবি হৈ মন গহনত দোলা দি যায় ।

ফুল মৰহি যায় থাকি যায় তাৰ সুবাস । সপোন ভাগি যায় বৈ যায় তাৰ প্ৰকাশ । মৰমৰ দাবীৰে চেনেহৰ বুজনি দিবলৈ আজি তাৰ কাষত পখী নাই । আছে মাথো জীৱন ডায়েৰীৰ হৃদয়ৰ পাতে পাতে লিখা সেউজীয়া অতীতৰ বহু ৰঙী কবিতা । এতিয়া বিষাদৰ ছাঁত টোপাটোপে সৰি পৰে কবিতাৰ ছন্দ ।

পখী ! পখী জানো তাৰ বাবে অতীত হব পাৰে ? কেতিয়াও নহয় । পখী তাৰ অতীত, বৰ্তমান, ভৱিষ্যত সকলো । শাৰীৰিক অবয়বটো নহলেও পখীৰ প্ৰতিচ্ছবিখন আজিও মৰমৰ সঁজাত চেনেহৰ উম দি ৰাখিছে । সি এতিয়াও জীয়াই আছে পখীৰ সপোনৰ আঁৰত ।

কৰবাত সি পঢ়িছিল “হেৰুৱা ফুলৰ সুবাস বিচাৰিলে জীৱন হয় ব্যৰ্থ, আশা হয় অপূৰণ”, জীৱনত তাৰ এটাই আশা এটাই সপোন আছিল; পখী । এদিন সি হিয়াখন সঁপি দিছিল পখীৰ হাতত । পখীৰ বাদে দ্বিতীয় এটাই সপোন তাৰ নাছিল, বৰ্তমানো নাই । আৰু জীৱন ? জীৱনটো সি দেশৰ বাবে উচৰ্গা কৰিছে ।

(তিনি)

“ মই দেশৰ বাবে ওলালো

নাজানো কোন মুহূৰ্তত আহিব মৃত্যু

পাবিলে চাবাহি

শত্ৰুৰ উত্তপ্ত বুলেটে থকা সৰকা কৰা মোৰ মৃতদেহটো”,

পখীৰ প্ৰতাৰণাই সেমেকাই থৈ যোৱা তাৰ হৃদয়খন কোনো ষোড়শীৰ উম্মাল প্ৰেমৰে নতুন কৈ সেক দিয়াৰ হাবিয়াস নাছিল । মাথো হতাশাত জৰ্জৰিত মনটো নতুনকৈ জীপাল কৰাৰ সুতীৰ বাসনা লৈ সি এদিন অৱতীৰ্ণ হৈছিল কন্বাইণ্ড ডিফেন্স চাৰ্ভিছৰ পৰীক্ষাত ।

উত্তীর্ণ হৈছিল সুখ্যাতিৰে।

ডেৰাডুনত প্ৰশিক্ষণ সমাপ্ত কৰাৰ পাছত তাৰ প'ষ্টিং হৈছিল জন্ম কাশ্মীৰৰ ড্ৰাচ চেঞ্চৰত। ১১ নং জাট বেজিমেণ্টৰ জুনিয়ৰ কামাণ্ডিং অফিচাৰ পদত। তাৰ সুঠাম দেহাটোত সৈনিকৰ সাজ যোৰ খাপ খাই পৰিছিল। ককালত এই M-20 পিষ্টল গুলি ভৰ্তি মেগজিন, কাঙ্কত এটা AK-56 ৰাইফল, হাতত এটা বাইন'কুলাৰ। তাৰ ই অতি মৰমৰ গীতাৰখনৰ ঠাই অধিকাৰ কৰি ললে M-20 পিষ্টলটোৱে গু গীতাৰৰ প্ৰিকাৰ ধৰাত অভ্যস্ত তৰ্জনী আঙুলিটো এতিয়া প্ৰতি মুহূৰ্ততে লাগি থাকে বন্দুকৰ ট্ৰীগাৰত, যত নাই গীতৰ মুৰ্ছনা। আছে মাথো বোমা বাকদৰ শব্দ।

জে.চি. অ. হিচাপে যোগদান কৰি প্ৰথমটো মিশ্যনতে বিক্ৰমে অভাৱনীয় সফলতা লাভ কৰিছিল। জইন কৰাৰ দহদিন হৈছিলহে মাত্ৰ সেনাৰ চোৰাংচোৰাই চি. অক ৰিপ'ৰ্ট কৰিলে সেই নিশা কুৰি জনীয়া উগ্ৰপন্থী দল এটাই সীমান্ত পাৰ হৈ পাকিস্থানৰ পাৰা ভাৰতৰ ভূখণ্ডত প্ৰবেশ কৰাৰ পূৰ্ণ প্ৰস্তুতি চলোৱাৰ কথা। এই গধুৰ দায়িত্ব পৰিল বিক্ৰমৰ ওপৰত। বিক্ৰমে ইয়াক সৈনিক জীৱনৰ প্ৰথম অগ্নি পৰীক্ষা বুলিহে ধৰিলে। সন্ত্ৰাসবাদীবোৰক মোকাবিলা কৰিলেই নহ'ব, কোনো এজন সৈন্যৰ ক্ষয় ক্ষতি নোহোৱাকৈ উগ্ৰপন্থীবোৰক যমপুৰীলৈ পঠাই দিব পৰাকৈ এক ঘণ্টাৰ ভিতৰতে সি অভিযানৰ পৰিকল্পনা চূড়ান্ত কৰিলে। নিশা আঠ বজাত পুহ মাহৰ হাঁড় কপোৱা জাৰকো নেওঁচি পূৰ্ণ প্ৰস্তুতিৰে ডেৰশ জনীয়া সৈন্যদলটো আগবাঢ়িল।

আক্ৰমণৰ সুবিধাৰ্থে ডেৰশ জনীয়া সৈন্য দলটোক পঞ্চগঞ্জজনীয়া তিনিটা দলত বিভক্ত কৰি প্ৰত্যেককে নিজৰ নিজৰ দায়িত্ব সম্বন্ধে বুজাই দিলে। প্ৰথম গ্ৰুপটো L.O.C ৰ যি আংশই দি উগ্ৰপন্থী সকলে সীমান্ত পাৰ হ'বলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে বুলি চোৰাং চোৰাই ৰিপ'ৰ্ট কৰিছিল তাৰ পৰা প্ৰায় দুশ মিটাৰ আতৰত অৱস্থান কৰিব। এই দলটোৰ দায়িত্বত থাকিল বিক্ৰম নিজে। লগত এটা U.M.G। U.M.G টোৰ দায়িত্বত থাকিব চুবুৰীয়া জয় প্ৰকাশ পাণ্ডে। বাকী দুটা গ্ৰুপে বিক্ৰমহঁতৰ দুয়োফালে আধা কিলোমিটাৰ দূৰৈত অৱস্থান কৰিব। সন্ত্ৰাসবাদীবোৰে L.O.C পাৰ হৈ ভাৰতৰ মাটিত ভৰি দিয়া মাত্ৰকে বিক্ৰমহঁতৰ দলটোৱে ধাৰাঘাৰ গুলীবৰ্ষন কৰিব। সন্ত্ৰাসবাদৰ পোষকতা কৰা পাকিস্থানী সেনাই সন্ত্ৰাসবাদীবোৰক ভাৰতৰ ভূখণ্ডলৈ প্ৰবেশ কৰোৱাত সহায় কৰিবলৈ যদি ভাৰতীয় সৈন্যকে আক্ৰমণ কৰে তেন্তে দ্বিতীয় আৰু তৃতীয়টো দলে পাকিস্থানী সেনাক প্ৰত্যাহ্বান জনাব।

নিশা ৯ বজাতেই বিক্ৰমহঁতৰ নিৰ্দিষ্ট ঠাইখিনিত উপস্থিত হ'লগৈ। বিক্ৰমৰ দিহামতে প্ৰত্যেকেই নিজ নিজ অৱস্থান ঠিক কৰি ললে। অস্ত্ৰ - শস্ত্ৰ সাজু কৰি বাট চাই বল নিৰ্দিষ্ট মুহূৰ্তলৈ। এঘণ্টা দুঘণ্টা কৰি ঘড়িৰ কাটাই ১১.৩০ চুলে। কিন্তু সন্ত্ৰাসবাদী অহাৰ কোনো চিন মোকামেই নাই। কব নোৱাৰি চোৰাংচোৰাৰ ইন্ফৰমেচন ভুল হ'ব পাৰ। তথাপি সাজু হৈ থকা ভাল।

তেনেতে সীমান্তত স্কীপ পোহৰৰ এক বেঙণি দেখা গ'ল। বিক্ৰমে বাইন'কুলাৰটো সাজু কৰি ললে। বাইন'কুলাৰত ধৰা পৰিল প্ৰায় ৩০ জনীয়া এটা দলে সীমান্ত পাৰ হোৱাৰ প্ৰস্তুতি চলাইছে। ইতিমধ্যে পোহৰটো মানে পাকিস্থানৰ সীমা পাৰ হৈ ভাৰতৰ সীমাত ভৰি দিছে। বিক্ৰমে সন্তৰ্পণে সকলো লক্ষ্য কৰি থাকিল। বাকীকেইটা সন্ত্ৰাসবাদীও ভাৰতৰ সীমাত ভৰি দিয়াৰ মাত্ৰকে বিক্ৰমে তাৰ সৈন্যদলটোক নিৰ্দেশ দিলে।

ঃ চট দেম। গৰজি উঠিল চুবুৰীয়া জয় প্ৰকাশৰ U.M.G। স্বয়ংক্ৰিয় অস্ত্ৰ শস্ত্ৰৰে সজিত সন্ত্ৰাসবাদীহতে ত্ৰিগাৰত হেঁচা দিবলৈকে নাপালে। U.M.G আৰু বাকীবোৰ সৈন্যৰ ৰাইফলৰ পৰা ওলোৱা জাক জাক গুলীয়ে সন্ত্ৰাসবাদীবোৰক ধৰাশায়ী কৰি পেলালে। AK-56 ৰাইফলটো ওচৰত সাজু কৰি থলেও বিক্ৰমে ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ নকৰিলে। বাইন'কুলাৰটোৱে চাই সি দেখিলে শেষত অহা সন্ত্ৰাসবাদী দুটাই কোনোমতে প্ৰাণ লৈ অহা বাট পলাল। বিক্ৰমহঁতে আশা কৰাৰ দৰে পাকিস্থানী সৈন্যই ভাৰতীয় সৈন্যৰ ওপৰত আক্ৰমণ নচলালে। বাকীটোকাৰে সি কেম্পত জনাই দিলে মিশ্যনটোৰ গ্ৰেণ্ড চাকচেচৰ কথা। কেম্পত পিতৃ বয়সীয়া বিগ্ৰাডিয়াৰ একে সৈন্যে পিঠিত খপৰিয়াই বিক্ৰমক অভিবাদন জনালে।

ঃ ইউ আৰ ৰিয়েলি এ ব্ৰেভ এণ্ড জিনিয়াছ ইয়ং মেন। আই কংগ্ৰেচুলেট ইউ।

ঃ থেৎক ইউ চাৰ এণ্ড টু গড।

কেম্পত সেই দিনা এটি সৰু সুৰা পাৰ্টিও চলিল।

বিক্ৰমহঁতৰ কেম্পটো L.O.C ৰ পৰা দুই কিলোমিটাৰ আঁতৰত। ঠাইখিনি বেছ স্পৰ্শকাতৰ। প্ৰতিথোজে প্ৰতি ক্ষণে বাজি থাকে মৃত্যুঘণ্টা

। প্রতি মূহূতৰ্ততে অত্যধিক সতৰ্কতাৰ প্ৰয়োজন । কবতো নোৱাৰি কোনমূহূতত শত্ৰুৰ গুলি, মাটৰ ৰ আঘাতে কাৰ বুকু ভেদি যায় । আকাশ মাৰ্গে শত্ৰু সৈন্য হঠাৎ আহি বস্বিং বাবিং কৰি যোৱা সম্ভাৱনাও নোহোৱা নহয় ।

সেয়ে শত্ৰুৰ আক্ৰমণৰ যথোচিত প্ৰত্যুত্তৰ দিব পৰাকৈ সিহতেও ৰকেট লাঞ্চাৰ, এন্টি মিছাইল, বাংকাৰ সকলো সাজু কৰি ৰাখে ।

মৃত্যুলৈ বিক্ৰমৰ ভয় নাই । কোনো সৈনিকে মৃত্যুক পৰোৱা নকৰে । সৈনিকে মৃত্যুক তুচ্ছ জ্ঞান কৰে । সেই বুলি সিহঁততো তালৈ কাৰোবাৰ চিকাৰ হৈ যোৱানাই । গৈছে চিকাৰী হৈ । দেশৰ অখণ্ডতাৰ প্ৰতি ভাবুকি সৃষ্টি কৰা চুবুৰীয়া দেশৰ শত্ৰুসৈন্য আৰু দেশত আভ্যন্তৰীণ অশান্তি সৃষ্টি কৰিবলৈ সীমান্তৰ সিপাৰৰ পৰা প্ৰৱেশ কৰিব খোজা ভেৰোণীয়া হঁতক এসেকা দিবলৈ । এইখিনি কৰিবলৈ যাওঁতে যদি জীৱন যায়, যাওঁক । তেনে মৃত্যুহে সৈনিকৰ কাম্য । সৈনিকে মৃত্যুক জিনিব বিচাৰে ।

ড্ৰাছ খণ্ডৰ ৯ মাহ কটোৱাৰ পাছত বিক্ৰমহঁতৰ ৰেজিমেন্টটোক ট্ৰেন্সফাৰ কৰি লৈ যোৱা হল বিশ্বৰ সুচৰ বণক্ষেত্ৰ চিয়াচেনলৈ । চিয়াচেনত সিহঁতে যুজিব লগা হৈছিল প্ৰকৃতিৰ সৈতেও । কিন্তু ভাগৰি পৰা নাছিল । মনোবল অটুট ৰাখি কৰি গৈছিল নিজৰ কৰ্তব্য । দেশমাৰ্ভুৰ প্ৰতি সন্তানৰ কৰ্তব্য ।

(চাৰি)

“এতিয়া চৌদিশে মাথো জুই ।

তেজৰ তেলেৰে জ্বলা জুই ।।”

উত্তৰ-পূবাঞ্চল আৰু জম্মু-কাশ্মীৰৰ বিচ্ছিন্নতা বাদীসকলক এশকনি দিয়াৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় গৃহ মন্ত্ৰালয়ে উত্তৰ-পূবাঞ্চল আৰু জম্মু-কাশ্মীৰলৈ ক্ৰমে দহ আৰু বাৰটাকৈ সেনাৰ অতিৰিক্ত ৰেজিমেন্ট প্ৰেৰণ কৰাৰ কথা বিক্ৰমে আসাম ট্ৰিবিউনত পঢ়িবলৈ পালে । গিছদিনাই সি এটা ইমাৰজেন্সি মেচেজ পালে । মেচেজ যোগে ১ তাৰিখে বিক্ৰমক আৰ্মিৰ ইষ্টাৰ্ণ কমান্ডাৰ ফৰ ৱাৰৰ তেজপুৰস্থ মুখ কাৰ্যালয়ত ৰিপাৰ্ট কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হল । সেইমতে ১ তাৰিখে পুৱাৰ ভাগতে সি তেজপুৰত পালোঁগৈ । হেড কোৱাৰ্টাৰত ৰিপাৰ্ট কৰাৰ পাছতে তাৰ হাতত তুলি দিয়া হল এটা অডাৰ কপি । পূৰ্বৰ ১১ নং জাট ৰেজিমেন্টৰ পৰা পদসহ ট্ৰেন্সফাৰ কৰি তাক নিযুক্তি দিয়া হৈছে অসমলৈ নতুন কৈ অহা নং মাউনটেইন ডিভিজনৰ বিগ্ৰেত ৰেজিমেন্টত । কেম্প ববিব তিনিচুকীয়া জিলাৰ অসম-অৰুণাচল সীমান্তত ।

অসমলৈ ট্ৰেন্সফাৰ হোৱাৰ অৰ্ডাৰ পাই বিক্ৰমৰ বেছ ভাল লাগিল যদিও তিনিচুকীয়া নামটোৱে অন্তৰখন জয় পেলাই দিলে । এই তিনিচুকীয়া জিলাৰ মাকুমতেই আছিল তাৰ মৰমৰ পখীৰ ঘৰ । ইয়াৰে কোনোবা এখন বাগিছাত মেনেজাৰ হিচাপে কাম কৰি থকা নামনিৰ যুবক এজনৰ সৈতে তাইৰ বিয়া হৈ গল । মৰমৰ সঁজা ভাঙি পখী এদিন পক্ষীৰ দৰে দেও দি দি উৰি গুছি গল দূৰলৈ ।

বিক্ৰমে সহজ হবলৈ চেষ্টা কৰিলে । কাৰোবাৰ অন্তৰৰ অনুভূতিক বুলেটে কেতিয়াও প্ৰশ্নই নিদিয়ে । অন্তৰৰ অনুভূতিয়ে সৈনিকৰ কৰ্তব্য ও কৰ্তব্যস্থলী নিৰ্ধাৰণ নকৰে । এয়া নিৰ্ধাৰণ কৰে চৰকাৰ আৰু উচ্চ সামৰিক কতৃপক্ষই ।

নাইট চুপাৰত সি তিনিচুকীয়ালৈ বুলি যাত্ৰা কৰিলে । বাটত অলপো টোপনি নহল । নানান কথাই ওৰে নিশা তাক আমনি কৰিল । শৈশৱ আৰু যৌৱনৰ কথা, অসমৰ উন্নয়ন আৰু আৰ্থসামাজিক সমস্যাৰ কথা ।

ছাত্ৰ অৱস্থাতেই বিক্ৰমে জানিব পাৰিছিল অসম তথা উত্তৰ পূবাঞ্চলৰ এছামে ‘মুক্তি বিপ্লৱ’ চলাই থকাৰ কথা । অটপণত বয়সত বিক্ৰমে “বিপ্লৱী” সকলৰ প্ৰতি অন্তৰত কিছু কোমলতা অনভৱ কৰিছিল । সি অনুধাৱন কৰিছিল মুক্তিৰ স্বপ্নত হাবি জংঘলে ঘূৰি ফুৰা বিপ্লৱী সকলৰ ক্ষোভৰ কাৰণ । যি ক্ষোভত মৃত্যু পণ কৰি এছাম নতুন প্ৰজন্মই জীৱনৰ সেউজীয়া সময়ৰ স্বাভাৱিক ভোগ বিলাস ত্যাগ কৰি মুক্তিৰ স্বপ্নত তগবগাই ফুৰিছিল ।

কিন্তু পৰৱৰ্তী ঘটনাপ্ৰৱাহে বিক্ৰমক কথাবোৰ নতুনকৈ ভাবিবলৈ বাধ্য কৰালে । হত্যা ধনদাবীৰ দৰে গৰ্হিত ঘটনা প্ৰৱহত বিক্ৰম মোহাচ্ছন্ন হ’ল । আৰু ঠিক সেই সময়তে বিক্ৰম ভৰ্তি হৈছিল ভাৰতীয় সামৰিক বাহিনীত । সৈনিকৰ চাকৰিভেদহিঙে দিপাঙে ঘূৰি ফুৰিলেও সময় পালেই সি দৈনিক কাকত পঢ়ে । উত্তৰ পূবাঞ্চলৰ সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে জানিবলৈ তাৰ খুব মন যায় । কিন্তু ৰাষ্ট্ৰীয় কাকতবোৰে উত্তৰ পূবাঞ্চলৰ ঘটনাৰাজীক যথোচিত গুৰুত্ব নিদিয়ে । তাৰ মাজতো কোনোবাখন কাকত অসম ও উত্তৰ পূবাঞ্চলৰ খবৰ ওলালে সি একে উপাহতে পঢ়ি পেলায় । বাতৰিবোৰৰ সাৰমম একেই । হত্যা, সংঘৰ্ষ, ভাবুকি, ধনদাবী ইত্যাদি ইত্যাদি ।

তিনি মাহৰ চুটীত ঘৰলৈ যাওঁতে সি নিয়মীয়াকৈ বাতৰি কাকত পঢ়িছিল । প্ৰত্যেক দিনৰ কাকতত প্ৰকাশ পায় গতানুগতিক খবৰ

ল – অমুকত সেনা বিদ্রোহীৰ সংৰ্ষ, তমুকত শিশু-মহিলাসহ ১০ গৰাকীক গুলীয়াই হত্যা, বোমা বিস্ফোৰণত বাছযাত্ৰী নিহত, ধনদাবীস..... ।

কতবাহি বিক্ৰমক পুনৰ ফিৰাই আনিছে নিন্দাৰ ৰাজ্যখনলৈ । অশান্তি জৰ্জৰিত অসম শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ গুৰু দায়িত্ব এতিয়া তাৰ কান্ধতো পৰিছে । বাছখনে ইতিমধ্যে যোৰহাট কেন্দুগুৰি অতিক্ৰম কৰিলে । বিক্ৰমৰ চিলমিল কৈ টোপনি আহিছিল । সপোনত সি পখীক দেখিলে । মূৰত মৰমেৰে হাত বুলাই পখীয়ে যেন কৈছে -

ঃ বিকু, তুমি আকৌ গীত গাবা । তোমাৰ গীতৰ সুৰে সুৰে মই নাচিম । ফুলৰ দৰে কোমল কোমল কবিতা ৰচিবা, তাৰ কাষে কাষে মই উৰিম । কোৱা বিকু, মোৰ কথা ৰাখিবা ?

বিক্ৰম খকম্কাঁকৈ সাৰপাই গ'ল । হৃদয়খনত যেন কোনোবাই আঁচুৰি থৈছে গ'ল । চকুৰ কোলত নিগৰি ওলোৱা অশ্ৰুখিনি ৰুমালে মচি লৈ সি চিটটোত ভালকৈ ভেঁজা দি বহিল ।

(পাঁচ)

“Soldiers don't die for any party But for the nation”

তিনিচুকীয়াত নাইট চুপাৰৰ পৰা নামি পাৱিক বাছেৰে সি কাকপথাৰলৈ গ'ল । তাৰ পাছত টেক্সি এখন ভাড়া কৰি পোনে পোনে কেম্প পালেগৈ । বিগ্ৰেদিয়াৰ জয়ৰাম মালাকাৰক নিজৰ পৰিচয় দি জইনিং ৰিপৰ্ট দাখিল কৰিলে ।

চাৰ্জ লোৱাৰ পাছতে কেইজনমান জোৱান সহ সেনাৰ ‘শক্তিমান’ জীপখন লৈ বিক্ৰমে এৰিয়াটো এবাৰ টহল দি আহিল । কেম্প কামাণ্ডাৰৰ সতে আলোচনা কৰি স্পৰ্শকতাৰ ঠাইবোৰত চেক্ পষ্টৰ ব্যৱস্থা কৰিলে । অঞ্চল বিশেষে ‘কটিন চেক্’ আৰু ‘পেট্ৰলিঙ’ৰ ব্যৱস্থা জোৰদাৰ কৰি তুলিলে । দিনটোত দুবাৰকৈ সি নিজে পেট্ৰলিঙত যায় । প্ৰায়ে সি চিভিল ড্ৰেচত পেট্ৰলিঙত যায়, বগা জীপটীখনত । উগ্ৰবাদী সকলৰ গতি বিধিৰ ওপৰত কাঢ়া নজৰ ৰাখিলে । তিনিটাকৈ অভিযান চলালে অসম-অৰুণাচল সীমান্তৰ শান্তিপুৰ বনাঞ্চলত । প্ৰথমটো অভিযানত বিশেষ সফলতা লাভ কৰিব নোৱাৰিলে যদিও দ্বিতীয়টো অভিযানত উগ্ৰপন্থী আৰু সেনাৰ মুখা মুখি সংঘৰ্ষ হয় । সংঘৰ্ষত দুটা উগ্ৰপন্থীৰ খিতাতে মৃত্যু হোৱাৰ বিপৰীতে সেনাপক্ষৰ এজন লেফ্ নায়ক গুৰুতৰভাৱে আহত হয় । তৃতীয়টো অভিযানত পাঁচজনীয়া উগ্ৰপন্থী দল এটাৰ এজন সেনাৰ গুলীত নিহত আৰু দুজন কৰায়ত্ত হয় । বাকী দুজন পলাই সাৰে । দুয়োটা অভিযানৰ পৰা সেনাই এটা ষ্টেনগান, দুটা Ak47 আৰু ভালেমান বিস্ফোৰক সামগ্ৰী জব্দ কৰে ।

তিনিচুকীয়া জিলাৰ অসম-অৰুণাচলৰ সীমামুৰীয়া চাহবাগিচা এখনৰ পৰিচালক জনৈক নাথক সশস্ত্ৰ সংগঠন এটাই ২৫ লাখ টকা দাবী কৰিছে । বিশেষ সূত্ৰে খবৰটো পাই বিক্ৰমে স্থানীয় আৰক্ষীৰ লগত যোগাযোগ কৰিলে । আৰক্ষীয়ে ঘটনাৰ সত্যতা স্বীকাৰ কৰি সেনাৰ সহায় বিচাৰিলে । বিক্ৰমে বাগিচাও পৰিচালকৰ বাসগৃহৰ লোকেখন তথা সংশ্লিষ্ট আটাইখিনি পুংখানুপুংখকৈ জানি ললে । থানাৰ অ.চি.য়ে জনোৱা মতে দেওবাৰৰ সন্ধিয়া ৭ বজাত সংগঠনৰ দুজন সদস্যই মেনেজাৰৰ পৰা টকা নিবলৈ আহিব । বিক্ৰমে কেছটোৰ দায়িত্ব ললে । মাথো পথ প্ৰদৰ্শনৰ বাবে এজন আৰক্ষীৰ লোক বিচাৰিলে । অ.চি.মাস্তি হল । ।

দেওবাৰে সন্ধিয়া পাঁচ বজাৰ লগে লগে লগত এজন আৰক্ষী লৈ দুখন টাটা চুম আৰু এখন ৪০৭ মিনি ট্ৰাকত সেনাৰ কনভয়টো লক্ষ্যস্থানলৈ বুলি আগবাঢ়িল । আগে আগে আকাশী ৰঙৰ টাট চুমখন মাজত বিক্ৰম বহি যোৱা বগা ৰঙৰ টাটা চুমখন । একেবাৰে শেষত ৪০৭ মিনি ট্ৰাকখন । বনাঞ্চল পাৰ হৈ দলটো পাহাৰীয়া অঞ্চলত প্ৰবেশ কৰিল । বিক্ৰমহঁত খুব সাৱধানে আগবাঢ়িল । এনেকুৱা পাহাৰীয়া ঠাইত অধিক সৰ্তকতাৰ প্ৰয়োজন । পাহাৰীয়া ঠাইত নিৰাপত্তাৰক্ষীৰ ওপৰত এমুছ কৰিবলৈ উগ্ৰপন্থীসকলে সুবিধা পায় ।

এই মুহূৰ্তত বিক্ৰমৰ পখীলৈ মনত পৰিল । তিনিবছৰ হ'ল তাই আনৰ হৈ যোৱাৰ । এতিয়ামানে চাগে তাই কেচুৱাৰ মাক হ'ল । বিক্ৰমৰ বৰ মন যায়, পখীৰ মৰমসনা মুখখন, শিৰৰ সেন্দূৰকণ, কোলাৰ কেচুৱাটোক এবাৰ চাবলৈ । এইদৰে উগ্ৰপন্থীৰ পাছে পাছে দৌৰি ফুৰোতে ক'ত, কেতিয়া জীৱন শেষ হয় ইয়াৰ কোনো নিশ্চয়তা নাই । মৃত্যুৰ আগতে পখীৰ মুখখন এবাৰ চাব পৰা হলে ! কথামাৰ ভাবিলেই যাত্ৰণাত বুকুখনে হাঁহাকাৰ কৰি উঠে । তেতিয়া সি আবেগতে হাতৰ এছাল্ট কালাছনিকভ' ৰাইফলটো জোৰেৰে খামুচি ধৰে । ঠিক তাহানিতে পখীৰ দুহাত মৰমেৰে সাৰটি লোৱাৰ লেখীয়াকৈ

সমুখৰফালৰ পৰা আহি থকা বগা ৰঙৰ জীপটীখন হঠাত সোঁফালৰ সৰু পথটোৱেদি তীব্ৰ বেগত আঁতৰি গ'ল ।

ঃ ফল ডেম ।

বিক্ৰমে সন্মুখৰ টাটা চুমখনৰক নিৰ্দেশ দিলে। চাহাবৰ নিৰ্দেশ পাই চুমখনে জীপচীখনক অনুসৰণ কৰিলে। বাকী দলটো লক্ষ্যস্থান অভিমুখে আগবাঢ়িল। কিছু সময়ৰ পাছতে সিহঁতে মেনেজাৰৰ বাংলা পালে।

কিন্তু ই কি? চোতালত বগা কাপোৰে ঢকা এটা মৃতদেহ। বাইশোন্ধৰ এগৰাকী মহিলাই মৃতদেহ সাৰাটি বুকুটকিয়াই কান্দিছে। বিক্ৰমৰ আৰু বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। তাৰমানে উগ্ৰপত্নী সকলে ইতিমধ্যেই মেনেজাৰৰ হৃদস্পন্দন শুদ্ধকৰি দিলে। কিন্তু কিয়? সিহঁত দেখোন সাত বজাত দাবী কৰা ২৫ লাখ টকা নিবলৈ অহাৰ কথাহে আছিল। বিক্ৰমৰ বুজিবলৈ দেৱী নালাগিল। হয়তো উগ্ৰপত্নী ভাবুকি নামানি বিষয়টো নিৰাপত্তাৰক্ষীক জনোৱাৰ বাবেই মেনেজাৰৰ ওপৰত সিহঁত খৰ্গহস্ত হ'ল। যাৰ পৰিণাম.....।

মৃতকৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জনাই মূৰৰ টুপীটো খুলি বিক্ৰম মৃতদেহটোৰ কাষচাপি গ'ল। সমবেত ৰাইজে বাট এৰি দিলে। কেইগৰাকীমান মহিলাই কান্দি কান্দি মুছা যোৱা মহিলাগৰাকীক মৃতদেহৰ ভৰিৰ পথানৰ ফালে লৈ গ'ল। এগৰাকী বৃদ্ধাই মৃতকৰ বাওঁ ভৰিৰ বুঢ়াআঙুলিটোৰে মহিলা গৰাকীৰ শিৰৰ ৰঙা ফোটটো মচি দিলে। এই কৰুণ দৃশ্যটো বিক্ৰমে চাই থাকিব নোৱাৰিলে।

মহিলাগৰাকীৰ ডিঙিত ওলমি থকা চেইনডালৰ লকেটটোত হথাৎ চকু পৰাত বিক্ৰম চমকি উঠিল। এয়া কি দেখিছে? তেতিয়াহে সি মহিলাগৰাকীৰ মুখখন লক্ষ্য কৰিলে। আকৌ এবাৰ ভালদৰে চাই বিক্ৰম নিশ্চিত হ'ল। তাৰ চকুৰে ভুল দেখা নাই। দুতোলা সোণেৰে গঢ়া লকেটটোৰ মাজত তেতিয়াও জিলিকি আছিল সোণাবীৰ নিপোতল হাতেৰে খোদিত কৰা এটি শব্দ, এটি নাম - পখী। ছাত্ৰাৱস্থাতে লটাৰীত পোৱা দহ হাজাৰ টকাৰে বিক্ৰমে পখীক মৰমৰ প্ৰথম উপহাৰ ৰূপে দিছিল লকেটটো। বিক্ৰমৰ আৰু সহ্য নহ'ল।

ঃ ফল মি, কুইক।

বিক্ৰমৰ নিৰ্দেশত সিচৰিত হৈ থকা জোৱানবোৰ দৌৰি দৌৰি আহি গাড়ীত উঠা মাত্ৰকে তড়িৎ গতিত চুমখন আঁতৰি গ'ল। পাছে পাছে ৪০৭ মিনি ট্ৰাকখন। অফিচাৰে কি কৰিব খুজিছে জোৱানবোৰে একো ভুলে নাপালে।

পখীয়ে প্ৰতাৰণা কৰিলেও বিক্ৰমে কেতিয়াও পখীৰ অহিত চিন্তাকৰিব নোৱাৰে। সি সদায়ে কামনা কৰে, পখী জীয়াই থাকক সুখ আৰু শান্তিৰ কোলাত। ভগৱানৰ ওচৰতো সি তাৰেই প্ৰাৰ্থনা কৰে। অথচ সেইজনী পখী আজি স্বামীহাৰা হ'ল। বিধৱা পখীয়ে হিয়া ঢাকুৰি কান্দিছে। স্বামীহীন সংসাৰত এগৰাকী বিধৱাৰ জীৱন অৰ্থ ও নিৰাপত্তা কিমান সেয়া সি ভালদৰেই বুজে। তাৰমানে পখীয়ে ওৰে জীৱন চকুলো টুকিব লাগিব? পাৰিব জানো সি চাব ফাণ্ডনৰ চৰণীয়া পথাৰৰ দৰে পখীৰ উদাং কপালখন। নাই, সি কেতিয়াও সহ্য কৰিব নোৱাৰে। যিবোৰে আজি পখীৰ এই অৱস্থা কৰিলে, সেইবোৰক সি কঠোৰত কৈ কঠোৰ শাস্তি দিব। এইখিনি কৰিবলৈ যাওঁতে যদি মৃত্যুও হয় হওঁক। তাৰ কোনো আক্ষেপ নাই। সি নিবিচাৰে পখীৰ দৰে আৰু অন্য কোনো নাৰীৰ অকালতে শিৰৰ সেন্দূৰ মচা যাওঁক। কোনোবা পুত্ৰহাৰা ভাতৃহাৰা-পিতৃহাৰা হওঁক। স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ বাবে সিহঁতে তিলতিলকৈ জীৱন উছৰ্গা কৰিছে।

অলপদূৰ গৈয়ে সিহঁতে প্ৰথমখন টাটা চুম লগ পালে। হাবিল দাৰজনে বিক্ৰমক জনালে -

ঃ চাহাব, হাম ওন লোগোকো বহুত দূৰ তক পিছা কিয়া। লেকিন ৰাস্তে মে গাড়ী ক' ছড়কৰ চবলোগ জংগল মে ঘূচ গড়া।

বিক্ৰমৰ নিৰ্দেশত গাড়ী পুনৰ আগবাঢ়িল। ৰায়াবলেছ ছেট যোগে বিক্ৰমে ঘটনাস্থলীলৈ অতিৰিক্ত ফৰ্চ পঠাবলৈ কেম্প ইনচাৰ্জক জনাই দিলে। লগত যোৱা পুলিচজনক সুধি জানিব পাৰিলে ৩ কি.মি. আঁতৰত এখন ডাঠ বনাঞ্চল আছে। ইয়াতে উগ্ৰবাদীহঁতে লুকাই থাকিব পাৰে বুলি ঠাৱৰ কৰি বিক্ৰমহঁতৰ কনভয়টো ঠেক পাহাৰীয়া বাটেৰে আগুৱাই গ'ল।

গুৰুম ! গুৰুম !

অগা পিছাকৈ হোৱা হঠাৎ দুটা লেণ্ডমাইন বিস্ফোৰণত বিক্ৰমৰ আগে পিছে আহি থকা সেনাভৰ্তি গাড়ী দুখন চুম হৈ গ'ল। লগে লগে ধাৰাসাৰ গুলীবাৰ্ষন চলিল বিক্ৰমহঁতৰ ওপৰত। চেকেণ্ডৰ ব্যৱধানত বিক্ৰম সহিতে বাকীবোৰ জোৱানে গাড়ীৰ পৰা জপিয়াই নিজ নিজ পজিচন লৈ স্বয়ংক্ৰিয় বাইফললেৰে উগ্ৰপত্নীসকলক প্ৰত্যাহ্বান জনালে। কিন্তু পাহাৰৰ শিখৰৰ পৰা অহা জাক জাক গুলীৰ আঘাতত জোৱানবোৰ ক্ৰমাৎ অৱশ হৈ পৰিল। সাৰি নগল বিক্ৰমো। আৱশ্যে মৃত্যুৰ আগেয়ে বিক্ৰমহঁতৰ দলটোৰে ভালেকেইটা উগ্ৰবাদীক ধাৰাশায়ী কৰি গল। বাকীবোৰে পলাই পত্ৰং দিলে। অধিক আঘাতত বিক্ৰম সহিতে বাকীবোৰ জোৱান এজন এজনকৈ ঢলি পৰিল সেউজীয়া ঘাঁহিৰ বুকুত! মৃত্যুৰ শীতল কোলাত! এই মৃত্যু মহান এই মৃত্যু অপৰাজেয় □□